

HRVATSKI SABOR
Odbor za europske poslove

KLASA: 022-03/24-01/7
URBROJ: 6521-31-24-1
Zagreb, 25. siječnja 2024.

D.E.U. br. 23/026

**ODBOR ZA FINANCIJE I
DRŽAVNI PRORAČUN**
Grozdana Perić, predsjednica

Poštovana predsjednice Odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje na razmatranje Odboru za financije i državni proračun stajalište o dokumentu Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2023. godinu:

**Stajalište Republike Hrvatske
o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o platnim uslugama i
uslugama elektroničkog novca na unutarnjem tržištu, izmjenama Direktive 98/26/EZ
i stavljanju izvan snage direktiva (EU) 2015/2366 i 2009/110/EZ
COM (2023) 366**

koje je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom KLASA: 022-03/24-07/11, URBROJ: 50301-21/06-24-3 na sjednici održanoj 15. siječnja 2024.

Predmetni Prijedlog direktive je Europska komisija objavila 28. lipnja 2023., u sklopu inicijative „Preispitivanje pravila EU-a o platnim uslugama“ iz Programa rada za 2023., te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim Vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 16. veljače 2024.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA

Domagoj Hajduković

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2023) 366
- COM (2023) 366

Na znanje: Informacijsko-dokumentacijska služba (INFODOK)

PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA RH

Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o platnim uslugama i uslugama elektroničkog novca na unutarnjem tržištu, izmjenama Direktive 98/26/EZ i stavljanju izvan snage direktiva (EU) 2015/2366 i 2009/110/EZ

Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on payment services and electronic money services in the Internal Market amending Directive 98/26/EC and repealing Directives 2015/2366/EU and 2009/110/EC

Brojčana oznaka dokumenta: COM(2023) 366 final 2023/0209 (COD)

Nadležno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta) i ustrojstvena jedinica:

Nadležno tijelo državne uprave: Ministarstvo financija

Ustrojstvena jedinica: Sektor za bankarstvo, računovodstvo i reviziju

Druga tijela državne uprave, agencije i javne ustanove uključene u izradu Prijedloga okvirnog stajališta: Hrvatska narodna banka

Nadležna služba u MVEP:

Služba za ekonomske i financijske poslove, Sektor za COREPER II

Nadležna radna skupina Vijeća EU:

Radna skupina za financijske usluge i bankovnu uniju

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EU:

U lipnju 2023. godine Europska komisija objavila je Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o platnim uslugama i uslugama elektroničkog novca na unutarnjem tržištu, izmjenama Direktive 98/26/EZ i stavljanju izvan snage direktiva (EU) 2015/2366 i 2009/110/EZ (dalje u tekstu: Prijedlog direktive).

Prijedlog direktive sadržava pravila o odobrenju za rad i nadzoru institucija za platni promet. Prijedlog direktive uvelike se temelji na Drugoj direktivi o platnim uslugama (dalje u tekstu: Direktiva PSD2¹) glavi II. „Pružatelji platnih usluga”, koja se primjenjuje isključivo na institucije za platni promet. Prijedlogom direktive ažuriraju se i objašnjavaju odredbe o institucijama za platni promet, objedinjavaju se institucije za elektronički novac kao potkategorija institucija za platni promet i posljedično tome stavlja se izvan snage Direktiva PSD2. Osim toga, Prijedlog direktive sadržava odredbe o uslugama podizanja gotova novca koje pružaju fizičke i pravne osobe na maloprodajnim mjestima, neovisno o kupnji ili neovisni pružatelji usluga bankomata. Također, Prijedlogom direktive mijenja se Direktiva o konačnosti namire (dalje u tekstu: Direktiva SFD²) kako bi se omogućilo da institucije za platni promet

¹ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL 337/35, 23.12.2015.)

² Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (SL 166/45, 11.6.1998.)

sudjeluju u platnim sustavima koje su odredile države članice na temelju te direktive (ali ne i u određenim sustavima za namiru vrijednosnih papira).

Prijedlog direktive ne podrazumijeva nove administrativne troškove za poduzetnike i potrošače jer ne dovodi do povećanja praćenja ili nadzora pružatelja platnih usluga ni do novih obveza izvještavanja koje već nisu sadržane u Direktivi PSD2. Prijedlogom direktive ne uvode se ni regulatorne naknade ni pristojbe. Treba napomenuti da će se objedinjavanjem zakonodavnih pravila za institucije za elektronički novac i institucije za platni promet smanjiti administrativni troškovi, poput ukidanja zahtjeva za novo odobrenje u određenim okolnostima.

Ključni elementi Prijedloga direktive izneseni su u nastavku.

Glava I. Predmet, područje primjene i definicije

U glavi I. utvrđuje se predmet, područje primjene i definicije Prijedloga direktive. Prijedlog direktive odnosi se na pristupanje institucija za platni promet djelatnosti pružanja platnih usluga i usluga elektroničkog novca. Nekoliko najvažnijih definicija je objašnjeno i usklađeno s Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (PSR).

Glava II. Institucije za platni promet

Glava II. sastoji se od dva poglavlja kojima se utvrđuju postupci i uvjeti koji se odnose na odobrenje za rad i nadzor institucija za platni promet te izuzeća od primjene tih postupaka i uvjeta.

Poglavlje I. (Odobrenje i nadzor)

Postupci podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad i kontrolu udjela uglavnom se nisu mijenjali u odnosu na Direktivu PSD2, ali je uveden zahtjev da se dokumentaciji koja se prilaže zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad institucije za platni promet dostave i plan likvidacije u slučaju propasti, razmjerno poslovnom modelu buduće institucije za platni promet.

Kako bi se onemogućilo izdavanje odobrenja za usluge koje institucija za platni promet ne pruža, utvrđuje se kako je potrebno navesti da institucija za platni promet nije dužna ishoditi odobrenje za platne usluge koje ne namjerava pružati.

Zahtjevi za inicijalni kapital prilagođeni su za inflaciju od donošenja Direktive PSD2 (osim za pružatelje usluga iniciranja plaćanja jer se to ne smatra primjerenim zbog relativno kratkog vremena njihova poslovanja).

Moguće metode za izračun regulatornog kapitala nisu se mijenjale. Propisano je da bi jednu od tri moguće metode za izračun regulatornog kapitala trebalo smatrati standardnom opcijom kako bi se postigli ravnopravniji uvjeti, no iznimke su dopuštene za određene poslovne modele.

Prijedlogom direktive uvedena je mogućnost zaštite na računu u središnjoj banci (o čemu odlučuje središnja banka) kako bi se proširile opcije za pružatelje platnih usluga i zahtjev da institucije za platni promet pri zaštiti novčanih sredstava moraju izbjegavati koncentraciju rizika kako bi zaštitile novčana sredstva svojih klijenata.

Kako bi se zajamčili jednaki uvjeti i uskladio postupak izdavanja odobrenja poduzetnicima koji podnesu zahtjev za rad kao institucija za platni promet, nadležna tijela imaju rok od tri mjeseca nakon primitka svih informacija potrebnih za odluku obavijestiti podnositelja zahtjeva da li je odobrenje za rad izdano ili je zahtjev za njegovo izdavanje odbijen.

Odredbe o zastupnicima, podružnicama i eksternalizaciji nisu se mijenjale u odnosu na Direktivu PSD2, no dodana je nova definicija distributera elektroničkog novca te su iste usklađene s onima koje se odnose na zastupnike.

Kod ostvarivanja prava poslovnog nastana i slobode pružanja usluga kad institucija za platni promet posluje preko zastupnika, distributera i podružnica, radi jasnoće, utvrđene su specifične

odredbe u slučaju sudjelovanja tri države članice (država članica poslovnog nastana institucije za platni promet, država članica zastupnika i treća država članica u kojoj zastupnik pruža prekogranične usluge).

Kako bi se izbjegla zlouporaba prava poslovnog nastana i onemogućilo da se institucija za platni promet osnuje u državi članici bez namjere poslovanja u toj državi članici, utvrđuje se kako institucija za platni promet koja podnosi zahtjev za odobrenja za rad u određenoj državi članici mora u toj državi članici obavljati barem dio poslovanja pružanjem platnih usluga. Ovaj dio već je uređen Direktivom PSD2, međutim zbog različitih tumačenja neke matične države članice propisivale da se na njihovu državnom području mora obavljati glavina poslovanja.

Države članice i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo dužni su i dalje voditi registar institucija za platni promet koje imaju odobrenje za rad i uz to sastaviti strojno čitljiv popis pružatelja usluga iniciranja plaćanja i pružatelja usluga informiranja o računu.

Države članice dužne su imenovati nadležna tijela za izdavanje odobrenja za rad i nadzor i dodijeliti im adekvatne ovlasti. Utvrđene su odredbe o suradnji nacionalnih nadležnih tijela, objašnjena su pravila o tome i dodana je mogućnost da nacionalna nadležna tijela od EBA-e zatraže pomoć pri rješavanju mogućih međusobnih neslaganja.

Poglavlje II. (Izuzeća i obavijesti)

U odnosu na Direktivu PSD2, nisu promijenjena neobvezna izuzeća od određenih odredaba koje države članice mogu odobriti malim institucijama za platni promet.

Prijedlog direktive omogućuje da se male institucije za platni promet čiji su prihodi manji od 3 milijuna EUR izuzmu od određenih zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad.

Kao i u Direktivi PSD2, za institucije za platni promet koje pružaju usluge informiranja o računu propisan je zahtjev o registraciji, a ne o odobrenju za rad.

Pružatelji usluga iniciranja plaćanja i pružatelji usluga informiranja o računu ne dolaze u posjed novčanih sredstava klijenata. Stoga, tim sudionicima ne nameću se kapitalni zahtjevi. Međutim, kako bi isti mogli ispunjavati svoje obveze te kako bi se zajamčilo primjereno pokriće rizika, Prijedlogom direktive utvrđeno je da institucije za platni promet koje nude te usluge moraju imati policu osiguranja od profesionalne odgovornosti ili usporedivu garanciju. Imajući u vidu poteškoće na koje nailaze pri ugovaranju osiguranja od profesionalne odgovornosti koje pokriva rizike njihova poslovanja, Prijedlogom direktive omogućava se da te institucije samo u fazi izdavanja odobrenja za rad ili registracije imaju inicijalni kapital od 50.000 EUR, kao zamjensko rješenje za osiguranje od profesionalne odgovornosti.

Nadležna tijela i dalje nadziru pružatelje usluga informiranja o računu.

Fizičke i pravne osobe koje isplaćuju gotov novac na maloprodajnim mjestima, neovisno o kupnji, izuzeti su od zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad kao institucije za platni promet kad u svojem poslovnom prostoru nude usluge isplate gotova novca bez obveze kupnje ako je iznos isplaćenog novca najviše 50 EUR. Cilj je izbjeći nepravedno tržišno natjecanje s pružateljima usluga bankomata.

Distributeri gotova novca na bankomatima koji ne vode račune za plaćanje (tzv. neovisni pružatelji usluga bankomata) izuzeti su od zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad kao institucije za platni promet i na njih se primjenjuje samo zahtjev o registraciji.

Glava III. Delegirani akti i regulatorni standardi

Europska komisija ovlašćuje se za donošenje delegiranih akata na temelju Prijedloga direktive.

Glava IV. Prijelazne i završne odredbe

S obzirom da se uvodi novi sustav izdavanja odobrenja za rad, u Glavi IV. utvrđuju se produljene valjanosti postojećih odobrenja za rad institucija za platni promet i institucija za elektronički novac (nastavljaju se priznavati), pod uvjetom da zahtjev za izdavanje odobrenja

za rad u skladu s Prijedlogom direktive podnesu najmanje 24 mjeseca nakon njezina stupanja na snagu. Utvrđeno je kako se stupanjem na snagu Prijedloga direktive stavljaju izvan snage Direktiva PSD2 i Druga direktiva o elektroničkom novcu³ (dalje u tekstu EMD2). Izmijenjena je Direktiva SFD kako bi se institucije za platni promet dodale na popis institucija koje mogu izravno sudjelovati u platnim sustavima koje je država članica odredila u skladu s tom direktivom (ali ne i u određenim sustavima za namiru vrijednosnih papira). Prijedlogom direktive predviđena je revizija iste i to pet godina nakon njezinog stupanja na snagu. Naposljetku, države članice dužne su prenijeti Prijedlog direktive u nacionalno zakonodavstvo 18 mjeseci nakon stupanja na snagu (osim za izmjene Direktive SFD, za koje je predviđen rok od 6 mjeseci).

Razlozi za donošenje i pozadina dokumenta:

Prva direktiva o platnim uslugama (PSD1⁴), donesena je 2007. kako bi se uspostavio usklađeni pravni okvir za stvaranje integriranog tržišta plaćanja u EU. Drugom direktivom o platnim uslugama – Direktiva PSD2 koja se primjenjuje od siječnja 2018. utvrđen je pravni okvir za sva plaćanja malih vrijednosti u EU, domaća i prekogranična, u eurima i drugim valutama. Direktiva PSD2 uklonila je prepreke novim vrstama platnih usluga te se povećala zaštita i sigurnost potrošača. Europska komisija je u Komunikaciji iz 2020.⁵ o strategiji za plaćanja malih vrijednosti za EU najavila kako će krajem 2021. pokrenuti sveobuhvatnu reviziju primjene i učinka Direktive PSD2. Revizija Direktive PSD2 provedena je u 2022., te je Europska komisija odlučila predložiti zakonodavne izmjene Direktive PSD2. Te su izmjene utvrđene u dva zakonodavna prijedloga:

- Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o platnim uslugama i uslugama elektroničkog novca na unutarnjem tržištu, izmjenama Direktive 98/26/EZ i stavljanju izvan snage direktiva (EU) 2015/2366 i 2009/110/EZ (PSD3) i
- Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (PSR).

Direktiva PSD2 se u državama članicama primjenjuje na temelju propisa o njezinu prenošenju. Međutim, u raznim je područjima EU-ovih propisa o financijskim uslugama utvrđeno da bi pravila za financijske institucije bilo primjereno donijeti u uredbi koja se izravno primjenjuje kako bi se osigurala usklađena primjena u državama članicama. U reviziji Direktive PSD2 zaključeno je da bi to bilo primjereno i za propise o plaćanjima, što je i dovelo do predloženih izmjena Direktive PSD2 sadržanih u dva zasebna zakonodavna akta.

Ovim zakonodavnim prijedlozima cilj je:

- suzbijati i smanjivati prijevare pri plaćanju, tako što se pružateljima platnih usluga omogućuje da međusobno razmjenjuju informacije o prijevarama, poboljšava informiranje potrošača, postrožuju pravila o autentifikaciji klijenata, proširuju prava na povrat za potrošače koji su žrtva prijevara i za sve kreditne transfere uvodi obvezni sustav za provjeru primateljeva IBAN-a i imena,

³ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni Direktive 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ Tekst značajan za EGP (SL 267/7, 10.10.2009.).

⁴ Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL 319/1, 5.12.2007.).

⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o strategiji za plaćanja malih vrijednosti za EU, COM(2020) 592 final, 24.9.2020.

- proširiti prava potrošača ako su im npr. sredstva privremeno rezervirana, poboljšati transparentnost izvoda s transakcijskog računa i osigurati transparentnije informacije o naknadama za korištenje bankomata,
- dodatno ujednačiti uvjete za banke i nebankovne pružatelje usluga, ponajprije tako što se nebankovnim pružateljima platnih usluga uz odgovarajuće zaštitne mjere omogućuju pristup svim platnim sustavima u EU i prava na bankovni račun,
- poboljšati funkcioniranje otvorenog bankarstva, tako što se uklanjaju preostale prepreke pružanju usluga otvorenog bankarstva, jača kontrola potrošača nad njihovim podacima o plaćanju i omogućuje ulazak novih inovativnih usluga na tržište,
- poboljšati dostupnost gotovog novca u trgovinama i na bankomatima i pojašnjavaju pravila za korištenje usluga nezavisnih bankomata,
- poboljšati usklađenost i praćenje provedbe, tako što se većina pravila o plaćanjima donosi u uredbi koja se izravno primjenjuje.

Od donošenja Direktive PSD2 na tržištu usluga plaćanja malih vrijednosti dogodile su se bitne promjene koje se odnose na sve veće korištenje kartica i drugih digitalnih sredstava plaćanja, sve manje korištenje gotova novca i rastuću prisutnost novih usluga, što uključuje digitalne novčanike i bezkontaktna plaćanja. Bezgotovinska plaćanja u EU u stalnom su porastu pa je njihova vrijednost u 2021. dosegla 240 bilijuna eura (184,2 bilijuna eura u 2017.). Bezgotovinska plaćanja rastu kao postotak svih plaćanja, što je ujedno i potvrdila studija Europske središnje banke⁶. Pandemija bolesti COVID-19 ubrzala je taj trend. Upravo zbog pandemije bolesti COVID-19 i njome uzrokovanih radikalnih promjena u potrošnji i načinu plaćanja, sigurnost i efikasnost - digitalna plaćanja dobila su na važnosti. Zahvaljujući digitalnim tehnologijama, na tržište su ušli novi igrači, posebice oni koji pružaju usluge „*otvorenog bankarstva*” odnosno sigurnu razmjenu financijskih podataka između banaka i financijsko-tehnoloških društva („*fintech*” društva). Pojavile su se i sofisticirane vrste prijevare, koje su rizične za potrošače i narušavaju njihovo povjerenje. Upravo iz tog razloga, Europska komisija objavila je zakonodavni paket kojim se nastoji osigurati da financijski sektor EU-a bude primjeren svojoj svrsi i prilagodljiv neprekidnoj digitalnoj transformaciji te rizicima i prilikama koje ona donosi, osobito za potrošače. Uz navedene zakonodavne prijedloge, zakonodavni paket uključuje i Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i vijeća o okviru za pristup financijskim podacima i izmjeni uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010, (EU) br. 1095/2010 i (EU) 2022/2554 (FIDA).

Status dokumenta:

Europska komisija objavila je Prijedlog uredbe 28. lipnja 2023. godine. Prvi sastanak Radne skupine unutar Vijeća EU održan je 12. srpnja 2023. pod španjolskim predsjedanjem. Rasprava u Vijeću EU nastavljena je tijekom rujna i listopada te je do sada održano četiri sastanka.

Stajalište RH – ključni elementi:

RH podržava uvođenje novih mjera za daljnja poboljšavanja sigurnosti plaćanja i zaštitu potrošača što je ujedno i jedan od ključnih prioriteta za RH.

⁶ Studija ECB-a 2022. o stavovima potrošača u europodručju o plaćanju (SPACE) temelji se na podacima prikupljenim istraživanjem nasumičnog uzorka stanovništva u svim zemljama europodručja, dostupno na: https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/space/html/index.hr.html

RH podržava da propis koji se odnosi na plaćanja, bude razdvojen u dva zasebna zakonodavna akta – direktivu i uredbu. Drugim riječima, RH podržava uključivanje zahtjeva za transparentnost i pravila plaćanja u uredbu (PSR) koja je izravno primjenjiva jer bi se time povećala pravednost i harmonizacija u cijeloj EU.

Također, RH podržava spajanje Direktive PSD2 i Direktive EMD2.

Vežano uz Prijedlog direktive, RH podržava što je zadržana regulatorna osnova i praksa izdavanja odobrenja i nadzora licenciranih institucija iz PSD2, ali ujedno podržava prijedlog mjera kojima je cilj poboljšati postojeći postupak u dijelovima u kojima su utvrđene određene slabosti. U tom smislu, imajući u vidu poteškoće na koje nailaze podnositelji zahtjeva za dobivanje odobrenja za pružanje platnih usluga pri ugovaranju osiguranja od profesionalne odgovornosti, podržava se prijedlog utvrđivanja inicijalnog kapitala kao zamjenskog rješenja za osiguranje od profesionalne odgovornosti (koje bi, prema našem mišljenju, moglo pokrivati i duže razdoblje od samog podnošenja zahtjeva) te mandat dan EBA-i za utvrđivanje druge usporedive garancije koje institucija za platni promet može koristiti umjesto osiguranja od profesionalne odgovornosti.

Vežano uz prijedlog izmjena u popisu platnih usluga iz Priloga I. i II. Prijedloga direktive, u odnosu na popis usluga iz PSD1 i PSD2, RH se ne protivi izričito prijedlogu, ali smatra da su potrebna određena pojašnjenja, primjerice vežano uz uslugu vođenja računa za plaćanje te razlikovanje računa za plaćanje s unaprijed uplaćenim sredstvima od ostalih računa za plaćanje. RH smatra kako bi usluga vođenja računa trebala biti sadržana u popisu usluga kao što je to uređeno u PSD2. Izmjene u popisu platnih usluga zahtijevat će usklađivanje izdanih odobrenja za rad postojećim institucijama za platni promet, te izmjene i usklađivanje odobrenja postojećim institucijama za elektronički novac, što će biti značajno opterećenje za institucije i nadležna tijela, a bez vidljivih poboljšanja u pruženim uslugama i zaštiti korisnika platnih usluga.

RH podržava zadržavanje opcije izuzeća koje omogućuje državama članicama da na svom tržištu omoguće pružanje platnih usluga/izdavanje elektroničkog novca tzv. malim institucijama za platni promet. Navedene institucije pružaju usluge u ograničenom opsegu, samo na području jedne države članice.

RH podržava konstataciju da je usluga „kupi sada, plati kasnije“ kredit te da u svojoj biti nije platna usluga. S obzirom na mišljenje pojedinih država članica da reguliranje te usluge ima određene rizike i nedostatke, mišljenje je da bi reguliranje tih nedostataka trebalo urediti kroz temeljni propis kojim je ta usluga uređena, a ne kroz Prijedlog direktive i PSR. Ukoliko pojedini model „kupi sada, plati kasnije“ ujedno uključuje i pružanje platne usluge, na tu platnu uslugu će se neosporno primjenjivati odredbe Prijedloga direktive i uredbe (PSR) kojima se uređuju platne usluge, ali to ne vrijedi za one poslovne modele koji ne uključuju pružanje platne usluge od strane pružatelja usluge „kupi sada, plati kasnije“.

Sporna/otvorena pitanja za RH:

Prilozi I. i II. Prijedloga direktive uređuju popis platnih usluga i uslugu izdavanja elektroničkog novca na izmijenjeni način u odnosu na PSD2. Iako izmijenjene nisu suštinske, predloženi popis otvara određena pitanja, primjerice ne navodi se vođenje računa za plaćanje kao platna usluga, s iznimkom vođenja računa za plaćanje s jedinicama elektroničkog novca. RH smatra kako bi

usluga vođenja računa trebala biti sadržana u popisu usluga kao što je to uređeno u PSD2. Ujedno, PSD2 je vezano uz usluge izvršenja platnih transakcija specificirao vrste transakcija, dok to u Prijedlogu direktive nije slučaj. Stoga, u slučaju definiranja platne usluge izvršenja platnih transakcija bolji bi bio izričaj kao što je navedeno u PSD2.

RH smatra da je potrebno razlikovati račune za plaćanje s unaprijed uplaćenim sredstvima od drugih vrsta računa za plaćanje bez obzira je li pružatelj usluge plaćanja kreditna institucija ili institucija za platni promet. RH smatra da se takvi računi trebaju smatrati pre-paid računima.

S obzirom na različitu praksu u državama članicama potrebno je dodatno utvrditi dio koji se odnosi na izdavanje odobrenja za pružanje usluga instituciji za platni promet koja namjerava pružati samo usluge elektroničkog novca iz Priloga II. Prijedloga direktive. Različite su prakse u državama članicama. Neke države članice dodjeljuju odobrenje za pružanje usluga institucijama za platni promet samo za izdavanje elektroničkog novca, dok druge dodjeljuju automatizmom i platne usluge iz Priloga I. Prijedloga direktive.

U odnosu na zahtjev da pružatelji usluga iniciranja plaćanja i pružatelji usluga informiranja o računu moraju imati sklopljenu policu osiguranja od profesionalne odgovornosti, RH ukazuje na praksu na tržištu gdje je prisutna nezainteresiranost osiguravajućih društva za davanje takvih policica. Stoga navedene institucije nisu u mogućnosti sklopiti odgovarajuću policu. Uvođenje inicijalnog kapitala kao alternativnog rješenja dobro je rješenje, ali ga je potrebno dodatno pojasniti jer prema Prijedlogu direktive inicijalni kapital moguće je držati samo u fazi izdavanja odobrenja, a nakon toga potrebno ga je zamijeniti odgovarajućom policom. Smatramo da bi uvođenje inicijalnog kapitala trebalo omogućiti u roku od barem 12 mjeseci od izdavanja odobrenja. Uvođenje inicijalnog kapitala jest svojevrsno rješenje, ali ne rješava problem nemogućnosti sklapanja policica u duljem razdoblju, pa je potrebno urediti rješenje i za taj problem.

U odnosu na zaštitu sredstava korisnika platnih usluga i imatelja elektroničkog novca, RH smatra da je prijedlog iz Prijedloga direktive da se sredstva zaštite drže u više kreditnih institucija prezahtjevan za manje institucije za platni promet. Troškovi takve mjere bili bi veći od razmjera rizika kojem bi institucije držanjem sredstava zaštite na računu kod kreditne institucije osnovane u EU mogli biti izloženi.

S obzirom da još uvijek postoje razlike u praksama među državama članicama u vezi s prekograničnim pružanjem platnih usluga/usluga elektroničkog novca, od strane pružatelja platnih usluga sa sjedištem izvan EU (EGP), RH smatra kako je potrebno dodatno pojasniti dio koji se odnosi na pružanje usluga na području EU, osobito vezano za usluge koje se pružaju preko interneta. Potrebno je odrediti gdje se usluga pruža, što je posebno važno u kontekstu pružatelja usluga iz trećih zemalja.

U odnosu na usluge isplate gotovog novca na maloprodajnim mjestima neovisno o kupnji, očekuje se od EK da pojasni prijedlog određaba jer ima nejasnoća i nedorečenosti, te će mišljenje RH ovisiti o danom pojašnjenju.

Stajališta DČ i EK :

Prema dosadašnjim raspravama u Vijeću EU-a pretežni dio država članica (IE, EE, LU, FR, NL, SK, DK, IT) podržava Prijedlog direktive uključujući i cijeli „Paket platnih usluga“ čiji je

cilj poboljšati iskustvo plaćanja potrošačima i poduzetnicima te osigurati zaštitu podataka i povećati sigurnost platnih transakcija. Međutim, pojedine države članice (CZ, DE) iznijele su zabrinutost u pogledu podjele propisa kojim se reguliraju plaćanja na direktivu i uredbu. DE ističe kako je prijedlog zakonodavnog paketa zapravo pojašnjenje PSD2 te da su se pojašnjenja mogla osigurati kroz druge oblike primjerice putem smjernica koje bi donosila Europska komisija. Većina država članica podržava izmjene Direktive SFD kao i povezivanje Direktive PSD2 i Direktive EMD2.

Države članice su kao jedan od glavnih prioriteta istaknule zaštitu potrošača i sprječavanje prevara. U pogledu sprječavanja prevara, FR i DE predložile su uključivanje virtualnog IBAN-a odnosno slučajeve kada institucija za platni promet nude klijentima mogućnost držanja više računa za plaćanje s IBAN-ima koji imaju kodove različitih država. Virtualni IBAN-i mogu biti korisni društvima koje nude usluge *cash pooling*, međutim takvi IBAN-i mogu prikriti identitet glavnog računa, izdavatelja i države porijekla, što otežava otkrivanje sumnjivih transakcija. FR ističe kako je odredbe o virtualnim IBAN-ima potrebno uključiti u Prijedlog direktive na način da virtualni IBAN sa specifičnim kodom države smije izdavati samo pružatelj platnih usluga koji ima poslovni nastan u državi članici koja odgovara kodu države iz virtualnog IBAN-a.

Pojedine države članice (SE, CZ) smatraju kako je usluga „kupi sada, plati kasnije“ platna usluga te bi trebala biti pokrivena Prijedlogom direktive bezobzira na postojeće odredbe drugih propisa (nova Direktiva o potrošačkim kreditima) pogotovo u svijetlu prijevara jer je posljedica toga nepostojanje obveze primjene pouzdane autentifikacije klijenata.

EK smatra kako su izmjene Direktive PSD2 potrebne i pravodobne te da bi isto trebalo smatrati evolucijom a ne revolucijom okvira za plaćanja unutar EU-a. Ističe kako se Direktiva PSD2 primjenjuje u državama članicama na temelju propisa o njezinu prenošenju. Međutim smatra kako je primjereno donijeti uredbu koja se izravno primjenjuje kako bi se poboljšala usklađena primjena u državama članicama. Upravo zbog toga predložene izmjene Direktive PSD2 sadržane su u dva zasebna zakonodavna akta. EK ističe kako su ciljevi Direktive PSD2 tek djelomično ostvareni usprkos znatnim poboljšanjima u sektoru plaćanja od početka njezine primjene. Uočeno je kako su potrošači izloženi riziku od prijevara i nemaju povjerenja u platni sustav unatoč činjenici da su pouzdanom autentifikacijom klijenta uvedenom Direktivom PSD2 uspješno eliminirane prijevare s plaćanjima na koja se primjenjuje pouzdana autentifikacija klijenta. Tržište otvorenog bankarstva ne funkcionira savršeno. Otvoreno bankarstvo je proces u kojem treće osobe korisnicima pružaju usluge s dodanom vrijednošću pristupanjem podacima o računima za plaćanje korisnika, uz njihovu suglasnost. To tržište raste od početka primjene Direktive PSD2, no brojne su pritužbe na neadekvatnost sučelja za razmjenu podataka, što usporava razvoj tržišta. Ovlasti i obveze nadzornih tijela nisu usklađene, kao ni provedba i praćenje provedbe Direktive PSD2 u državama članicama. Neujednačeni su uvjeti za banke i nebankovne pružatelje platnih usluga, osobito uvjeti pristupa platnim sustavima. Nebankovnim pružateljima platnih usluga otežano je otvaranje računa u poslovnim bankama (što je vrlo važno za odobrenje za rad), a SFD direktivnom zabranjeno im je sudjelovanje u nekim velikim platnim sustavima u EU-u. Razlozi za te probleme (osim kontinuiranog razvoja prijevara s plaćanjima) u biti su regulatorne naravi (neusklađenost i mane pravnog okvira). Stoga je cilj zakonodavnog paketa poboljšati prava korisnika i njihovu zaštitu od prijevara; povećati konkurentnost usluga otvorenog bankarstva; poboljšati provedbu i praćenje provedbe u državama članicama; nebankovnim pružateljima platnih usluga olakšati (izravni i neizravni) pristup platnim sustavima i računima u bankama. Prijedlog direktive pridonijet će i administrativnom pojednostavnjenju jer se objedinjuju dva režima za dvije vrste nebankovnih pružatelja platnih

usluga – institucije za platni promet i institucije za elektronički novac, koji su dosad bili sadržani u različitim aktima.

Sporna/otvorena pitanja za DČ i EK:

Izneseno u prethodnom dijelu obrasca.

Stav RH o spornim/otvorenim pitanjima DČ i EK:

Izneseno u prethodnom dijelu obrasca.

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja dokumenta:

Prijenos predmetne Direktive zahtijevat će izmjene Zakona o platnom prometu („Narodne novine“, br. 66/18. i 114/22.), Zakona o elektroničkom novcu („Narodne novine“, br. 64/18. i 114/22.) i Zakona o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata („Narodne novine“, br. 59/12., 44/16. i 118/20.).

Utjecaj provedbe dokumenta na proračun RH:

Ne očekuje se da će Prijedlog direktive utjecati na proračun Republike Hrvatske.

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.6.2023.
COM(2023) 366 final

2023/0209 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o platnim uslugama i uslugama elektroničkog novca na unutarnjem tržištu, izmjenama
Direktive 98/26/EZ i stavljanju izvan snage direktiva (EU) 2015/2366 i 2009/110/EZ**

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2023) 256 final} - {SWD(2023) 231 final} - {SWD(2023) 232 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Drugom direktivom o platnim uslugama (PSD2¹) utvrđen je pravni okvir za sva plaćanja malih vrijednosti u EU-u, u eurima i drugim valutama, domaća i prekogranična. Prvom direktivom o platnim uslugama (PSD1²), donesenom 2007., utvrđen je usklađen pravni okvir za uspostavu integriranog EU-ova tržišta plaćanja. Nadovezujući se na Direktivu PSD1, Direktivom PSD2 uklonjene su prepreke novim vrstama platnih usluga i poboljšane su zaštita i sigurnost potrošača. Većina pravila iz Direktive PSD2 u primjeni je od siječnja 2018., ali su se neka, kao što su ona o pouzdanosti autentifikaciji klijenta, počela primjenjivati tek od rujna 2019.

Direktiva PSD2 sadržava pravila o pružanju i pružateljima platnih usluga i pravila o odobrenju i nadzoru jedne specifične kategorije pružatelja platnih usluga, a to su institucije za platni promet. Druge kategorije pružatelja platnih usluga uključuju kreditne institucije, koje su uređene propisima EU-a o bankarstvu³, i institucije za elektronički novac, koje su uređene Direktivom o elektroničkom novcu⁴.

Komisija je u Komunikaciji iz 2020. o strategiji za plaćanja malih vrijednosti za EU⁵ utvrdila prioritete u sektoru plaćanja malih vrijednosti u mandatu aktualnog Kolegija povjerenika (2019.–2024.). Popraćena je strategijom za digitalne financije, u kojoj su utvrđeni prioriteti za digitalnu agendu u financijskom sektoru koji se ne odnose samo na plaćanja. U strategiji za plaćanja malih vrijednosti najavljeno je „Komisija će potkraj 2021. pokrenuti sveobuhvatnu reviziju primjene i učinka Direktive PSD2.” Ta je revizija propisno provedena u biti 2022., a nakon nje je Komisija odlučila da će predložiti zakonodavne izmjene Direktive PSD2 radi poboljšanja njezina funkcioniranja. Te su izmjene utvrđene u dva prijedloga, u ovom Prijedlogu direktive o platnim uslugama i uslugama elektroničkog novca, u kojima je fokus na odobrenju i nadzoru institucija za platni promet (i izmjeni nekih drugih direktiva) i Prijedlogu uredbe o platnim uslugama u EU-u.

Predložena revizija Direktive PSD2 navodi se i u Programu rada Komisije za 2023., zajedno s planiranim zakonodavnim inicijativama o okviru za pristup financijskim podacima, proširenju pristupa financijskim podacima mimo računa za plaćanje na više financijskih usluga.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Postojeće odredbe politike relevantne za ovu inicijativu obuhvaćaju druge propise o plaćanjima malih vrijednosti, druge propise o financijskim uslugama koje obuhvaćaju i pružatelje platnih usluga i propise EU-a o horizontalnoj primjeni koja utječe na sektor plaćanja malih vrijednosti. Pri izradi tih prijedloga treba paziti na usklađenost s tim odredbama.

Osim već navedenih, drugi propisi o plaćanjima male vrijednosti uključuju Uredbu o jedinstvenom području plaćanja u eurima (SEPA) iz 2012., kojom su usklađeni tehnički

¹ Direktiva (EU) 2015/2366 od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu.

² Direktiva (EU) 2007/64 od 13. studenoga 2007. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu.

³ Uredba (EU) br. 575/2013 o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije, Direktiva 2013/36/EU o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama.

⁴ Direktiva 2009/110/EZ o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac.

⁵ COM(2020) 592 final, 24. rujna 2020.

zahtjevi za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima⁶. Komisija je 26. listopada 2022. predložila izmjenu Uredbe o SEPA-i, kako bi se u EU-u ubrzala i olakšala primjena trenutnih plaćanja u eurima⁷. Uredbom o prekograničnim plaćanjima ujednačavaju se cijene domaćih i prekograničnih transfera u eurima⁸. Uredbom o međubankovnim naknadama utvrđuju se maksimalne stope tih naknada⁹.

Drugi relevantni propisi o financijskim uslugama su Direktiva o konačnosti namire (SFD)¹⁰ koja se ovim prijedlogom ciljano mijenja, Uredba o tržištima kriptovaluta (MiCA)¹¹, Uredba o digitalnoj operativnoj otpornosti i kibernetičkoj sigurnosti (DORA)¹² i Direktiva o sprečavanju pranja novca, za koju je predložen paket izmjena o kojem se vodi rasprava suzakonodavaca.

Inicijativa je u potpunosti u skladu s drugim inicijativama Komisije utvrđenima u njezinoj strategiji za digitalne financije za EU¹³, donesenoj zajedno sa strategijom za plaćanja malih vrijednosti, a cilj joj je promicati digitalnu transformaciju financija i gospodarstva EU-a i otkloniti fragmentaciju unutarnjeg digitalnog tržišta.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike EU-a**

Inicijativa je u skladu i s Komunikacijom Komisije iz 2021. „Europski gospodarski i financijski sustav: poticanje otvorenosti, snage i otpornosti“¹⁴, u kojoj je ponovljena važnost njezine strategije za plaćanja malih vrijednosti i digitalnih inovacija u financijama za jačanje jedinstvenog tržišta financijskih usluga. U istoj je Komunikaciji potvrđeno da će službe Komisije i Europske središnje banke zajednički na tehničkoj razini preispitati brojna politička, pravna i tehnička pitanja koja se odnose na moguće uvođenje digitalnog eura, uzimajući u obzir svoje ovlasti predviđene Ugovorima EU-a.

Komisija podnosi prijedlog EU-ova pravnog okvira o pristupu financijskim podacima u vezi s dva prijedloga izmjena Direktive PSD2, a taj se prijedlog odnosi na pristup financijskim podacima, a ne podacima o računima za plaćanje koji ostaju obuhvaćeni propisima o plaćanjima.

Relevantni općenitiji propisi uključuju Opću uredbu o zaštiti podataka¹⁵.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna osnova za Direktivu PSD2 je članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), kojim se europskim institucijama povjerava utvrđivanje odredaba za uspostavu jedinstvenog tržišta i osiguravanje njegova pravilnog funkcioniranja u skladu s člankom 26.

⁶ Uredba (EU) br. 260/2012 od 14. ožujka 2012.

⁷ COM(2022) 546 final.

⁸ Uredba (EU) 2021/1230 od 14. srpnja 2021. o prekograničnim plaćanjima u Uniji.

⁹ Uredba (EU) 2015/751 od 29. travnja 2015. o međubankovnim naknadama za platne transakcije na temelju kartica.

¹⁰ Direktiva 98/26/EZ od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira.

¹¹ Uredba (EU) 2023/1114 od 31. svibnja 2023. o tržištima kriptovaluta.

¹² Uredba (EU) 2022/2554 od 14. prosinca 2022. o digitalnoj operativnoj otpornosti za financijski sektor.

¹³ COM(2020) 591 final, 24. rujna 2020.

¹⁴ COM(2021) 32 final, 19. siječnja 2021.

¹⁵ Uredba (EU) 2016/679 od 27. travnja 2016. Vidjeti i pod „Temeljna prava.“

UFEU-a. Međutim, budući da se Direktiva o elektroničkom novcu¹⁶ temelji na člancima 53. i 114. UFEU-a i da je taj akt spojen s ovim Prijedlogom direktive, i svaki novi pravni akt koji sadržava pravila o odobrenju za rad institucija koje izdaju elektronički novac trebao bi se temeljiti na toj dvojnoj pravnoj osnovi.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Pružatelji platnih usluga uvelike uživaju slobodu pružanja usluga i slobodu poslovnog nastana. Da bi se na unutarnjem tržištu zajamčili usklađeni i jednaki uvjeti za platne usluge malih vrijednosti, potrebni su propisi na razini EU-a. Ista ta logika na kojoj počivaju prva i druga direktiva o platnim uslugama vrijedi i za ovaj Prijedlog.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog sadržava ciljane mjere proporcionalnosti, kao što su različiti zahtjevi za inicijalni i regulatorni kapital za različite vrste platnih usluga. Prijedlog državama članicama omogućuje i da male institucije za platni promet čiji su prihodi manji od 3 milijuna EUR izuzmu od nekih zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad. Proporcionalne su i predložene nove odredbe o uslugama podizanja gotova novca u trgovinama i kad ih pružaju neovisni pružatelji usluga bankomata.

- **Odabir instrumenta**

Direktiva PSD2 zasad se u državama članicama primjenjuje na temelju propisa o njezinu prenošenju. No, u raznim je područjima EU-ovih propisa o financijskim uslugama¹⁷ utvrđeno da bi pravila za financijska poduzeća bilo primjereno donijeti u uredbi koja se izravno primjenjuje kako bi se poboljšala usklađena primjena u državama članicama. U reviziji Direktive PSD2 zaključeno je da bi to bilo primjereno i za propise o plaćanjima, što je i dovelo do predloženih izmjena Direktive PSD2 sadržanih u dva zasebna zakonodavna akta: ovom prijedlogu direktive, koji sadržava konkretna pravila o odobrenju i nadzoru institucija za platni promet, i popratnom prijedlogu uredbe, koji sadržava pravila za pružatelje platnih usluga (uključujući institucije za platni promet i neke kategorije pružatelja platnih usluga) koji pružaju i usluge elektroničkog novca. Direktiva je u ovom slučaju primjerena jer odobrenje i nadzor financijskih institucija općenito (uključujući institucije za platni promet i druge kategorije pružatelja platnih usluga, kao što su kreditne institucije) ostaju u nadležnosti država članica i ne predlažu se na razini EU-a.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Evaluacija Direktive PSD2 provedena je 2022., među ostalim na osnovi izvješća neovisnog izvođača i stajališta dionika iznesenih u raznim javnim savjetovanjima. Izvješće o evaluaciji objavljeno je kao prilog procjeni učinka priloženoj ovom Prijedlogu¹⁸. U tom je izvješću zaključeno da su ciljevi Direktive PSD2 više ili manje uspješno ostvareni. Sve u svemu, zaključak je evaluacije da je aktualni okvir iz Direktive PSD2 unatoč nekim nedostacima

¹⁶ Direktiva 2009/110/EZ od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac.

¹⁷ Kao što su bonitetna pravila za banke ili pravila o tržištima vrijednosnih papira.

¹⁸ SWD(2023) 231 final.

omogućio napredak u ostvarenju njezinih ciljeva, ali da je bio relativno učinkovit u smislu njezinih troškova i stvaranja dodane vrijednosti EU-a.

- **Savjetovanja s dionicima**

Kako bi se u prijedlogu Komisije uzela u obzir stajališta svih zainteresiranih dionika, strategija savjetovanja za ovu inicijativu uključivala je:

- otvoreno javno savjetovanje koje je trajalo od 10. svibnja do 2. kolovoza 2022.¹⁹,
- ciljano (no javno i otvoreno) savjetovanje, s detaljnijim pitanjima nego u javnom savjetovanju, koje je trajalo od 10. svibnja do 5. srpnja 2022.²⁰,
- poziv na očitovanje otvoren od 10. svibnja do 2. kolovoza 2022.²¹,
- ciljano savjetovanje o Direktivi o konačnosti namire koje je trajalo od 12. veljače do 7. svibnja 2021.,
- savjetovanje s dionicima u okviru Komisijine Stručne skupine za tržište platnih sustava,
- *ad hoc* kontakte s raznim dionicima, na njihovu inicijativu ili na inicijativu Komisije,
- savjetovanje sa stručnjacima iz država članica u okviru Komisijine Stručne skupine za bankarstvo, plaćanja i osiguranja.

Ishod tih savjetovanja sažet je u Prilogu 2. procjeni učinka priloženoj ovom Prijedlogu.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

U pripremi ove inicijative korišteni su sljedeći izvori podataka i stručnih tekstova:

- dokazi koje su dionici dostavili u raznim već navedenim savjetovanjima i *ad hoc*,
- dokazi koje je Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo dostavilo u svojem savjetu²²,
- studija ugovorena s društvom Valdani Vicari & Associati Consulting i isporučena u rujnu 2022., *A study on the application and impact of Directive (EU) 2015/2366 on Payment Services (PSD2)*²³,
- podaci prikupljeni od poslovnih subjekata iz privatnog sektora.

- **Procjena učinka**

Ovaj je prijedlog (kao i prijedlog uredbe o platnim uslugama na unutarnjem tržištu) popraćen procjenom učinka koju je Odbor za nadzor regulative pregledao 1. ožujka 2023. Taj odbor donio je 3. ožujka 2023. pozitivno mišljenje sa zadržkama (koje su obrađene u konačnoj

¹⁹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13331-Payment-services-review-of-EU-rules/public-consultation_hr

²⁰ https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/consultations/finance-2022-psd2-review_en

²¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13331-Payment-services-review-of-EU-rules_hr

²² EBA/OP/2022/06 od 23. lipnja 2022.

²³ Dostupna je na ovoj poveznici: <https://data.europa.eu/doi/10.2874/996945>. Broj ugovora FISMA/2021/OP/0002.

verziji). U procjeni učinka utvrđeno je da usprkos uspješno ostvarenim ciljevima Direktive PSD2 na EU-ovu tržištu platnih usluga postoje četiri bitna problema:

- potrošači su izloženi riziku od prijevara i nemaju povjerenja u platni sustav,
- okvir za otvoreno bankarstvo ne funkcionira savršeno,
- ovlasti i obveze nadzornih tijela u državama članicama EU-a nisu usklađene,
- neujednačeni su uvjeti za banke i nebankovne pružatelje platnih usluga.

Posljedice tih problema su:

- korisnici (potrošači, trgovci i MSP-ovi) su kontinuirano izloženi riziku od prijevara, ograničen im je izbor platnih usluga i cijene su više nego što bi trebale biti,
- pružatelji usluga otvorenog bankarstva nailaze na prepreke kad nude osnovne usluge otvorenog bankarstva i inovacije su im otežane,
- pružatelji platnih usluga nisu sigurni koje su njihove obveze, a nebankovni pružatelji platnih usluga u nepovoljnom su konkurentskom položaju u odnosu na banke,
- komercijalne su operacije ekonomski neučinkovite, a troškovi su im visoki, što negativno utječe na konkurentnost EU-a,
- unutarne tržište plaćanja je fragmentirano pa se mogu birati najpovoljniji pravni sustavi.

Ova inicijativa ima četiri specifična cilja, u skladu s utvrđenim problemima:

1. poboljšati zaštitu korisnika i povjerenje u platni sustav;
2. povećati konkurentnost usluga otvorenog bankarstva;
3. poboljšati provedbu i praćenje provedbe u državama članicama;
4. poboljšati (izravan i neizravan) pristup nebankovnih pružatelja platnih usluga platnim sustavima i bankovnim računima.

U procjeni učinka predlaže se paket poželjnih opcija kako bi se ostvarili specifični ciljevi (u nastavku je popis mjera sadržanih u ovoj Direktivi i popratnoj Uredbi):

- Za specifični cilj 1: poboljšanja primjene pouzdane autentifikacije klijenta, pravna osnova za razmjenu informacija o prijevarama i obveza poučavanja klijenata o prijevarama, proširenje provjere IBAN-a na sve kreditne transfere i uvjetno ukidanje odgovornosti za prijevarom autorizirane platne transakcije; obveza pružatelja platnih usluga da poboljšaju dostupnost pouzdane autentifikacije klijenta za korisnike s invaliditetom, starije i druge osobe kojima je otežana primjena pouzdane autentifikacije klijenta; mjere za poboljšanje dostupnosti gotova novca; proširenje prava korisnika i poboljšanje informiranja.
- Za specifični cilj 2: zahtjev da pružatelji platnih usluga koji vode račune uvedu namjenska sučelja za pristup podacima; „nadzorna ploča za suglasnosti” kako bi se korisnicima omogućilo da prate svoje suglasnosti za pristup otvorenom bankarstvu; detaljnije specifikacije minimalnih zahtjeva za sučelja za pristup podacima za otvoreno bankarstvo.

- Za specifični cilj 3: zamjena većeg dijela Direktive PSD2 uredbom koja se izravno primjenjuje; jasnije odredbe o kaznama; objašnjenje dvojbenih elemenata; povezivanje sustava odobrenja za institucije za platni promet i institucije za elektronički novac.
- Za specifični cilj 4: proširenje prava na bankovni račun za institucije za platni promet i institucije za elektronički novac; mogućnost da institucije za platni promet i institucije za elektronički novac izravno sudjeluju u svim platnim sustavima, što uključuje i one koje su države članice odredile u skladu s Direktivom o konačnosti namire, uz dodatna objašnjenja procedure prihvata i postupka procjene rizika.

Nekoliko je opcija zbog visokih troškova provedbe i neizvjesnih rezultata odbijeno u postupku procjene učinka. Troškovi odabranih opcija uglavnom su jednokratni i većinom ih snose pružatelji platnih usluga koji vode račune (u biti banke). U otvorenom bankarstvu troškovi se nadoknađuju uštedama (npr. ukidaju se obveza uvođenja trajnog zamjenskog sučelja i postupak njegova izuzeća) i donošenjem proporcionalnih mjera (moguća odstupanja za specijalizirane pružatelje platnih usluga koji vode račune). Troškovi efikasnije provedbe i njezina praćenja za države članice će biti ograničeni. Troškovi izravnog pristupa institucija za platni promet ključnim platnim sustavima bit će ograničeni i snosit će ih ti platni sustavi. Koristi će pak osjetiti brojni dionici, među ostalim korisnici platnih usluga (potrošači, poduzetnici, trgovci i javne uprave), kao i sami pružatelji platnih usluga (osobito financijskotehnoška poduzeća koja nisu banke). Koristi će biti periodične, dok će troškovi biti uglavnom jednokratni troškovi prilagodbe, pa bi kumulativne koristi s vremenom trebale biti veće od ukupnih troškova.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Ova inicijativa nije dio Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT). No, u procesu evaluacije i revizije tražile su se prilike za jednostavnija administrativna rješenja. Najvažniji primjer takvog pojednostavnjenja u ovoj inicijativi je objedinjavanje Druge direktive o elektroničkom novcu i Direktive PSD2 i vrlo opsežno smanjenje razlika između regulatornih režima za institucije za elektronički novac i institucije za platni promet (neke su razlike zadržane, npr. kapitalni zahtjevi). Ovim se prijedlogom Druga direktiva o elektroničkom novcu stavlja izvan snage.

- **Temeljna prava**

Ova inicijativa osobito utječe na temeljna prava koja se odnose na zaštitu osobnih podataka. U mjeri u kojoj je potrebna za usklađenost s ovom inicijativom obrada osobnih podataka mora biti u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka (GDPR)²⁴, koja se izravno primjenjuje na sve platne usluge na koje se ovaj Prijedlog odnosi.

- **Primjena načela „jedan za jedan”**

Ova inicijativa ne podrazumijeva nove administrativne troškove za poduzetnike i potrošače jer neće dovesti do povećanja praćenja ili nadzora pružatelja platnih usluga ni do novih obveza izvještavanja koje već nisu sadržane u Direktivi PSD2. Inicijativom se ne uvode ni regulatorne naknade ni pristojbe. Komisija stoga smatra da se ovom inicijativom ne uvode

²⁴ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka.

administrativni troškovi koje bi trebalo nadoknaditi u skladu s načelom „jedan za jedan” (iako je to relevantno u dijelu koji se odnosi na troškove provedbe). Treba napomenuti da će se objedinjavanjem zakonodavnih pravila za institucije za e-novac i institucije za platni promet smanjiti administrativni troškovi, na primjer ukidanjem zahtjeva za novo odobrenje u određenim okolnostima.

- **Klima i održivost**

Nisu utvrđene negativne posljedice ove inicijative za klimu. Inicijativa će pridonijeti ostvarenju UN-ova podcilja održivog razvoja 8.2: „Postizanje veće gospodarske produktivnosti diversifikacijom, tehnološkom nadogradnjom i inovacijama, ponajprije u sektorima s visokom dodanom vrijednošću i radno intenzivnim sektorima”.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ovaj Prijedlog ne utječe na proračun EU-a.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

U prijedlogu se predviđa da će revizija biti završena pet godina nakon stupanja na snagu.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Ovaj prijedlog direktive o odobrenju i nadzoru institucija za platni promet uvelike se temelji na Direktivi PSD2 glavi II. o „Pružateljima platnih usluga”, koja se primjenjuje samo na institucije za platni promet. Njime se ažuriraju i objašnjavaju odredbe o institucijama za platni promet, objedinjavaju bivše institucije za elektronički novac kao potkategorija institucija za platni promet (i posljedično stavlja izvan snage Druga direktiva o elektroničkom novcu, 2009/110/EZ). Osim toga, prijedlog sadržava odredbe o uslugama podizanja gotova novca koje pružaju trgovci na malo (bez kupnje) ili neovisni pružatelji usluga bankomata i njime se mijenja Direktiva o konačnosti namire (Direktiva 98/26/EZ).

- **Predmet, područje primjene i definicije**

Prijedlog se odnosi na pristupanje institucija za platni promet (ne kreditnih institucija) djelatnosti pružanja platnih usluga i usluga elektroničkog novca. Nekoliko najvažnijih definicija je objašnjeno i usklađeno s prijedlogom uredbe priloženim ovom prijedlogu.

- **Izdavanje odobrenja za rad i nadzor pružatelja platnih usluga**

Postupci podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad i kontrolu udjela uglavnom se nisu mijenjali u odnosu na Direktivu PSD2, ali je uveden novi zahtjev da se uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad dostavi plan likvidacije, no u cijelosti je usklađen za institucije koje pružaju platne usluge i usluge elektroničkog novca. Što se tiče drugih promjena, potvrđuje se da pružatelji usluga iniciranja plaćanja i pružatelji usluga informiranja o računu mogu policu osiguranja od profesionalne odgovornosti zamijeniti inicijalnim kapitalom jer je iskustvo pokazalo da u fazi podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja nije lako ispuniti zahtjev za sklapanje te police. Zahtjevi za inicijalni kapital prilagođeni su za inflaciju od donošenja Direktive PSD2 (osim za pružatelje usluga iniciranja plaćanja jer se to ne smatra primjerenim zbog relativno kratkog vremena njihova poslovanja). Moguće metode za izračun regulatornog kapitala nisu se mijenjale, ni za institucije za platni promet obuhvaćene Direktivom PSD2 niti za institucije za elektronički novac; propisano je da bi jednu od tri

moguće metode za izračun regulatornog kapitala trebalo smatrati standardnom opcijom kako bi se postigli ravnopravniji uvjeti, no iznimke su dopuštene za određene poslovne modele.

Nisu se mijenjala pravila o mjerama zaštite za institucije za platni promet, osim što je uvedena mogućnost zaštite na računu u središnjoj banci (o čemu odlučuje središnja banka) kako bi se proširile opcije za pružatelje platnih usluga i zahtjev da institucije za platni promet pri zaštiti novčanih sredstava moraju izbjegavati koncentraciju rizika. U tom će smislu trebati donijeti EBA-ine regulatorne tehničke standarde o upravljanju rizicima zaštićenih novčanih sredstava. Pravila o mjerama zaštite za institucije koje pružaju usluge elektroničkog novca u cijelosti su usklađena s pravilima za institucije za platni promet koje pružaju samo platne usluge. Uvedene su detaljnije odredbe o unutarnjem upravljanju institucija za platni promet, što uključuje i EBA-ine smjernice.

Odredbe o zastupnicima, podružnicama i eksternalizaciji nisu se mijenjale u odnosu na Direktivu PSD2, no dodana je nova definicija distributera elektroničkog novca i s time povezane odredbe i usklađene su s onima koje se odnose na zastupnike.

Odredbe o prekograničnim uslugama koje pružanju institucije za platni promet i nadzoru tih usluga uglavnom se nisu mijenjale. Što se tiče ostvarivanja prava poslovnog nastana i slobode pružanja usluga kad institucija za platni promet posluje preko zastupnika, distributera i podružnica, radi jasnoće su utvrđene specifične odredbe za slučaj sudjelovanja tri države članice (država članica poslovnog nastana institucije za platni promet, država članica zastupnika i treća država članica u kojoj zastupnik pruža prekogranične usluge).

Države članice i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo dužni su i dalje voditi registar institucija za platni promet koje imaju odobrenje za rad i uz to sastaviti strojno čitljiv popis pružatelja usluga iniciranja plaćanja i pružatelja usluga informiranja o računu.

Kao i u Direktivi PSD2 i Direktivi o elektroničkom novcu, države članice dužne su imenovati nadležna tijela za izdavanje odobrenja za rad i nadzor i dodijeliti im adekvatne ovlasti. Utvrđene su odredbe o suradnji nacionalnih nadležnih tijela, objašnjena su pravila o tome i dodana je mogućnost da nacionalna nadležna tijela od EBA-e zatraže pomoć pri rješavanju mogućih neslaganja među nacionalnim nadležnim tijelima.

Kao i u Direktivi PSD2, za institucije za platni promet koje pružaju usluge informiranja o računu propisan je zahtjev o registraciji, a ne o odobrenju za rad. U prijedlogu se navodi dokumentacija koja se prilaže zahtjevu za registraciju. Nadležna tijela i dalje nadziru pružatelje usluga informiranja o računu. Nisu promijenjena neobvezna izuzeća od određenih odredaba koje države članice mogu odobriti malim institucijama za platni promet.

- **Odredbe o podizanju gotova novca**

Voditelji maloprodajnih mjesta izuzeti su od zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad kao institucije za platni promet kad u svojem poslovnom prostoru nude usluge podizanja gotova novca bez obveze kupnje (na dobrovoljnoj osnovi), ako je iznos isplaćena novca najviše 50 EUR, kako bi se izbjeglo nepravedno tržišno natjecanje s pružateljima usluga bankomata.

Distributeri gotova novca na bankomatima koji ne vode račune za plaćanje (tzv. neovisni pružatelji usluga bankomata) izuzeti su od zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad kao institucije za platni promet i na njih se primjenjuje samo zahtjev o registraciji. Uz zahtjev za registraciju mora se priložiti određena dokumentacija.

- **Prijelazne odredbe**

Prijelazne mjere su primjerene u odnosu na postojeće poslove u skladu s Direktivom PSD2 jer se uvodi novi sustav izdavanja odobrenja za rad. Na primjer, produljena je valjanost postojećih odobrenja za rad institucija za platni promet i institucija za elektronički novac

(nastavljaju se priznavati) do 30 mjeseci nakon stupanja na snagu (godinu dana nakon roka za prenošenje i početka primjene), pod uvjetom da je zahtjev za izdavanje odobrenja za rad u skladu s ovom Direktivom podnesen najmanje 24 mjeseca nakon njezina stupanja na snagu.

- **Stavljanje izvan snage i izmjene drugih propisa**

Druga direktiva o elektroničkom novcu (Direktiva 2009/110/EZ) stavlja se izvan snage, s učinkom od datuma primjene ove Direktive.

Druga direktiva o platnim uslugama (Direktiva (EU) 2015/2366) stavlja se izvan snage s istim danom. Korelacijska tablica odnosa članaka i odgovarajućih članaka Direktive PSD2 i Direktive EMD2 navedena je u Prilogu radi pravnog kontinuiteta.

Izmijenjena je Direktiva o konačnosti namire (Direktiva 98/26/EZ) kako bi se institucije za platni promet dodale na popis institucija koje mogu izravno sudjelovati u platnim sustavima koje je država članica odredila u skladu s tom direktivom (ali ne i u određenim sustavima za namiru vrijednosnih papira). Izmijenjena je i definicija neizravnog sudjelovanja iz Direktive o konačnosti namire kako bi se u tekst uvrstila definicija koja je postojala prije 2019. kad je izmijenjena Direktivom (EU) 2019/879²⁵.

U članku 47. propisuje se izmjena Direktive (EU) 2020/1828 kako bi se u njezino područje primjene uključila Uredba (EU) 20...o pristupu financijskim podacima. Ta izmjena će omogućiti pokretanje predstavničke tužbe u slučaju povrede te uredbe.

- **Ostale odredbe**

Komisija je ovlaštena delegiranim aktom prilagoditi iznose regulatornog kapitala za inflaciju. Direktiva je to o potpunom usklađenju. Stupit će na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu. Državama članicama je rok za prenošenje ove Direktive i datum početka primjene mjera o prenošenju 18 mjeseci nakon stupanja na snagu (osim za izmjene Direktive o konačnosti namire, za koje je rok 6 mjeseci). Rok za izvješće o preispitivanju je 5 godina nakon stupanja na snagu Direktive, a naglasak će mu biti na primjerenosti područja primjene Direktive, njegovu mogućem proširenju na platne sustave i tehničke usluge te učinku koji na mjere zaštite novčanih sredstava institucija za platni promet imaju pravila koje je Komisija predložila 18. travnja 2023.²⁶, kojima će se, kad budu donesena, izmijeniti Direktiva 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o sustavima osiguranja depozita.

²⁵ Direktiva (EU) 2019/879 od 20. svibnja 2019. o izmjeni Direktive 2014/59/EU u pogledu kapaciteta pokrivanja gubitaka i dokapitalizacije kreditnih institucija i investicijskih društava i Direktive 98/26/EZ.

²⁶ COM(2023) 228 final.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o platnim uslugama i uslugama elektroničkog novca na unutarnjem tržištu, izmjenama Direktive 98/26/EZ i stavljanju izvan snage direktiva (EU) 2015/2366 i 2009/110/EZ**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 53. i 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²⁷,uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²⁸,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Od donošenja Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća²⁹, na tržištu usluga plaćanja malih vrijednosti dogodile su se bitne promjene koje se uglavnom odnose na sve veće korištenje kartica i drugih digitalnih sredstava plaćanja, sve manje korištenje gotova novca i rastuću prisutnost novih aktera i usluga, što uključuje digitalne lisnice i beskontaktna plaćanja. Sigurnost i efikasnost digitalnih plaćanja dobile su na važnosti zbog pandemije bolesti COVID-19 i njome uzrokovanih radikalnih promjena potrošnje i načina plaćanja.
- (2) U Komunikaciji Komisije o strategiji za plaćanja malih vrijednosti za EU³⁰ najavljena je sveobuhvatna revizija primjene i učinka Direktive (EU) 2015/2366, u koju bi zbog promjena na tržištu trebala biti uključena opća procjena njezine svrsishodnosti.
- (3) Direktiva (EU) 2015/2366 imala je za cilj ukloniti prepreke novim vrstama platnih usluga i poboljšati zaštitu i sigurnost potrošača. Evaluacijom učinka i primjene Direktive (EU) 2015/2366 Komisija je utvrdila da su uspješno ostvareni njezini brojni

²⁷ SL C , , str. .²⁸ SL C , , str. .²⁹ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).³⁰ Komunikacija Komisije od 24. rujna 2020. Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o strategiji za plaćanja malih vrijednosti za EU (COM(2020) 592 final).

ciljevi, ali i da ima područja u kojima se to nije sasvim uspjelo. Konkretno, evaluacijom su utvrđeni problemi koji se odnose na razlike u provedbi i praćenju provedbe Direktive (EU) 2015/2366, što je izravno utjecalo na tržišno natjecanje između pružatelja platnih usluga i u državama članicama zbog različitog tumačenja pravila stvorilo različite regulatorne uvjete, čime se potiče regulatorna arbitraža.

- (4) Pružateljima platnih usluga ne bi se smjelo ostaviti prostora za odabir najpovoljnijih pravnih sustava, odnosno da za „matičnu zemlju” biraju one države članice u kojima je primjena Unijinih pravila o platnim uslugama za njih povoljnija, a da prekogranične usluge pružaju u državama članicama u kojima se ta pravila strože tumače ili na pružatelje platnih usluga koje tamo imaju poslovni nastan primjenjuju aktivnije politike praćenja njihove primjene. Takva praksa narušava tržišno natjecanje. Pravila Unije o platnim uslugama trebalo bi uskladiti objedinjavanjem pravila kojima se platne usluge uređuju u uredbi i odvojiti ih od pravila o odobrenju i nadzoru institucija za platni promet, što bi trebalo biti uređeno ovom Direktivom (Direktiva PSD3), a ne Direktivom koja je trenutačno na snazi (Direktiva PSD2).
- (5) Iako je izdavanje elektroničkog novca uređeno Direktivom 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³¹, korištenje elektroničkog novca za financiranje platnih transakcija uvelike je uređeno Direktivom (EU) 2015/2366 pa je pravni okvir koji se primjenjuje na institucije za elektronički novac i institucije za platni promet već u biti usklađen, osobito u dijelu koji se odnosi na pravila o poslovanju. Nadležna tijela zadužena za izdavanje dozvole za rad i nadzor institucija za platni promet i institucija za elektronički novac godinama nailaze na poteškoće pri razlikovanju ta dva režima te proizvoda i usluga elektroničkog novca od platnih usluga i usluga elektroničkog novca koje nude institucije za platni promet. To je otvorilo pitanja regulatorne arbitraže i nejednakih uvjeta, kao i pitanja zaobilaženja zahtjeva iz Direktive 2009/110/EZ, pri čemu institucije za platni promet koje izdaju elektronički novac iskorištavaju sličnosti između platnih usluga i usluga elektroničkog novca te podnose zahtjev za izdavanje odobrenja za rad kao institucija za platni promet. Zato je primjereno dodatno uskladiti režim izdavanja odobrenja za rad i nadzora koji se primjenjuje na institucije za elektronički novac s režimom koji se primjenjuje na institucije za platni promet. Međutim, zahtjevi o odobrenju, osobito o inicijalnom i regulatornom kapitalu, i neki najvažniji osnovni koncepti poslovanja s elektroničkim novcem i njegova izdavanja, distribucije i iskupivosti, razlikuju se od zahtjeva za usluge koje pružaju institucije za platni promet. Stoga je pri kombiniranju odredaba Direktive (EU) 2015/2366 i Direktive 2009/110/EZ primjereno zadržati te specifičnosti.
- (6) Kako je potvrđeno u Komisijinoj reviziji i zbog razvoja relevantnih tržišta, poslovanja i rizika tih poslova, potrebno je ažurirati bonitetni režim za institucije za platni promet, uključujući one koje izdaju elektronički novac i pružaju usluge elektroničkog novca, tako što će se propisati jedno odobrenje za rad za pružatelje platnih usluga i pružatelje usluga elektroničkog novca koji ne primaju depozite. Budući da je u članku 48. stavku 2. Uredbe (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća³² propisano da se tokeni e-novca smatraju elektroničkim novcem, režim izdavanja odobrenja za rad institucijama

³¹ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

³² Uredba (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o tržištima kriptovaluta i izmjeni uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 1095/2010 te direktiva 2013/36/EU i (EU) 2019/1937 (SL L 150, 9.6.2023., str. 40.).

za platni promet, koje će zamijeniti institucije za elektronički novac, trebalo bi primjenjivati i na izdavatelje tokena elektroničkog novca. Bonitetni režim koji se primjenjuje na institucije za platni promet trebao bi se temeljiti na izdavanju odobrenja za rad, pod strogim i detaljnim uvjetima, za pravne osobe koje nude platne usluge kad ne primaju depozite. Bonitetni režim koji se primjenjuje na institucije za platni promet trebao bi osigurati da se na pružanje platnih usluga u cijeloj Uniji primjenjuju isti uvjeti.

- (7) Primjereno je odvojiti uslugu podizanja gotova novca s računa za plaćanje od poslova vođenja računa jer pružatelji usluge podizanja gotova novca ne moraju i voditi račune. Usluge izdavanja platnih instrumenata i prihvaćanja platnih transakcija, koje su bile navedene zajedno u točki 5. Priloga Direktivi (EU) 2015/2366 kao da se ne mogu nuditi odvojeno jedna od druge, trebalo bi prikazati kao svije različite platne usluge. Takvim odvojenim navođenjem usluga izdavanja i prihvaćanja trebalo bi, zajedno s jasnom definicijom svake usluge, objasniti da pružatelji platnih usluga mogu te dvije usluge nuditi zasebno.
- (8) Imajući u vidu brzi razvoj tržišta plaćanja malih vrijednosti i kontinuirane nove ponude platnih usluga i rješenja, primjereno je neke definicije iz Direktive (EU) 2015/2366, kao što su definicija pojmova račun za plaćanje, novčana sredstva i platni instrument, prilagoditi stvarnom stanju na tržištu kako bi se zajamčilo da propisi Unije i dalje budu svrsishodni i tehnološki neutralni.
- (9) Potrebno je objasniti definiciju računa za plaćanje jer je Komisija u preispitivanju provedbe Direktive (EU) 2015/2366 utvrdila da postoje različita stajališta, što je Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA) naglasilo u mišljenju od 23. lipnja 2022. o reviziji Direktive (EU) 2015/2366. Glavni kriterij na temelju kojeg se utvrđuje može li se neki račun svrstati u račune za plaćanje je mogućnost izvršenja dnevnih platnih transakcija s tog računa. Mogućnost izvršenja platnih transakcija prema trećoj osobi s nekog računa ili stjecanja koristi od takvih transakcija koje obavlja treća osoba glavno je obilježje računa za plaćanje. Stoga bi račun za plaćanje trebalo definirati kao račun koji se koristi za slanje novčanih sredstava trećim osobama i primanje novčanih sredstava od trećih osoba. Svaki račun s tim obilježjima trebalo bi smatrati računom za plaćanje i trebalo bi mu pristupiti radi pružanja usluga iniciranja plaćanja i usluga informiranja o računu. Definicijom računa za plaćanje ne bi trebale biti obuhvaćene situacije u kojima je za izvršenje platnih transakcija prema trećim osobama ili od trećih osoba potreban neki drugi prijelazni račun. Štedni računi se ne koriste za slanje novčanih sredstava trećoj osobi ni za primanje novčanih sredstava od treće osobe, što ih isključuje iz definicije računa za plaćanje.
- (10) Budući da se pojavljuju nove vrste platnih instrumenata i da je na tržištu dvojbena njihovu pravno određenje, u definiciji pojma „platni instrument” trebalo bi detaljnije objasniti što jest, a što nije platni instrument, vodeći pritom računa o načelu tehnološke neutralnosti.
- (11) Unatoč činjenici da komunikacija bliskog polja (Near-Field Communication – NFC) omogućuje iniciranje platne transakcije, dvojbeno je može li se smatrati funkcionalnim „platnim instrumentom”, među ostalim za primjenu pouzdane autentifikacije klijenta za beskontaktna plaćanja na prodajnom mjestu i za pravila o odgovornosti pružatelja platnih usluga. NFC bi stoga ipak trebalo smatrati funkcionalnošću platnog instrumenta, a ne platnim instrumentom kao takvim.
- (12) U definiciji pojma „platni instrument” u Direktivi (EU) 2015/2366 upućuje se na „personalizirani uređaj”. Budući da postoje prepaid kartice na kojima nije otisnuto ime

imatelja instrumenta, te vrste kartica ne bi bile obuhvaćene definicijom platnog instrumenta. Stoga bi definiciju pojma „platni instrument” trebalo izmijeniti tako da se uputi na „individualizirane” umjesto na „personalizirane” uređaje i pritom objasniti da se prepaid kartice na kojima nije otisnuto ime imatelja tog instrumenta smatraju platnim instrumentima.

- (13) Takozvane digitalne „prolazne lisnice” koje podrazumijevaju tokenizaciju postojećeg platnog instrumenta, uključujući platne kartice, smatraju se tehničkim uslugama i zato bi trebale biti isključene iz definicije platnog instrumenta jer se token sam po sebi ne može smatrati platnim instrumentom nego aplikacijom za plaćanje u smislu članka 2. točke 21. Uredbe (EU) 2015/751 Europskog parlamenta i Vijeća³³. Međutim, neke druge kategorije digitalnih lisnica, npr. prepaid elektroničke lisnice kao što su „fazne lisnice” u kojima korisnici mogu pohraniti novac za buduće internetske transakcije, treba smatrati platnim instrumentom, a njihovo izdavanje platnom uslugom.
- (14) Novčana pošiljka je platna usluga koja se obično temelji na gotovu novcu koji je platitelj uplatio pružatelju platnih usluga, bez otvaranja računa za plaćanje na ime platitelja ili primatelja plaćanja, koji šalje odgovarajući iznos primatelju plaćanja ili drugom pružatelju platnih usluga koji djeluje u ime primatelja plaćanja. U nekim državama članicama supermarketi, trgovci i trgovci na malo građanima pružaju uslugu koja im omogućuje plaćanje komunalnih ili drugih redovitih kućanskih režija. Te usluge plaćanja režija stoga bi trebalo tretirati kao novčane pošiljke.
- (15) Definicijom novčanih sredstava trebalo bi obuhvatiti sve oblike novca središnjih banaka koji se izdaje za stanovništvo, uključujući novčanice i kovanice, kao i svaku moguću buduću digitalnu valutu središnje banke, elektronički novac i novac poslovnih banaka. Novac središnje banke koji se izdaje u svrhu poslovanja između središnje banke i poslovnih banaka, tj. za međubankovno poslovanje, ne bi trebao biti obuhvaćen definicijom.
- (16) Uredbom (EU) 2023/1114 od 31. svibnja 2023. propisuje se da se tokeni elektroničkog novca smatraju elektroničkim novcem. Zato bi tokeni elektroničkog novca kao elektronički novac trebali biti uključeni u definiciju novčanih sredstava.
- (17) Evaluacijom provedbe Direktive (EU) 2015/2366 nije utvrđena jasna potreba za bitnim promjenama uvjeta za izdavanje i zadržavanje odobrenja za rad institucija za platni promet ili institucija elektroničkog novca, koji su propisani Direktivom 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁴ i Direktivom 2015/2366/EU odnosno Direktivom 2009/110/EZ. Ti uvjeti i dalje uključuju bonitetne zahtjeve razmjerno operativnim i financijskim rizicima kojima su izložene institucije za platni promet, uključujući institucije koje izdaju elektronički novac i u svojem poslovanju pružaju usluge elektroničkog novca. Primjereno je dokumentaciji koja se prilaže zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad institucije za platni promet dodati plan likvidacije u slučaju propasti, razmjerno poslovnom modelu buduće institucije za platni promet. Taj plan likvidacije trebao bi biti primjeren za urednu likvidaciju poslovanja u skladu s mjerodavnim nacionalnim propisima, uključujući kontinuitet ili oporavak najvažnijih poslova koje obavljaju pružatelji eksternaliziranih usluga, zastupnici ili distributeri.

³³ Uredba (EU) 2015/751 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o međubankovnim naknadama za platne transakcije na temelju kartica (SL L 123, 19.5.2015., str. 1.).

³⁴ Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ (SL L 319, 5.12.2007., str. 1.).

Kako bi se onemogućilo izdavanje odobrenja za usluge koje institucija za platni promet u stvarnosti ne pruža, potrebno je jasno navesti da institucija za platni promet nije dužna ishoditi odobrenje za platne usluge koje ne namjerava pružati.

- (18) EBA je u stručnom pregledu izdavanja odobrenja u skladu s Direktivom (EU) 2015/2366 objavljenom u siječnju 2023.³⁵ zaključila da se zbog nedostataka postupka izdavanja odobrenja nadzorna očekivanja spram podnositelja zahtjeva za izdavanja odobrenja kao instituciji za platni promet ili instituciji za elektronički novac u cijeloj Uniji razlikuju i da taj postupak katkad predugo traje. Kako bi se zajamčili jednaki uvjeti i uskladio postupak izdavanja odobrenja poduzetnicima koji podnesu zahtjev za rad kao institucija za platni promet, primjereno je nadležnim tijelima ograničiti trajanje postupka izdavanja odobrenja na tri mjeseca nakon primitka svih informacija potrebnih za odluku o zahtjevu.
- (19) Kako bi se institucijama za platni promet zajamčila usklađenija primjena, primjereno je EBA-u zadužiti za izradu nacrtu regulatornih tehničkih standarda o izdavanju odobrenja za rad, među ostalim o informacijama koje institucije za platni promet trebaju dostaviti nadležnim tijelima, o zajedničkoj metodologiji procjene za izdavanje odobrenja za rad ili za registraciju, o tome što se može smatrati usporedivom garancijom za osiguranje od profesionalne odgovornosti te o kriterijima koji se primjenjuju pri određivanju minimalnog novčanog iznosa osiguranja od profesionalne odgovornosti ili usporedive garancije. EBA bi pritom trebala uzeti u obzir iskustvo stečeno u primjeni njezinih Smjernica o informacijama koje pružatelji platnih usluga koji podnose zahtjev za izdavanje odobrenja za rad ili registraciju dostavljaju nacionalnim nadležnim tijelima te njezinih Smjernica o kriterijima za utvrđivanje minimalnog novčanog iznosa osiguranja od profesionalne odgovornosti ili druge usporedive garancije.
- (20) Bonitetni okvir koji se primjenjuje na institucije za platni promet trebao bi i dalje počivati na premisi da je tim institucijama zabranjeno primati depozite od korisnika platnih usluga i da im je dopušteno koristiti samo novčana sredstva koja od korisnika platnih usluga prime za izvršenje platnih usluga. Zato je primjereno da bonitetni zahtjevi za institucije za platni promet odražavaju činjenicu da su, usporede li se s poslovima kreditnih institucija, poslovi institucija za platni promet više specijalizirani i ograničeni i da su stoga rizici koji iz njih proizlaze ograničeni i jednostavniji za praćenje i kontrolu nego rizici koji nastaju u širem spektru poslova kreditnih institucija.
- (21) Nadležna tijela trebala bi pri razmatranju zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad institucije za platni promet posebnu pozornost obratiti na plan upravljanja koji se uz zahtjev dostavlja. Institucije za platni promet trebale bi primjenom dobre politike upravljanja rizicima na svim razinama otkloniti mogući negativan učinak lošeg upravljanja na dobro upravljanje rizicima. Nadležna tijela bi trebala pratiti adekvatnost sustava unutarnjeg upravljanja. Primjereno je da EBA donese smjernice o unutarnjim sustavima upravljanja, vodeći računa o veličini i poslovnim modelima institucija za platni promet i poštujući načelo proporcionalnosti.
- (22) Iako su u uvjetima za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga utvrđena konkretna pravila o informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji (IKT), kontrolama

³⁵ Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo, EBA/REP/2023/01, *Peer Review Report on authorisation under PSD2*.

sigurnosti i mjerama za ovladavanje rizicima, ti bi uvjeti trebali biti usklađeni sa zahtjevima iz Uredbe (EU) 2022/2554 Europskog parlamenta i Vijeća³⁶.

- (23) Pružatelji usluga iniciranja plaćanja i pružatelji usluga informiranja o računu pri pružaju tih usluga ne dolaze u posjed novčanih sredstava klijenata. Stoga bi bilo nerazmjerno tim sudionicima na tržištu nametnuti kapitalne zahtjeve. No, važno je osigurati da pružatelji usluga iniciranja plaćanja i usluga informiranja o računu mogu ispunjavati svoje obveze koje se odnose na te poslove. Kako bi se zajamčilo primjereno pokriće rizika koji se odnose na usluge iniciranja plaćanja i usluge informiranja o računima, primjereno je propisati da institucije za platni promet koje nude te usluge imaju policu osiguranja od profesionalne odgovornosti ili usporedivu garanciju i dodatno utvrditi rizike koji trebaju biti pokriveni, u skladu s odredbama o odgovornosti iz Uredbe XXX [PSR]. Imajući u vidu poteškoće na koje pružatelji usluga informiranja o računima i usluga iniciranja plaćanja nailaze pri ugovaranju osiguranja od profesionalne odgovornosti koje pokriva rizike njihova poslovanja, primjereno je omogućiti da te institucije samo u fazi izdavanja odobrenja za rad ili registracije imaju inicijalni kapital od 50 000 EUR, kao zamjensko rješenje za osiguranje od profesionalne odgovornosti. Ta fleksibilnost za pružatelje usluga informiranja o računima i usluga iniciranja plaćanja u fazi izdavanja odobrenja za rad ili registracije ne bi smjela dovesti u pitanje zahtjev da ti pružatelji usluga bez odgode ugovore osiguranje od profesionalne odgovornosti čim dobiju odobrenje za rad ili registraciju.
- (24) Kako bi se ovladalo rizicima od stjecanja kvalificiranih udjela u instituciji za platni promet u smislu Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³⁷, primjereno je propisati da se relevantnom nadležnom tijelu šalje obavijest o stjecanju.
- (25) Zbog rizičnosti svojeg poslovanja, institucije za platni promet trebaju imati dostatan inicijalni kapital u kombinaciji s regulatornim kapitalom. S obzirom na to da institucije za platni promet mogu obavljati razne poslove obuhvaćene ovom Direktivom, primjereno je razinu inicijalnog kapitala za pojedinačne usluge prilagoditi prirodi i rizicima tih usluga.
- (26) Budući da se početni zahtjevi za institucije za platni promet nisu mijenjali od donošenja Direktive 2007/64/EZ, primjereno je te zahtjeve uskladiti za inflaciju. Međutim, imajući u vidu da se kapitalni zahtjevi za institucije za platni promet koje pružaju samo usluge iniciranja plaćanja provode tek od stupanja na snagu Direktive (EU) 2015/2366 i da nema dokaza o njihovoj neprimjerenosti, te zahtjeve ne bi trebalo mijenjati.
- (27) Zbog brojnosti različitih poslovnih modela u djelatnosti plaćanja malih vrijednosti opravdana je primjena različitih metoda za izračun regulatornog kapitala čiji iznos ipak ne može biti manji od iznosa relevantnog inicijalnog kapitala.
- (28) U ovoj se Direktivi primjenjuje isti pristup kao u Direktivi (EU) 2015/2366, kojom se dopušta primjena nekoliko metoda za potrebe izračuna kombiniranih zahtjeva za regulatorni kapital s izvjesnim stupnjem diskrecijskog prava nadzornih tijela kako bi

³⁶ Uredba (EU) 2022/2554 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o digitalnoj operativnoj otpornosti za financijski sektor i o izmjeni uredbi (EZ) br. 1060/2009, (EU) br. 648/2012, (EU) br. 600/2014, (EU) br. 909/2014 i (EU) 2016/1011 (SL L 333, 27.12.2022., str. 1.).

³⁷ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

se zajamčilo da se isti rizici tretiraju na isti način za sve pružatelje platnih usluga. Primjena vrijednosti plaćanja institucije za platni promet iz prethodne godine za izračun zahtjeva za regulatorni kapital najprimjerenija je i najčešće primjenjivana metoda izračuna regulatornog kapitala za većinu poslovnih modela. Zbog tih je razloga, i radi poboljšanja usklađenosti i osiguranja jednakih uvjeta, primjereno utvrditi da nacionalna nadležna tijela trebaju propisati primjenu te metode. Nadležnim bi tijelima, međutim, trebalo omogućiti da odstupe od tog načela i da propišu da institucije za platni promet primjenjuju druge metode za poslovne modele u kojima se izvršava mali broj transakcija velike vrijednosti. Da bi ti poslovni modeli bili jasni, primjereno je zadužiti EBA-u za izradu nacrtu regulatornih tehničkih standarda.

- (29) Neovisno o tome što je cilj uskladiti bonitetne zahtjeve za institucije za platni promet koje pružaju platne usluge i usluge elektroničkog novca, primjereno je uzeti u obzir specifičnost izdavanja elektroničkog novca i poslovanja s elektroničkim novcem te institucijama za platni promet koje izdaju elektronički novac dopustiti primjenu primjerenije metode za izračun vlastitih zahtjeva za regulatorni kapital.
- (30) Ako ista institucija za platni promet izvršava platnu transakciju za platitelja i za primatelja plaćanja, a platitelju je odobrena kreditna linija, primjereno je zaštititi novčana sredstva u korist primatelja plaćanja kad su ta sredstva potraživanje primatelja plaćanja prema instituciji za platni promet.
- (31) S obzirom na poteškoće na koje institucije za platni promet nailaze pri otvaranju i zadržavanju računa za plaćanje kod kreditnih institucija, potrebno je omogućiti dodatnu opciju za zaštitu novčanih sredstava korisnika, odnosno mogućnost držanja tih sredstava u središnjoj banci. Time se, međutim, ne bi smjela dovesti u pitanje mogućnost da središnja banka na temelju organskog zakona ne nudi tu opciju. Budući da je potrebno zaštititi novčana sredstva korisnika i onemogućiti da se koriste u druge svrhe, a ne samo za pružanje platnih usluga ili usluga elektroničkog novca, primjereno je propisati da se novčana sredstva korisnika platnih usluga moraju držati odvojeno od regulatornog kapitala institucije za platni promet. Kako bi se zajamčili jednaki uvjeti za institucije za platni promet koje nude platne usluge i one koje izdaju elektronički novac i pružaju usluge elektroničkog novca, primjereno je što više uskladiti načine zaštite novčanih sredstava korisnika i istodobno očuvati specifičnosti elektroničkog novca. Rizik koncentracije je bitan rizik za institucije za platni promet, osobito ako se novčana sredstva sigurno čuvaju u jednoj kreditnoj instituciji. Zato je važno osigurati da institucije za platni promet što više izbjegavaju rizik koncentracije. Zato bi EBA trebala izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda o izbjegavanju rizika pri zaštiti novčanih sredstava korisnika.
- (32) Institucijama za platni promet trebalo bi omogućiti da obavljaju i druge poslove, osim onih obuhvaćenih ovom Direktivom, uključujući pružanje operativnih i s njima blisko povezanih pomoćnih usluga te upravljanje platnim sustavima ili druge poslove uređene važećim propisima Unije i nacionalnim propisima.
- (33) S obzirom na povećani rizik poslova primanja depozita, primjereno je institucijama za platni promet koje nude platne usluge zabraniti primanje depozita korisnika i propisati da koriste samo novčana sredstva koja od korisnika prime za potrebe pružanja platnih usluga. Novčana sredstva koja od korisnika platnih usluga prime institucije za platni promet koje nude usluge elektroničkog novca ne bi trebala činiti depozite niti druga

povratna novčana sredstva primljena od javnosti u smislu članka 9. Direktive 2013/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁸.

- (34) Kako bi se ograničili rizici korištenja računa za plaćanje u druge svrhe osim za izvršenje platnih transakcija, primjereno je utvrditi da bi institucije za platni promet koje pružaju jednu ili više platnih usluga ili usluga elektroničkog novca trebale uvijek voditi račune za plaćanje koji se koriste isključivo za platne transakcije
- (35) Institucijama za platni promet bi trebalo omogućiti da odobravaju kredite, ali bi te poslove trebale obavljati pod strogim uvjetima. Stoga je primjereno propisati da institucije za platni promet mogu odobravati kredite u obliku kreditnih linija i izdavati kreditne kartice, u mjeri u kojoj te usluge olakšavaju pružanje platnih usluga i ako se kredit odobrava na najviše 12 mjeseci, uključujući revolving kredite. Primjereno je institucijama za platni promet dopustiti da za potrebe svojeg prekograničnog poslovanja odobravaju kratkoročne kredite pod uvjetom da se refinanciraju uglavnom sredstvima regulatornog kapitala institucije za platni promet i drugim sredstvima s tržišta kapitala, a ne novčanim sredstvima koja se drže u ime i za račun korisnika platnih usluga. Ta mogućnost ne bi trebala dovesti u pitanje Direktivu 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁹ ni druge relevantne propise Unije ili nacionalne mjere o uvjetima odobravanja kredita potrošačima. Usluge „kupi sada, plati poslije” ne smatraju se platnim uslugama jer je u biti riječ o kreditiranju. Te su usluge obuhvaćene novom direktivom o potrošačkim kreditima kojom se zamjenjuje Direktiva 2008/48/EZ.
- (36) Kako bi se zajamčilo da se dokazi o izvršenju obveza propisanih ovom Direktivom propisno čuvaju u razumnom roku, primjereno je propisati da institucije za platni promet sve odgovarajuće evidencije čuvaju najmanje pet godina. Osobni podaci ne bi se smjeli čuvati dulje, a u slučaju oduzimanja odobrenja za rad, najdulje pet godina od oduzimanja odobrenja.
- (37) Kako bi se zajamčilo da poduzeća ne mogu pružati platne usluge ili usluge elektroničkog novca bez odobrenja za rad, primjereno je propisati da sva poduzeća koja namjeravaju pružati platne usluge ili usluge elektroničkog novca moraju podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za rad, osim ako je umjesto toga ovom Direktivom propisana registracija. Osim toga, kako bi se osigurala stabilnost i cjelovitost financijskog sustava i platnih sustava te zaštitili potrošači, ta poduzeća moraju biti osnovana u državi članici i učinkovito nadzirana. Taj se zahtjev odnosi i na platne institucije koje izdaju elektronički novac zbog značajnih novih bonitetnih rizika koji proizlaze iz činjenice da te institucije mogu izdavati i tokene elektroničkog novca. Za izdavatelje elektroničkog novca bi trebalo propisati osnivanje pravne osobe u EU-u kako bi se omogućio učinkovit nadzor tih subjekata te radi usklađenja s Uredbom 2023/1114/EU. Tokeni elektroničkog novca su vrsta kriptoimovine čija se veličina može znatno povećati i predstavljati rizike koji bi mogli utjecati na financijsku stabilnost, monetarni suverenitet i monetarnu politiku.
- (38) Kako bi se izbjegla zlouporaba prava poslovnog nastana i onemogućilo da se institucija za platni promet osnuje u državi članici bez namjere poslovanja u toj državi

³⁸ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ.

³⁹ Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ (SL L 133, 22.5.2008., str. 66.).

članici, primjereno je propisati da institucija za platni promet koja podnosi zahtjev za odobrenja za rad u određenoj državi članici u toj državi članici mora obavljati barem dio poslovanja pružanjem platnih usluga. Obveza da institucija dio svojeg poslovanja obavlja u svojoj matičnoj državi članici, što je već uređeno Direktivom (EU) 2015/2366, različito se tumačila pa su neke matične države članice propisivale da se na njihovu državnom području mora obavljati glavnina poslovanja. Riječ „dio” bi trebala značiti manje od većine poslovanja institucije za platni promet kako bi se očuvao koristan učinak slobode pružanja prekograničnih usluga.

- (39) Institucija za platni promet može obavljati i druge poslove, osim pružanja platnih usluga i usluga elektroničkog novca. Kako bi se zajamčio učinkovit nadzor institucije za platni promet, primjereno je nacionalnim nadležnim tijelima dopustiti da, prema potrebi, zatraže da se za pružanje platnih usluga i usluga elektroničkog novca osnuje zaseban subjekt. Nadležna tijela bi pri donošenju takve odluke trebala voditi računa o potencijalnog negativnom učinku koji bi neki događaj koji utječe na druge poslove mogao imati na financijsku stabilnost institucije za platni promet ili o potencijalnom negativnom učinku situacije u kojoj institucija za platni promet ne bi mogla zasebno izvijestiti o regulatornom kapitalu za svoje platne usluge i usluge elektroničkog novca i svoje druge poslove.
- (40) Kako bi se zajamčio odgovarajući trajan nadzor institucija za platni promet i dostupnost točnih i ažurnih informacija, primjereno je propisati da su institucije za platni promet dužne informirati nacionalna nadležna tijela o promjenama svojeg poslovanja koje utječu na točnost informacija dostavljenih u zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad, što uključuje informacije o dodatnim zastupnicima ili subjektima kojima su poslovi eksternalizirani. Nadležna tijela bi u slučaju sumnje trebala provjeriti točnost primljenih informacija.
- (41) Kako bi se u cijeloj Uniji osigurao usklađen sustav izdavanja odobrenja za rad, primjereno je utvrditi usklađene uvjete pod kojima nacionalna nadležna tijela mogu instituciji za platni promet oduzeti odobrenje za rad koje joj je izdano.
- (42) Radi transparentnijeg poslovanja institucija za platni promet kojima su nadležna tijela matične države članice izdala odobrenje za rad ili su ih registrirala, uključujući njihove zastupnike, distributere i podružnice, i radi visoke razine zaštite potrošača u Uniji, potrebno je osigurati jednostavan javni pristup popisu poduzeća koja pružaju platne usluge i njihovim povezanim brendovima, koji bi trebali biti uvršteni u javni nacionalni registar.
- (43) Kako bi se osiguralo da informacije o institucijama za platni promet koje imaju odobrenje za rad ili subjektima koji u skladu s nacionalnim pravom imaju pravo pružati platne usluge ili usluge elektroničkog novca budu dostupne u cijeloj Uniji u središnjem registru, EBA bi trebala voditi taj registar u kojem bi trebalo objaviti popis poduzeća koja imaju odobrenje za rad ili su registrirana za pružanje platnih usluga ili usluga elektroničkog novca. Kad to podrazumijeva obradu osobnih podataka, potrebno je na razini Unije objaviti informacije o fizičkim osobama koje rade kao zastupnici ili distributeri kako bi se zajamčilo da na unutarnjem tržištu posluju samo zastupnici i distributeri koji imaju odobrenje za rad, što je u interesu odgovarajućeg funkcioniranja unutarnjeg tržišta platnih usluga. Države članice trebale bi se pobrinuti da podaci koje dostavljaju o određenom poduzeću, njegovim zastupnicima, distributerima i podružnicama budu točni i ažurni te da se EBA-i dostavljaju bez nepotrebne odgode i ako je moguće automatski. EBA bi stoga trebala izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda u kojem se utvrđuju metode i aranžmani za dostavu takvih informacija. Tim

bi se nacrtom regulatornih tehničkih standarda trebao osigurati visok stupanj granularnosti i dosljednosti informacija. EBA bi pri izradi tog nacrta regulatornih tehničkih standarda trebala uzeti u obzir iskustvo stečeno pri primjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/411⁴⁰. Radi povećanja transparentnosti, primjereno je da dostavljene informacije sadržavaju brendove svih platnih usluga i usluga elektroničkog novca koje se pružaju. Objavljivanje osobnih podataka trebalo bi biti u skladu s pravilima o zaštiti podataka koja su na snazi. Pri objavi osobnih podataka trebalo bi primijeniti odgovarajuće mjere zaštite podataka kojima se sprečava daljnje nenamjerno širenje tih informacija na internetu.

- (44) Radi bolje transparentnosti i informiranosti o pružateljima usluga iniciranja plaćanja i usluga informiranja o računu, primjereno je da EBA vodi strojno čitljiv popis tih poduzeća, koji sadržava osnovne informacije o njima i uslugama koje pružaju. Informacije s tog popisa trebale bi omogućiti nedvojbenu identifikaciju pružatelja usluga iniciranja plaćanja i usluga informiranja o računu.
- (45) Institucije za platni promet mogu povećati broj korisnika svojih usluga suradnjom sa subjektima koji će platne usluge pružati za njihov račun i u njihovo ime, što uključuje zastupnike, a u slučaju usluga elektroničkog novca distributere. Institucije za platni promet mogu i preko podružnica ostvariti svoje pravo poslovnog nastana u državi članici domaćinu, koja nije njihova matična država članica. U takvim je slučajevima primjereno da institucije za platni promet nacionalnom nadležnom tijelu dostave sve relevantne informacije o zastupnicima, distributerima i podružnicama i bez odgode ga obavijeste o svim promjenama. Kako bi se zajamčila transparentnost prema krajnjim korisnicima, primjereno je i da zastupnici, distributeri i podružnice koji posluju u ime i za račun institucije za platni promet o tome obavijeste korisnike usluga.
- (46) Institucije za platni promet mogu u svojem poslovanju eksternalizirati operativne funkcije dijela svojih poslova. Kako bi se osiguralo da to ne bude na štetu kontinuirane usklađenosti institucije za platni promet s uvjetima njezina odobrenja za rad ili drugim zahtjevima iz ove Direktive, primjereno je propisati da je institucija za platni promet dužna bez odgode obavijestiti nacionalna nadležna tijela o tome da namjerava eksternalizirati operativne funkcije i o promjenama suradnje sa subjektima kojima su ti poslovi eksternalizirani.
- (47) Kako bi se zajamčilo primjereno svladavanje rizika koji bi se mogli pojaviti zbog eksternalizacije operativnih funkcija, primjereno je propisati da su institucije za platni promet dužne poduzeti razumne korake kako bi osigurale da eksternalizacija bude u skladu sa zahtjevima iz ove Direktive. Institucije za platni promet trebale bi snositi punu odgovornost za sva postupanja svojih zaposlenika, zastupnika, podružnica ili subjekata kojima su poslovi eksternalizirani.
- (48) Kako bi se zajamčila učinkovita provedba odredaba nacionalnih propisa donesenih u skladu s ovom Direktivom, države članice trebale bi imenovati nadležna tijela odgovorna za izdavanje odobrenja za rad institucijama za platni promet i njihov nadzor. Države članice trebale bi se pobrinuti da nadležna tijela imaju potrebne ovlasti i resurse, uključujući kadrovske, za uredno izvršavanje njihovih dužnosti.

⁴⁰ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/411 od 29. studenoga 2018. o dopuni Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na regulatorne tehničke standarde kojima se utvrđuju tehnički zahtjevi za izradu i održavanje elektroničkog središnjeg registra i upravljanje njime u području platnih usluga i za pristup informacijama koje su u njemu sadržane (SL L 73, 15.3.2019., str. 84.).

- (49) Kako bi se nadležnim tijelima omogućilo da učinkovito nadziru institucije za platni promet, primjereno im je dodijeliti istražne i nadzorne ovlasti i omogućiti izricanje upravnih sankcija i mjera potrebnih za obavljanje njihovih poslova. Iz istog je razloga primjereno da nadležna tijela budu ovlaštena zatražiti informacije, provoditi izravni nadzor i izdavati preporuke, smjernice i obvezujuće upravne odluke. Države članice trebale bi utvrditi nacionalne odredbe o suspenziji ili oduzimanju odobrenja za rad institucije za platni promet. Države članice trebale bi svoja nadležna tijela ovlastiti za izricanje upravnih sankcija i mjera čiji je cilj prestanak povreda odredaba o nadzoru ili obavljanju djelatnosti pružanja platnih usluga.
- (50) Zbog raznolikosti mogućih poslovnih modela u sektoru plaćanja, primjereno je dopustiti izvjesni stupanj diskrecijskog prava nadzornih tijela kako bi se zajamčilo da se isti rizici tretiraju na isti način.
- (51) Kad provjeravaju ispunjavaju li institucije za platni promet svoje obveze, nadležna tijela bi svoje nadzorne ovlasti trebala izvršavati poštujući temeljna prava i pravo na privatnost. Ne dovodeći u pitanje kontrolu neovisnog tijela (nacionalnog tijela za zaštitu podataka) i u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, države članice trebale bi propisati odgovarajuće i učinkovite zaštitne mjere kad postoji rizik da bi se pri izvršavanju tih ovlasti zbog zlouporabe ili proizvoljnosti ta prava mogla ozbiljno narušiti, a te mjere uključuju, ovisno o slučaju, prethodno odobrenje pravosudnog tijela dotične države članice.
- (52) Države članice bi se radi zaštite osobnih i poslovnih prava trebale pobrinuti da sve osobe koje rade ili su radile za nadležna tijela podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne.
- (53) Poslovanje institucija za platni promet može se odvijati preko granica i biti relevantno za razna nadležna tijela, kao i za EBA-u, Europsku središnju banku (ESB) i nacionalne središnje banke u njihovu svojstvu monetarnih i nadzornih tijela. Stoga je primjereno propisati da su dužna surađivati i razmjenjivati informacije. Ugovori o razmjeni informacija trebali bi biti u cijelosti usklađeni s pravilima o zaštiti podataka iz Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća⁴¹ i Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća⁴².
- (54) U slučaju neslaganja u kontekstu prekogranične suradnje, ta nadležna tijela trebala bi moći zatražiti pomoć EBA-e, koja bi odluku o tome trebala donijeti bez nepotrebne odgode. EBA bi i na vlastitu inicijativu trebala moći pomoći nadležnim tijelima da postignu sporazum.
- (55) Institucija za platni promet koja ostvaruje svoje pravo poslovnog nastana i slobodu pružanja usluga trebala bi nadležnom tijelu matične države članice dostaviti sve relevantne informacije o svojem poslovanju i obavijestiti ga o tome u kojim državama članicama namjerava poslovati, namjerava li poslovati preko podružnica, zastupnika ili distributera i namjerava li eksternalizirati poslove.
- (56) Da bi se omogućila suradnja nadležnih tijela i učinkovit nadzor institucija za platni promet, primjereno je da u kontekstu ostvarenja prava poslovnog nastana i slobode

⁴¹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁴² Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

pružanja usluga nadležna tijela u matičnoj državi članici dostavljaju informacije državi članici domaćinu. Kad institucija za platni promet ima tzv. „trostranu putovnicu”, tj. kad ima odobrenje za rad u državi članici „A”, a preko posrednika odnosno zastupnika, distributera ili podružnice koji se nalaze u državi članici „B” posluje u državi članici „C”, smatra se da je država članica domaćin ona u kojoj se usluge nude krajnjim korisnicima. Imajući u vidu probleme prekogranične suradnje nadležnih tijela, primjereno je da EBA izradi nacrt regulatornih tehničkih standarda o suradnji i razmjeni informacija i pritom uzme u obzir iskustvo stečeno pri primjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/2055⁴³.

- (57) Države članice trebale bi moći propisati da ih institucije za platni promet koje posluju na njihovu državnom području, a čija se mjesta upravljanja nalaze u drugoj državi članici, periodično izvješćuju o poslovanju na njihovu državnom području u informativne ili statističke svrhe. Ako te institucije za platni promet posluju ostvarivanjem prava poslovnog nastana, nadležna tijela države članice domaćina trebala bi moći zatražiti da se te informacije koriste i za praćenje usklađenosti s Uredbom XXX [PSR]. Isto bi se trebalo primjenjivati i ako institucija za platni promet u državi članici ili državama članicama domaćinima nema poslovnu jedinicu, nego posluje ostvarivanjem slobode pružanja usluga. Kako bi se nadležnim tijelima olakšao nadzor nad mrežom zastupnika, distributera ili podružnica, primjereno je da države članice u kojima zastupnici, distributeri ili podružnice posluju mogu propisati da je matična institucija za platni promet na njihovu državnom području dužna imenovati središnju kontaktnu točku. EBA bi trebala izraditi regulatorne standarde kojima se utvrđuju kriteriji na temelju kojih se određuje je li primjereno imenovati središnju kontaktnu točku i koje bi trebale biti njezine funkcije. EBA bi pritom trebala uzeti u obzir iskustvo stečeno pri primjeni delegiranih uredbama Komisije (EU) 2021/1722⁴⁴ i 2020/1423⁴⁵. Zahtjev za imenovanje središnje kontaktne točke trebao bi biti razmjernan ostvarenju cilja odgovarajuće komunikacije i informiranja o usklađenosti s relevantnim odredbama Uredbe XXX [PSR] u državi članici domaćinu.
- (58) U izvanrednim situacijama, kad je zbog ozbiljne prijetnje zajedničkim interesima korisnika platnih usluga u državi članici domaćinu, kao što je prijevara velikih razmjera, potrebno poduzeti hitne mjere, nadležna tijela države članice domaćina trebala bi moći poduzeti mjere opreza, usporedno s prekograničnom suradnjom s nadležnim tijelima države članice domaćina i matične države članice i u očekivanju mjera nadležnog tijela matične države članice. Te bi mjere trebale biti primjerene, razmjerne cilju, nediskriminirajuće i privremene. Sve bi mjere trebalo propisno obrazložiti. Nadležna tijela matične države članice relevantne institucije za platni

⁴³ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/2055 od 23. lipnja 2017. o dopuni Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda o suradnji i razmjeni informacija između nadležnih tijela koje se odnose na ostvarivanje prava poslovnog nastana i slobodu pružanja usluga institucija za platni promet (SL L 294, 11.11.2017., str. 1.).

⁴⁴ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1722 od 18. lipnja 2021. o dopuni Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje okvir za suradnju i razmjenu informacija između nadležnih tijela matične države članice i države članice domaćina u kontekstu nadzora institucija za platni promet i institucija za elektronički novac koje se bave prekograničnim pružanjem platnih usluga (SL L 343, 28.9.2021., str. 1.).

⁴⁵ Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/1423 od 14. ožujka 2019. o dopuni Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na regulatorne tehničke standarde o kriterijima za imenovanje središnjih kontaktnih točaka u području platnih usluga i o funkcijama tih središnjih kontaktnih točaka (SL L 328, 9.10.2020., str. 1.).

promet i druga tijela, uključujući Komisiju i EBA-u, trebala bi o tome biti obaviještena unaprijed, a ako to zbog hitnosti situacije nije moguće, bez nepotrebne odgode.

- (59) Važno je osigurati da svi subjekti koji pružaju platne usluge budu obuhvaćeni područjem primjene određenih minimalnih pravnih i regulatornih zahtjeva. Stoga je poželjno propisati da su sve osobe koje pružaju platne usluge, uključujući subjekte koji ne mogu ispuniti sve uvjete za dobivanje odobrenja za rad institucije za platni promet, dužne registrirati svoje identifikacijske podatke i lokacije poslovanja, što se odnosi i na male institucije za platni promet. Takav je pristup u skladu s preporukom 14 Stručne skupine za financijsko djelovanje u kojoj se utvrđuje mehanizam na temelju kojeg se pružatelji platnih usluga koji ne mogu ispuniti sve uvjete iz te preporuke ipak mogu smatrati institucijama za platni promet. Zato bi ih države članice trebale upisati u registar institucija za platni promet, čak i ako su ti subjekti u cijelosti ili djelomično izuzeti od uvjeta za izdavanje odobrenja za rad. Međutim, bitno je da se izuzeće od izdavanja odobrenja za rad strogo uvjetuje vrijednošću platnih transakcija. Subjekti kojima se odobri izuzeće od izdavanja odobrenja za rad ne bi smjeli uživati pravo poslovnog nastana ni slobodu pružanja usluga, niti bi ta prava trebali neizravno ostvarivati kao članovi platnog sustava.
- (60) Kako bi se zajamčila transparentnost mogućih izuzeća za male institucije za platni promet, primjereno je propisati da su države članice o takvim odlukama dužne obavijestiti Komisiju.
- (61) Zbog specifičnosti i rizičnosti usluga informiranja o računu, primjereno je utvrditi poseban bonitetni režim za pružatelje tih usluga, za koje umjesto odobrenja za rad treba propisati blaži zahtjev za registraciju, uz dostavu dokumentacije i informacija koje će nadležnim tijelima olakšati nadzor. Pružateljima usluga informiranja o računu trebalo bi dopustiti prekogranično pružanje usluga na temelju pravila o „putovnici”.
- (62) Da bi se dodatno poboljšao pristup gotovu novcu, što je jedan od Komisijinih prioriteta, trgovcima na malo trebalo bi dopustiti da u fizičkim trgovinama kupcima nude usluge isplate gotova novca bez obveze kupnje u trgovini i da za to ne moraju dobiti odobrenje za rad kao pružatelji platnih usluga, biti registrirani niti biti zastupnici institucije za platni promet. Na te bi se usluge isplate gotova novca trebala, međutim, primjenjivati obveza objavljivanja naknada koje se kupcu zaračunavaju, ako se zaračunavaju. Trgovci na malo bi te usluge trebali pružati na dobrovoljnoj osnovi i ovisno o gotovu novcu kojim raspolažu. Kako bi se spriječilo nepošteno tržišno natjecanje između pružatelja usluga bankomata koji ne vode račune za plaćanje i trgovaca na malo koji nude uslugu podizanja gotova novca bez obveze kupnje te osiguralo da trgovine ne ostanu brzo bez gotova novca, primjereno je uvesti ograničenje od 50 EUR po transakciji.
- (63) Direktivama 2007/64/EZ i 2015/2366/EU uvjetno su iz njihovih područja primjene isključene usluge koje nude neki pružatelji usluga bankomata. To je isključenje potaknulo rast usluga bankomata u brojnim državama članicama, posebno u nenaseljenim područjima, kojima su dopunjene usluge bankomata banaka. Međutim, pokazalo se da je to isključenje teško provesti jer nije sasvim jasno na koje se subjekte odnosi. Zato je primjereno jasno utvrditi da su ranije bili isključeni pružatelji usluga bankomata koji ne vode račune za plaćanje. Imajući u vidu ograničene rizike poslovanja tih pružatelja usluga bankomata, umjesto da ih se potpuno isključi iz područja primjene, primjereno je na njih primjenjivati poseban bonitetni režim prilagođen tim rizicima i propisati samo njihovu registraciju.

- (64) Pružatelji usluga koji su htjeli biti isključeni iz područja primjene Direktive (EU) 2015/2366 često su se oslanjali na vlastitu procjenu, umjesto da upitaju nadležna tijela jesu li njihovi poslovi obuhvaćeni tom direktivom ili su iz nje isključeni. Zato su se neka isključenja u državama članicama različito primjenjivala. Pružatelji platnih usluga su, po svemu sudeći, koristili neka isključenja za izmjenu poslovnih modela tako da platne usluge koje nude ne budu obuhvaćene područjem primjene te direktive. To može povećati rizike za korisnike platnih usluga i narušiti jednake uvjete za pružatelje platnih usluga na unutarnjem tržištu. Zato bi pružatelji usluga trebali biti dužni obavijestiti nadležna tijela o relevantnim poslovima kako bi nadležna tijela mogla utvrditi jesu li ispunjeni zahtjevi iz relevantnih odredaba te osigurati jednako tumačenje pravila na cijelom unutarnjem tržištu. Konkretno, trebalo bi propisati postupak obavještanja o svim isključenjima na temelju praga kako bi se osigurala usklađenost sa specifičnim zahtjevima. Osim toga, važno je uključiti zahtjev da potencijalni pružatelji platnih usluga obavijeste nadležna tijela o uslugama koje pružaju u okviru ograničene mreže na temelju kriterija iz Uredbe XXX [PSR] ako je vrijednost platnih transakcija iznad određenog praga. Nadležna tijela trebala bi utvrditi mogu li se te usluge smatrati uslugama koje se pružaju u okviru ograničene mreže i trebaju li biti isključene iz područja primjene.
- (65) Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije radi ažuriranja iznosa za inflaciju. Komisija bi pri pripremi i izradi delegiranih akata trebala osigurati istovremenu, pravovremenu i odgovarajuću dostavu relevantnih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću.
- (66) Kako bi se zajamčila dosljedna primjena određenih zahtjeva, Komisija bi se trebala moći osloniti na stručno znanje i podršku EBA-e, koju bi trebalo zadužiti za izradu smjernica i nacrtu regulatornih tehničkih standarda. Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje tog nacrtu regulatornih tehničkih standarda. Te specifične zadaće u potpunosti su u skladu s ulogom i odgovornostima EBA-e kako su utvrđene u Uredbi (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁶.
- (67) Budući da daljnju integraciju unutarnjeg tržišta platnih usluga ne mogu dostatno ostvariti države članice jer je za to nužno uskladiti razna pravila u pravnim sustavima država članica i da se to može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (68) Ova Direktiva ne sadržava zahtjeve za platne sustave, platne sheme ni platne aranžmane jer treba izbjeći preklapanje s nadzorom platnih sustava male vrijednost, sistemski važnih platnih sustava i drugih sustava, koji se provodi u okviru Eurosustava i njegovu novom okviru „PISA”, kao i s nadzorom koji provode središnje banke. Područje primjene ove Direktive ne obuhvaća ni pružanje tehničkih usluga, uključujući obradu ili poslovanje s digitalnim lisnicama. No, zbog brzine inovacija u sektoru plaćanja i moguće pojave novih rizika, Komisija u budućoj reviziji ove Direktive treba osobito razmotriti te promjene i utvrditi treba li proširiti područje primjene ove Direktive i njime obuhvatiti nove usluge i subjekte.

⁴⁶ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

- (69) U interesu pravne sigurnosti, primjereno je utvrditi prijelazne odredbe kojima se poduzećima koja su u skladu s nacionalnim propisima kojima se prenosi Direktiva (EU) 2015/2366 počela poslovati kao institucije za platni promet prije stupanja na snagu ove Direktive, dopušta da u dotičnoj državi članici nastave poslovati određeno vrijeme.
- (70) U interesu pravne sigurnosti, treba utvrditi prijelazne odredbe kako bi se osiguralo da institucije za elektronički novac koje su počele poslovati u skladu s nacionalnim propisima kojima se prenosi Direktiva 2009/110/EZ mogu u dotičnoj državi članici nastaviti poslovati određeno vrijeme. To bi razdoblje trebalo biti dulje za institucije za elektronički novac kojima je odobreno izuzeće utvrđeno u članku 9. Direktive 2009/110/EZ.
- (71) Institucije za platni promet nisu uvrštene u popis subjekata obuhvaćenih definicijom pojma „institucija” iz članka 2. točke (b) Direktive 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁷. Prema tome, institucije za platni promet ustvari ne mogu sudjelovati u platnim sustavima koje su države članice odredile na temelju te direktive. Bez pristupa nekim najvažnijim platnim sustavima institucije za platni promet ne mogu svojim klijentima učinkovito i konkurentski pružati cijelu paletu platnih usluga. Stoga je opravdano te institucije za platni promet uvrstiti u definiciju pojma „institucija” iz te direktive, ali samo za potrebe platnih sustava, a ne sustava za namiru vrijednosnih papira. Institucije za platni promet trebale bi ispunjavati zahtjeve i poštovati pravila platnih sustava da bi im se dopustilo sudjelovanje u tim sustavima. Uredbom XXX [PSR] utvrđuju se zahtjevi o upraviteljima platnih sustava koji se odnose na prihvaćanje novih podnositelja zahtjeva za sudjelovanje, što uključuje procjenu relevantnih rizika. Budući da je važno što prije omogućiti jednake uvjete za banke i nebankovne pružatelje platnih usluga i imajući u vidu učinak aktualne situacije na tržišno natjecanje na tržištima plaćanja, državama članicama za prenošenje i primjenu te nove odredbe iz Direktive 98/26/EZ treba odobriti kraći rok nego za druge odredbe ove Direktive. Stoga je primjereno propisati da su države članice dužne tu novu odredbu prenijeti u svoje nacionalne propise u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ove Direktive, a ne u roku od 18 mjeseci koji se utvrđuje za druge odredbe ove Direktive.
- (72) U Direktivi 98/26/EZ treba ponovno utvrditi da sudionici mogu poslovati kao središnja druga ugovorna strana, posrednik za namiru ili klirinška kuća ili te poslove obavljati djelomično ili u cijelosti, kako bi se osiguralo slično tumačenje u državama članicama. Treba i ponovno utvrditi da bi državama članicama trebalo dopustiti da, kad je to opravdano zbog sistemskog rizika, posrednog sudionika smatraju sudionikom sustava i na tog posrednog sudionika primjenjuju odredbe Direktive 98/26/EZ. Međutim, kako bi se osiguralo da se time ne ograniči odgovornost sudionika preko kojeg posredni sudionik zadaje naloge za prijenos u sustav, to bi radi pravne sigurnosti trebalo jasno utvrditi u toj direktivi.
- (73) Potrošači bi svoja prava u odnosu na obveze utvrđene za korisnike i imatelje podataka u skladu s Uredbom (EU) 20./.... [FIDA] Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁸ trebali moći ostvarivati putem predstavničkih tužbi u skladu s Direktivom (EU) 2020/1828

⁴⁷ Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (SL L 166, 11.6.1998., str. 45.).

⁴⁸ Uredba (EU) 20./.... Europskog parlamenta i Vijeća o okviru za pristup financijskim podacima i o izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010, (EU) br. 1095/2010 i (EU) 2022/2554.

Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁹. Stoga bi u ovoj Direktivi trebalo utvrditi da se Direktiva (EU) 2020/1828 primjenjuje na predstavničke tužbe podnesene protiv korisnika i imatelja podataka zbog povreda odredaba Uredbe (EU) 20.../.... [FIDA] koje štete ili mogu naštetiti kolektivnim interesima potrošača. Prilog toj direktivi trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti. Države članice trebaju se pobrinuti da se ta izmjena odražava u njihovim mjerama o prenošenju donesenima u skladu s Direktivom (EU) 2020/1828.

- (74) U skladu s načelima bolje regulative, trebalo bi preispitati učinkovitost ove Direktive i uspješnost ostvarivanja njezinih ciljeva, kako je utvrđeno u priloženoj procjeni učinka, i to bi trebalo učiniti nakon što protekne dovoljno vremena od početka njezine primjene, kako bi se preispitivanje temeljilo na odgovarajućim dokazima. Smatra se da je pet godina primjerenog razdoblje. Iako bi trebalo preispitati cijelu Direktivu, nekim temama bi trebalo posvetiti posebnu pozornost, a to su područje primjene i mjere zaštite novčanih sredstava platnih institucija, na što bi mogla utjecati pravila koja je Komisija predložila 18. travnja 2023.⁵⁰, a kojima bi se, budu li donesena, izmijenila Direktiva 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o sustavima osiguranja depozita. Međutim, primjereno je područje primjene ove Direktive preispitati i ranije, odnosno nakon tri godine od njezina stupanja na snagu, zbog važnosti koja je toj temi pridana u Uredbi (EU) 2022/2554. Pri preispitivanju područja primjene trebalo bi razmotriti i moguće proširenje popisa platnih usluga tako da se uključe npr. usluge platnih sustava i platnih shema, a možda i neke tehničke usluge koje zasad nisu uključene.
- (75) S obzirom na brojnost izmjena direktiva (EU) 2015/2366 i 2009/110/EZ, primjereno je obje direktive staviti izvan snage i zamijeniti ih ovom Direktivom.
- (76) Obrada osobnih podataka u kontekstu ove Direktive mora biti u skladu s uredbama (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725. Stoga su nadzorna tijela uređena uredbama (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725 odgovorna za nadzor obrade osobnih podataka u kontekstu ove Direktive. Države članice bi se pri prenošenju ove Direktive trebale pobrinuti da se u nacionalne propise uvrste odgovarajuće mjere zaštite pri obradi osobnih podataka.
- (77) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje [XX. XX. 2023.],

⁴⁹ Direktiva (EU) 2020/1828 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o predstavničkim tužbama za zaštitu kolektivnih interesa potrošača i stavljanju izvan snage Direktive 2009/22/EZ (SL L 409, 4.12.2020., str. 1.).

⁵⁰ COM(2023) 228 final.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

GLAVA I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Direktivom utvrđuju pravila o:
 - (a) pristupanju institucija za platni promet djelatnosti pružanja platnih usluga i usluga elektroničkog novca u Uniji;
 - (b) nadzornim ovlastima i instrumentima za nadzor institucija za platni promet.
2. Države članice mogu institucije iz članka 2. stavka 5. točaka od 4. do 23. Direktive 2013/36/EU izuzeti od primjene odredaba ove Direktive, u cijelosti ili djelomično.
3. Osim ako je navedeno drugačije, svako upućivanje na platne usluge u ovoj se Direktivi odnosi na platne usluge i usluge elektroničkog novca.
4. Osim ako je navedeno drugačije, svako upućivanje na pružatelje platnih usluga u ovoj se Direktivi odnosi na pružatelje platnih usluga i pružatelje usluga elektroničkog novca.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „matična država članica” znači:
 - (a) država članica u kojoj pružatelj platnih usluga ima registrirano sjedište; ili
 - (b) ako pružatelj platnih usluga u skladu s nacionalnim pravom nema registrirano sjedište, država članica u kojoj je njegovo mjesto upravljanja;
- (2) „država članica domaćin” znači država članica koja nije matična država članica i u kojoj pružatelj platnih usluga ima zastupnika, distributera ili podružnicu ili u kojoj pruža platne usluge;
- (3) „platna usluga” znači svaka poslovna aktivnost iz Priloga I.;
- (4) „institucija za platni promet” znači pravna osoba koja je dobila odobrenje u skladu s člankom 13. za pružanje platnih usluga ili usluga elektroničkog novca u cijeloj Uniji;
- (5) „platna transakcija” znači polaganje, prijenos ili podizanje novčanih sredstava na osnovi naloga za plaćanje koji zada platitelj ili primatelj plaćanja odnosno koji se zada u ime i za račun platitelja ili primatelja plaćanja, neovisno o odnosnim obvezama platitelja i primatelja plaćanja;

- (6) „izvršenje platne transakcije” znači proces koji počinje nakon dovršetka iniciranja platne transakcije, a završava u trenutku kad su položena, podignuta ili prenesena novčana sredstva dostupna primatelju plaćanja;
- (7) „platni sustav” znači sustav za prijenos novčanih sredstava s formalnim i standardiziranim postupcima i zajedničkim pravilima za obradu, obračun ili namiru platnih transakcija;
- (8) „upravitelj platnog sustava” znači pravna osoba koja je pravno odgovorna za upravljanje platnim sustavom;
- (9) „platitelj” znači fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje i zadaje nalog za plaćanje s tog računa ili, ako nema računa za plaćanje, fizička ili pravna osobu koja zadaje nalog za plaćanje;
- (10) „primatelj plaćanja” znači fizička ili pravna osoba kojoj su namijenjena novčana sredstva koja su predmet platne transakcije;
- (11) „korisnik platnih usluga” znači fizička ili pravna osoba koja koristi platnu uslugu ili uslugu elektroničkog novca u svojstvu platitelja ili primatelja plaćanja odnosno i jednog i drugog;
- (12) „pružatelj platnih usluga” znači tijelo iz članka 2. stavka 1. Uredbe XXX [PSR] odnosno fizička ili pravna osoba kojoj je dopušteno izuzeće u skladu s člancima 34., 36. i 38. ove Direktive;
- (13) „račun za plaćanje” znači račun koji pružatelj platnih usluga vodi u ime jednog ili više korisnika platnih usluga koji se koristi za izvršenje platnih transakcija i omogućuje slanje novčanih sredstava trećim osobama i primanje novčanih sredstava od trećih osoba;
- (14) „nalog za plaćanje” znači uputa platitelja ili primatelja plaćanja svojem pružatelju platnih usluga kojom se nalaže izvršenje platne transakcije;
- (15) „platni instrument” znači individualizirano sredstvo i/ili skup postupaka dogovorenih između korisnika i pružatelja platnih usluga koji omogućuje iniciranje platne transakcije;
- (16) „pružatelj platnih usluga koji vodi račun” znači pružatelj platnih usluga koji za platitelja otvara i vodi račun za plaćanje;
- (17) „usluga iniciranja plaćanja” znači usluga zadavanja naloga za plaćanje na zahtjev platitelja ili primatelja plaćanja s računa za plaćanje koji vodi drugi pružatelj platnih usluga;
- (18) „usluga informiranja o računu” znači internetska usluga prikupljanja, izravno ili neizravno preko pružatelja tehničkih usluga, i konsolidacije informacija o računu ili računima za plaćanje korisnika platnih usluga koje vodi jedan ili više pružatelja usluga informiranja o računu;
- (19) „pružatelj usluga iniciranja plaćanja” znači pružatelj platnih usluga koji pruža usluge iniciranja plaćanja;
- (20) „pružatelj usluga informiranja o računu” znači pružatelj platnih usluga koji pruža usluge informiranja o računu;
- (21) „potrošač” znači fizička osoba koja u ugovorima o platnim uslugama na koje se ova Direktiva odnosi djeluje izvan područja svoje gospodarske djelatnosti ili zanimanja;

- (22) „novčana pošiljka” znači platna usluga preuzimanja novčanih sredstava od platitelja bez otvaranja računa za plaćanje na ime platitelja ili primatelja plaćanja, s isključivom svrhom prijenosa odgovarajućeg iznosa primatelju plaćanja ili drugom pružatelju platnih usluga za primatelja plaćanja, odnosno usluga preuzimanja takvih novčanih sredstava u ime primatelja plaćanja koja mu se stavljaju na raspolaganje;
- (23) „novčana sredstva” znači novac koji središnja banka izdaje za stanovništvo, knjižni novac i elektronički novac;
- (24) „pružatelj tehničkih usluga” znači pružatelj usluga koje su, iako nisu platne usluge, potrebne kao podrška pružanju platnih usluga, pri čemu pružatelj tehničkih usluga ni u jednom trenutku ne dolazi u posjed novčanih sredstava koja se prenose;
- (25) „osjetljivi podaci o plaćanju” znači podaci koji se mogu iskoristiti za prijevaru, što uključuje personalizirane sigurnosne vjerodajnice;
- (26) „radni dan” znači dan na koji posluje pružatelj platnih usluga platitelja ili primatelja plaćanja koji sudjeluje u izvršenju platne transakcije kako bi se platna transakcija mogla izvršiti;
- (27) „usluge informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT)” znači IKT usluge kako su definirane u članku 3. točki 21. Uredbe (EU) 2022/2554;
- (28) „zastupnik” znači fizička ili pravna osoba koja pruža platne usluge u ime i za račun institucije za platni promet;
- (29) „podružnica” znači mjesto poslovanja koje nije mjesto upravljanja i dio je institucije za platni promet, nema pravnu osobnost i neposredno obavlja neke ili sve transakcije koje obavlja institucija za platni promet; sva mjesta poslovanja koja u istoj državi članici osnuje institucija za platni promet čije je mjesto upravljanja u drugoj državi članici smatraju se jednom podružnicom;
- (30) „grupa” znači grupa društava međusobno povezanih odnosom iz članka 22. stavka 1. točke 2. ili 7. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁵¹ ili društava iz članaka 4., 5., 6. i 7. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 241/2014⁵² međusobno povezanih odnosom iz članka 10. stavka 1. ili članka 113. stavka 6. prvog podstavka ili stavka 7. prvog podstavka Uredbe (EU) br. 575/2013;
- (31) „prihvatanje platnih transakcija” znači platna usluga koju je pružatelj platnih usluga ugovorio s primateljem plaćanja i obvezao se na prihvatanje i obradu platnih transakcija, koja rezultira prijenosom novčanih sredstava primatelju plaćanja;
- (32) „izdavanje platnih instrumenata” znači platna usluga koju je pružatelj platnih usluga ugovorio s platiteljem i obvezao da će mu izdati platni instrument za iniciranje i obradu njegovih platnih transakcija;
- (33) „regulatorni kapital” znači novčana sredstva kako su definirana u članku 4. stavku 1. točki 118. Uredbe (EU) br. 575/2013, pri čemu je najmanje 75 % osnovnog kapitala

⁵¹ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

⁵² Delegirana uredba Komisije (EU) br. 241/2014 od 7. siječnja 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za kapitalne zahtjeve za institucije (SL L 74, 14.3.2014., str. 8.).

u obliku redovnog osnovnog kapitala iz članka 50. te uredbe, a dopunski kapital jednak je ili manji od jedne trećine osnovnog kapitala;

- (34) „elektronički novac” znači elektronički, uključujući magnetski, pohranjena novčana vrijednost koja je izdana nakon primitka novčanih sredstava u svrhu izvršavanja platnih transakcija i koju prihvaća fizička ili pravna osoba koja nije izdavatelj tog elektroničkog novca, a koja čini novčano potraživanje prema izdavatelju;
- (35) „prosječni iznos elektroničkog novca u optjecaju” znači prosječni ukupni iznos financijskih obveza koje se odnose na izdani elektronički novac na kraju svakog kalendarskog dana u proteklih šest kalendarskih mjeseci, koji se izračunava prvog kalendarskog dana svakog kalendarskog mjeseca i primjenjuje za taj kalendarski mjesec;
- (36) „distributer” znači fizička ili pravna osoba koja obavlja distribuciju ili iskup elektroničkog novca u ime i za račun institucije za elektronički novac;
- (37) „usluge elektroničkog novca” znači izdavanje elektroničkog novca, vođenje računa za plaćanje na koji se pohranjuju jedinice elektroničkog novca i prijenos jedinica elektroničkog novca;
- (38) „pružatelj usluga bankomata” znači operater bankomata koji ne vodi račune za plaćanje;
- (39) „institucija za platni promet koja pruža usluge elektroničkog novca” znači institucija za platni promet koja pruža usluge izdavanja elektroničkog novca, vodi račune za plaćanje na kojima se pohranjuju jedinice elektroničkog novca i obavlja njihov prijenos, neovisno o tome pruža li i druge usluge iz Priloga I.

GLAVA II.

INSTITUCIJE ZA PLATNI PROMET

POGLAVLJE I.

Odobrenje i nadzor

ODJELJAK 1.

OPĆA PRAVILA

Članak 3.

Zahtjevi za odobrenje

- 1.** Države članice dužne su propisati da su poduzeća osim onih iz članka 2. stavka 1. točaka (a), (b), (d) i (e) Uredbe XXX [PSR] i osim fizičkih i pravnih osoba na koje se primjenjuje izuzeće u skladu s člancima 34., 36., 37. i 38. ove Direktive, koja namjeravaju pružati neku od platnih usluga iz Priloga I. ili usluge elektroničkog novca, dužna od nadležnih tijela matične države članice dobiti odobrenje za pružanje tih usluga.

2. Odobrenje iz prvog podstavka propisuje se samo za platne usluge koje podnositelj zahtjeva stvarno namjerava pružati.
3. Države članice dužne su osigurati da poduzeća koja podnose zahtjev za odobrenje iz stavka 1. nadležnim tijela matične države članice uz taj zahtjev dostave sljedeće:
 - (a) program poslovanja u kojem se posebno utvrđuju vrste platnih usluga za koje se traži odobrenje;
 - (b) poslovni plan i izračun projekcija financijskog plana za prve tri poslovne godine koji pokazuju da podnositelj zahtjeva može stabilno poslovati uz primjerene i proporcionalne sustave, resurse i procedure;
 - (c) dokaz da podnositelja zahtjeva ima inicijalni kapital u skladu s člankom 5.;
 - (d) za poduzeća koja podnose zahtjev za pružanje usluga iz Priloga I. točaka od 1. do 5. i usluga elektroničkog novca, opis mjera zaštite novčanih sredstava korisnika platnih usluga u skladu s člankom 9.;
 - (e) opis upravljačkih sustava i mehanizama unutarnjih kontrola podnositelja zahtjeva, uključujući administrativne i računovodstvene postupke te postupke upravljanja rizicima, i opis njegovih aranžmana za korištenje IKT usluga iz članaka 6. i 7. Uredbe (EU) 2022/2554, iz kojih je vidljivo da su ti sustavi, mehanizmi i aranžmani razmjerni, primjereni, pouzdani i dostatni;
 - (f) opis postupaka za praćenje, rješavanje i postupanje nakon sigurnosnog incidenta i pritužbi klijenata na sigurnost, uključujući mehanizam za izvještavanje o incidentima, vodeći računa o obvezama obavještanja iz poglavlja III. Uredbe (EU) 2022/2554;
 - (g) opis postupka za pohranu, nadzor, praćenje i ograničenje pristupa osjetljivim podacima o plaćanju;
 - (h) opis postupaka održavanja kontinuiteta poslovanja, uključujući jasnu identifikaciju kritičnih operacija, opis plana kontinuiteta poslovanja za IKT i planova odgovora i oporavka IKT-a te opis postupka redovitog testiranja i preispitivanja primjerenosti i učinkovitosti tih planova, kako je propisano u članku 11. stavku 6. Uredbe (EU) 2022/2554;
 - (i) opis načela i definicija koji se primjenjuju za prikupljanje statističkih podataka o poslovanju, transakcijama i prijevarama;
 - (j) dokument o sigurnosnoj politici, uključujući:
 - i. detaljnu procjenu rizika koji se odnose na platne usluge i usluge elektroničkog novca podnositelja zahtjeva;
 - ii. opis kontrola sigurnosti i mjera za ovladavanje rizicima radi primjerene zaštite korisnika platnih usluga od utvrđenih rizika, što uključuje prijave i nezakonito korištenje osjetljivih i osobnih podataka;
 - iii. ako zahtjev podnose institucije koje namjeravaju s drugim pružateljima platnih usluga sklopiti ugovore o razmjeni informacija i podataka o prijevarama s plaćanjima iz članka 83. stavka 5. Uredbe XXX [PSR], zaključke procjene učinka na zaštitu podataka iz članka 83. stavka 5. te uredbe i u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) 2016/679 te, ako je primjenjivo,

ishod prethodnog savjetovanja s nadležnim nadzornim tijelom u skladu s člankom 36. te uredbe;

- (k)** ako zahtjev podnose institucije koje podliježu obvezama sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća⁵³ i Uredbom (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁴, opis mehanizama unutarnje kontrole koje su uvele radi usklađenja s tom direktivom i uredbom;
- (l)** opis organizacijske strukture podnositelja zahtjeva, uključujući, ako je primjenjivo:
 - i. opis planiranog poslovanja preko zastupnika, distributera i podružnica;
 - ii. opis planiranih postupaka izravnih i neizravnih provjera rada tih zastupnika, distributera i podružnica, koji se provode najmanje jednom godišnje;
 - iii. opis aranžmana o eksteralizaciji;
 - iv. sudjelovanje u nacionalnom i međunarodnom platnom sustavu;
- (m)** identitet osoba koje u podnositelju zahtjeva izravno ili neizravno imaju kvalificirane udjele u smislu članka 4. stavka 1. točke 36. Uredbe (EU) br. 575/2013, iznos njihovih udjela i dokaz da su prihvatljive te da se može zajamčiti dobro i razborito upravljanje podnositelja zahtjeva;
- (n)** identitet direktora i drugih osoba odgovornih za upravljanje podnositelja zahtjeva te, ako je relevantno:
 - i. identitet osoba odgovornih za upravljanje poslovima platnih usluga;
 - ii. dokaz da osobe odgovorne za upravljanje poslovima platnih usluga imaju dobar ugled i odgovarajuće znanje i iskustvo za pružanje platnih usluga, kako odredi matična država članica podnositelja zahtjeva;
- (o)** prema potrebi, identitet ovlaštenih revizora i revizorskih društava kako su definirani u članku 2. točkama 2. i 3. Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁵;
- (p)** pravni status i statut podnositelja zahtjeva;
- (q)** adresu registriranog sjedišta podnositelja zahtjeva;
- (r)** pregled jurisdikcija u EU-u u kojima podnositelj zahtjeva podnosi ili planira podnijeti zahtjev za odobrenja za rad kao institucija za platni promet;

⁵³ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

⁵⁴ Uredba (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o informacijama koje su priložene prijenosu novčanih sredstava i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1781/2006 (SL L 141, 5.6.2015., str. 1.).

⁵⁵ Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 87.).

- (s) plan likvidacije u slučaju propasti, prilagođen planiranoj veličini i poslovnom modelu podnositelja zahtjeva.

Za potrebe prvog podstavka točaka (d), (e), (f) i (l), države članice dužne su osigurati da podnositelj zahtjeva navede opis svojih postupaka unutarnjeg nadzora i organizacijske strukture koji omogućuju zaštitu interesa njegovih korisnika te kontinuitet i pouzdanost pružanja platnih usluga odnosno usluga elektroničkog novca.

Podnositelj zahtjeva dužan je u opisu kontrola sigurnosti i mjera za ovladavanje rizicima iz prvog podstavka točke (j) navesti kako će osigurati visoku razinu digitalne operativne otpornosti kako je propisana u Uredbi (EU) 2022/2554 poglavlju II., osobito u smislu tehničke sigurnosti i zaštite podataka, među ostalim za softver i IKT sustave koje koriste i on i poduzeća kojima eksternalizira svoje operacije.

4. Države članice dužne su poduzećima koja podnose zahtjev za odobrenje pružanja platnih usluga iz Priloga I. točke 6. uvjetovati izdavanje odobrenja ugovaranjem police osiguranja od profesionalne odgovornosti koja pokriva državna područja na kojima nude usluge ili drugom usporedivom garancijom za zaštitu od odgovornosti kako bi se zajamčilo:
 - (a) da mogu pokriti odgovornosti iz članka 56., 57., 59., 76. i 78. Uredbe XXX [PSR];
 - (b) da pokrivaju vrijednost svakog viška, praga ili odbitne stavke iz pokrića osiguranja ili usporedive garancije;
 - (c) da mogu stalno pratiti pokriće osiguranja ili usporedive garancije.
5. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju:
 - (a) informacije koje se nadležnim tijelima dostavljaju u zahtjevu za odobrenje institucija za platni promet, uključujući zahtjeve iz stavka 3. točaka (a), (b), (c), (e), točaka od (g) do (k) i točke (r);
 - (b) zajednička metodologija za procjenu radi odobrenja zahtjeva za rad institucije za platni promet ili za registraciju pružatelja usluga informiranja o računu ili pružatelja usluga bankomata u skladu s ovom Direktivom;
 - (c) što je usporediva garancija iz stavka 4. prvog podstavka koja može zamijeniti policu osiguranju od profesionalne odgovornosti;
 - (d) kriteriji na temelju kojih se određuje minimalni novčani iznos osiguranja od profesionalne odgovornosti ili druge usporedive garancije iz stavka 4.
6. EBA pri izradi nacrta regulatornih tehničkih standarda iz stavka 5. uzima u obzir sljedeće:
 - (a) profil rizičnosti poduzeća;
 - (b) pruža li poduzeće druge platne usluge iz Priloga I. odnosno obavlja li druge djelatnosti;
 - (c) opseg aktivnosti poduzeća;
 - (d) posebne značajke usporedivih garancija iz stavka 4. i kriterija za njihovo korištenje.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda iz stavka 5. Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = godinu dana nakon stupanja na snagu ove Direktive].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 4.

Kontrola udjela

1. Svaka fizička ili pravna osoba koja donese odluku o stjecanju ili dodatnom izravnom ili neizravnom povećanju kvalificiranog udjela u smislu članka 4. stavka 1. točke 36. Uredbe (EU) br. 575/2013 u instituciji za platni promet zbog čega bi njezin udio u kapitalu ili glasačkim pravima dosegnuo ili premašio 20 %, 30 % ili 50 % ili postao takav da bi institucija za platni promet postala njezino društvo kći, dužna je o svojoj namjeri unaprijed u pisanom obliku obavijestiti nadležna tijela te institucije za platni promet. Isto se primjenjuje i na svaku fizičku ili pravnu osobu koja donese odluku o izravnom ili neizravnom otuđenju ili smanjenju svojeg kvalificiranog udjela tako da bi njezin udio u kapitalu ili glasačkim pravima postao manji od 20 %, 30 % ili 50 % ili postao takav da bi institucija za platni promet prestala biti njezino društvo kći.
2. Predloženi stjecatelj kvalificiranog udjela dužan je nadležnom tijelu dostaviti informacije o veličini udjela koji namjerava steći i relevantne potrebne informacije iz članka 23. stavka 4. Direktive 2013/36/EU.
3. Države članice dužne su propisati da su nadležna tijela dužna iskazati svoje protivljenje pokaže li se da bi predloženi stjecatelj iz stavka 1. svojim utjecajem mogao nanijeti štetu razboritom i dobrom upravljanja institucije za platni promet ili poduzeti druge odgovarajuće mjere za okončanje takve situacije. Te mjere mogu uključivati sudske zabrane, sankcije protiv direktora ili osoba odgovornih za upravljanje dotične institucije za platni promet ili suspenziju ostvarivanja glasačkih prava koja proizlaze iz dionica u vlasništvu dioničara ili članova te institucije za platni promet.

Slične se mjere primjenjuju na fizičke ili pravne osobe koje ne ispune svoju obvezu pravovremene dostave informacija iz stavka 2.
4. Ako se udio iz stavka 1. stekne unatoč protivljenju nadležnih tijela, države članice dužne su neovisno o svim drugim donesenim sankcijama propisati suspenziju ostvarivanja pripadajućih glasačkih prava, ništavost ili mogućnost poništavanja danih glasova.

Članak 5.

Inicijalni kapital

Države članice dužne su propisati da institucije za platni promet u trenutku izdavanja odobrenja moraju imati inicijalni kapital koji se sastoji od jedne ili više stavki iz članka 26. stavka 1. točaka od (a) do (e) Uredbe (EU) br. 575/2013 kako slijedi:

- (a) ako institucija za platni promet pruža samo platnu uslugu iz Priloga I. točke 5., njezin kapital mora u svakom trenutku iznositi najmanje 25 000 EUR;

- (b) ako institucija za platni promet pruža platnu uslugu iz Priloga I. točke 6., njezin kapital mora u svakom trenutku iznositi najmanje 50 000 EUR;
- (c) ako institucija za platni promet pruža bilo koju platnu uslugu iz Priloga I. točaka od 1. do 4., njezin kapital mora u svakom trenutku iznositi najmanje 150 000 EUR;
- (d) ako institucija za platni promet pruža usluge elektroničkog novca, njezin kapital mora u svakom trenutku iznositi najmanje 400 000 EUR.

Članak 6.

Regulatorni kapital

1. Države članice dužne su propisati da regulatorni kapital institucije za platni promet ne smije biti manji od iznosa inicijalnog kapitala iz članka 5. ili iznosa regulatornog kapitala koji se izračunava u skladu s člankom 7. za institucije za platni promet koje ne nude usluge elektroničkog novca odnosno u skladu s člankom 8. za institucije za platni promet koje nude usluge elektroničkog novca, ovisno o tome koji je iznos najviši.
2. Države članice dužne su poduzeti potrebne mjere za sprečavanje višestrukog korištenja elemenata koji su prihvatljivi za regulatorni kapital ako institucija za platni promet pripada istoj grupi kao i neka druga institucija za platni promet, kreditna institucija, investicijsko društvo, društvo za upravljanje imovinom ili društvo za osiguranje. Isto se primjenjuje i ako je institucija za platni promet hibridnog karaktera i obavlja druge poslove osim pružanja platnih usluga i usluga elektroničkog novca.
3. Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 7. Uredbe (EU) br. 575/2013, države članice ili njihova nadležna tijela mogu odlučiti da neće primjenjivati članak 7. ili 8. ove Direktive, ovisno o slučaju, na institucije za platni promet koje su uključene u nadzor matične kreditne institucije na konsolidiranoj osnovi u skladu s Direktivom 2013/36/EU.

Članak 7.

Izračun regulatornog kapitala za institucije za platni promet koje ne nude usluge elektroničkog novca

1. Neovisno o zahtjevima za inicijalni kapital iz članka 5., države članice dužne su propisati da institucije za platni promet, osim onih koje nude samo usluge iniciranja plaćanja iz Priloga I. točke 6., samo usluge informiranja o računu iz Priloga I. točke 7. ili i jedne i druge i onih koje nude usluge elektroničkog novca, moraju uvijek imati regulatorni kapital koji se izračunava u skladu sa stavkom 2.
2. Nadležna tijela dužna su institucijama za platni promet naložiti primjenu metode B iz točke (b) u nastavku. Nadležna tijela mogu, međutim, odlučiti da institucije za platni promet zbog svojeg specifičnog poslovnog modela, osobito ako izvršavaju malobrojne transakcije velike pojedinačne vrijednosti, ipak trebaju primjenjivati metodu A ili C. Za potrebe metoda A, B i C, prethodna godina znači razdoblje od punih 12 mjeseci prije trenutka izračuna.
 - (a) Metoda A

Regulatorni kapital institucije za platni promet ne smije biti manji od 10 % iznosa njezinih fiksnih općih troškova u prethodnoj godini. Nadležna tijela mogu taj zahtjev prilagoditi u slučaju značajne promjene obujma poslovanja institucije za platni promet u odnosu na prethodnu godinu. Ako u trenutku izračuna nije protekla cijela godina poslovanja institucije za platni promet, regulatorni kapital ne smije biti manji od 10 % iznosa odgovarajućih fiksnih općih troškova predviđenih poslovnim planom, osim ako nadležna tijela zatraže prilagodbu tog plana.

(b) Metoda B

Regulatorni kapital institucije za platni promet ne smije biti manji od iznosa koji je jednak umnošku zbroja sljedećih elemenata i faktora prilagodbe k iz stavka 3., pri čemu je vrijednost plaćanja jedna dvanaestina ukupnog iznosa platnih transakcija koje je institucija za platni promet izvršila u prethodnoj godini:

i. 4,0 % dijela vrijednosti plaćanja manje od 5 milijuna EUR,

plus

ii. 2,5 % dijela vrijednosti plaćanja od 5 milijuna EUR do 10 milijuna EUR,

plus

iii. 1 % dijela vrijednosti plaćanja od 10 milijuna EUR do 100 milijuna EUR,

plus

iv. 0,5 % dijela vrijednosti plaćanja od 100 milijuna EUR do 250 milijuna EUR,

plus

v. 0,25 % dijela vrijednosti plaćanja veće od 250 milijuna EUR.

(c) Metoda C

Regulatorni kapital institucije za platni promet ne smije biti manji od umnoška relevantnog pokazatelja iz podtočke i., multiplikacijskog faktora iz podtočke ii. i faktora prilagodbe k iz stavka 3.

i. Relevantni pokazatelj je zbroj sljedećeg:

(1) kamatnih prihoda;

(2) kamatnih rashoda;

(3) prihoda od provizija i naknada; i

(4) ostalih operativnih prihoda.

Svaki element uključuje se u zbroj, sa svojim negativnim ili pozitivnim predznakom. Prihod od izvanrednih ili neredovnih stavki ne uključuje se u izračun relevantnog pokazatelja. Relevantni pokazatelj može se umanjiti za rashode za eksternalizirane usluge koje pružaju treće strane ako troškove snosi poduzeće koje je predmet nadzora u skladu s ovom Direktivom. Relevantni pokazatelj izračunava se na temelju podataka za 12 mjeseci na kraju protekle financijske godine. Relevantni pokazatelj izračunava se za proteklu financijsku godinu.

Regulatorni kapital koji se izračuna primjenom metode C ne smije biti manji od 80 % prosjeka relevantnog pokazatelja za protekle tri financijske godine. Ako nisu dostupni revidirani podaci, mogu se koristiti procjene.

ii. Multiplikacijski faktor iznosi:

- (1) 10 % od dijela relevantnog pokazatelja u iznosu do 2,5 milijuna EUR;
- (2) 8 % od dijela relevantnog pokazatelja u iznosu od 2,5 milijuna EUR do 5 milijuna EUR;
- (3) 6 % od dijela relevantnog pokazatelja u iznosu od 5 milijuna EUR do 25 milijuna EUR;
- (4) 3 % od dijela relevantnog pokazatelja u iznosu od 25 milijuna EUR do 50 milijuna EUR;
- (5) 1,5 % od dijela relevantnog pokazatelja u iznosu većem od 50 milijuna EUR.

3. Faktor prilagodbe k koji se koristi u metodama B i C iznosi:

- (a) 0,5 ako institucija za platni promet pruža samo platnu uslugu iz Priloga I. točke 5.;
- (b) 1 ako institucija za platni promet pruža bilo koju platnu uslugu iz Priloga I. točaka od 1. do 4.

4. Države članice dužne su propisati da institucije za platni promet osim onih koje nude samo usluge iniciranja plaćanja iz Priloga I. točke 6., samo usluge informiranja o računu iz Priloga I. točke 7. ili koje nude i jedne i druge, i osim onih koje nude samo usluge elektroničkog novca koje obavljaju i poslove iz članka 10. moraju osigurati da se regulatorni kapital koji se drži za usluge iz Priloga I. točaka od 1. do 5. ne smatra regulatornim kapitalom koji se drži za potrebe članka 10. stavka 4. točke (d) niti za druge usluge koje nisu uređene ovom Direktivom.

5. Nadležna tijela mogu na temelju procjene procesa upravljanja rizicima, baze podataka o gubicima zbog rizika i mehanizama unutarnje kontrole institucije za platni promet naložiti da iznos regulatornog kapitala institucije za platni promet bude do 20 % viši od iznosa koji bi se dobio primjenom metode odabrane u skladu sa stavkom 2. Nadležna tijela mogu dopustiti da iznos regulatornog kapitala institucije za platni promet bude do 20 % niži od iznosa koji bi se dobio primjenom metode u skladu sa stavkom 2.

6. EBA izrađuje nacrt regulatornih standarda u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 koji se odnose na kriteriji na temelju kojih se određuje je li poslovni model institucije za platni promet takav da ona izvršava samo mali broj transakcija, ali velike pojedinačne vrijednosti, kako je navedeno u stavku 2. ovog članka.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = godinu dana nakon stupanja na snagu ove Direktive].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 8.

Izračun regulatornog kapitala za institucije za platni promet koje nude usluge elektroničkog novca

1. Ne dovodeći u pitanje zahtjeve o regulatornom kapitalu iz članka 5., države članice dužne su propisati da institucije za platni promet koje nude platne usluge i usluge elektroničkog novca u svakom trenutku moraju za svoju djelatnost pružanja platnih usluga imati regulatorni kapital koji se izračunava u skladu s člankom 7.
2. Ne dovodeći u pitanje zahtjeve o inicijalnom kapitalu iz članka 5., države članice dužne su propisati da institucije za platni promet koje nude samo usluge elektroničkog novca u svakom trenutku moraju imati regulatorni kapital koji se izračunava primjenom metode B iz točke 3. u nastavku.
3. Metoda D: Regulatorni kapital za djelatnost pružanja usluga elektroničkog novca iznosi najmanje 2 % prosječnog iznosa elektroničkog novca u optjecaju.
4. Države članice dužne su propisati da institucije za platni promet koje nude platne usluge i usluge elektroničkog novca u svakom trenutku moraju imati regulatorni kapital čiji je iznos jednak zbroju svih zahtjeva iz stavaka 1. i 2.
5. Države članice dužne su institucijama za platni promet koje pružaju platne usluge i usluge elektroničkog novca i obavljaju jedan od poslova iz Priloga I. koji nisu povezani s uslugama elektroničkog novca ili koji drugi posao iz članka 10. stavaka 1. i 4. dopustiti da svoj regulatorni kapital izračunaju na temelju reprezentativnog dijela za koji se pretpostavlja da se koristi za usluge elektroničkog novca, pod uvjetom da se taj reprezentativni dio može razumno procijeniti na temelju povijesnih podataka i u skladu sa zahtjevima nadležnih tijela, ako se iznos elektroničkog novca u optjecaju ne može unaprijed utvrditi. Institucija za platni promet koja nije zaključila dovoljno razdoblje poslovanja svoj regulatorni kapital izračunava na temelju pretpostavljenog elektroničkog novca u optjecaju, u skladu sa svojim poslovnim planom koji se na zahtjev nadležnih tijela može mijenjati.
6. Članak 7. stavci 4. i 5. primjenjuju se *mutatis mutandis* i na institucije za platni promet koje pružaju usluge elektroničkog novca.

Članak 9.

Zahtjevi o mjerama zaštite

1. Države članice dužne su propisati da je institucija za platni promet koja pruža platne usluge iz Priloga I. točaka od 1. do 5. ili usluge elektroničkog novca dužna sva novčana sredstva koja primi od korisnika platnih usluga ili preko drugog pružatelja platnih usluga za izvršenje platnih transakcija ili u zamjenu za izdani elektronički novac, ovisno o slučaju, zaštititi na jedan od sljedećih načina:
 - (a) ta se novčana sredstva ni u kojem trenutku ne miješaju sa sredstvima fizičkih ili pravnih osoba koje nisu korisnici platnih usluga u čije se ime ta sredstva drže;
 - (b) ta novčana sredstva moraju biti pokrivena policom osiguranja ili nekom drugom usporedivom garancijom društva za osiguranje ili kreditne institucije koji ne pripadaju istoj grupi kao i institucija za platni promet, u iznosu jednakom iznosu koji bi bio izdvojen da nije pokriven policom osiguranja ili

drugom usporedivom garancijom naplativom u slučaju da institucija za platni promet ne može ispuniti svoje financijske obveze.

Za potrebe točke (a) prvog podstavka, institucija za platni promet koja krajem sljedećeg radnog dana nakon primitka novčanih sredstava ta sredstva još nije dostavila primatelju plaćanja ili drugom pružatelju platnih usluga dužna je:

- (a) položiti ta sredstva na zaseban račun kod kreditne institucije koja ima odobrenje za rad u državi članici ili kod središnje banke, o čemu odlučuje ta središnja banka, ili
- (b) uložiti ta sredstva u sigurnu, likvidnu i niskorizičnu imovinu, kako odrede nadležna tijela matične države članice.

Institucije za platni promet dužne su ta su sredstva, u skladu s nacionalnim pravom i u interesu korisnika platnih usluga, zaštititi od potraživanja drugih vjerovnika institucije za platni promet, osobito u slučaju nesolventnosti.

2. Institucije za platni promet dužne su izbjegavati koncentraciju rizika kako bi zaštitile novčana sredstva klijenata i pobrinuti se da se ista metoda zaštite ne primjenjuje na sva zaštićena novčana sredstva njihovih klijenata. Osobito su dužne pobrinuti se da se sva novčana sredstva klijenata ne štite u jednoj kreditnoj instituciji.
3. Ako je institucija za platni promet dužna zaštititi novčana sredstva u skladu sa stavkom 1. i ako se dio tih novčanih sredstava koristi za buduće platne transakcije, a preostali dio za usluge koje nisu platne usluge, zahtjevi iz stavka 1. primjenjuju se i na novčana sredstva koja se koriste za buduće platne transakcije. Ako je taj dio varijabilan ili ne može se unaprijed utvrditi, države članice dopuštaju institucijama za platni promet da taj stavak primijene na temelju reprezentativnog dijela za koji se pretpostavlja da se koristi za platne usluge, ako se taj reprezentativni dio može razumno procijeniti na temelju povijesnih podataka i u skladu sa zahtjevima nadležnih tijela.
4. Ako institucija za platni promet pruža usluge elektroničkog novca, na novčana sredstva primljena za potrebe izdavanja elektroničkog novca ne treba primjenjivati mjere zaštite sve dok ta sredstva nisu odobrena na njezinu računu za plaćanje ili joj na drugi način stavljena na raspolaganje u skladu sa zahtjevima o roku izvršenja iz Uredbe XXX [PSR]. U svakom slučaju, mjere zaštite takvih novčanih sredstava počinju se primjenjivati najkasnije krajem sljedećeg radnog dana nakon primitka sredstava, nakon izdavanja elektroničkog novca.
5. Ako institucija za platni promet pruža usluge elektroničkog novca, sigurna niskorizična imovina za potrebe stavka 1. je imovina iz jedne od kategorija iz članka 336. stavka 1. tablice 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 za koju kapitalni zahtjev za specifični rizik nije veći od 1,6 %, ali su isključene druge kvalificirajuće stavke definirane u članku 336. stavku 4. te uredbe.

Za potrebe stavka 1., sigurna niskorizična imovina su i jedinice u društvima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) koja ulažu isključivo u imovinu iz prvog podstavka.

Nadležna tijela mogu, iznimno i u opravdanim okolnostima, na temelju procjene sigurnosti, dospijeća, vrijednosti ili drugih elemenata rizika imovine iz prvog i drugog podstavka utvrditi koja se od te imovine ne smatra sigurnom, niskorizičnom imovinom za potrebe stavka 1.

6. Institucija za platni promet dužna je unaprijed izvijestiti nadležna tijela o svakoj bitnoj promjeni mjera zaštite novčanih sredstava koja su u slučaju usluga elektroničkog novca primljena u zamjenu za izdani elektronički novac.
7. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda o zahtjevima za mjere zaštite u kojima se utvrđuju konkretni okviri za mjere zaštite i upravljanje rizicima kako bi institucije za platni promet mogle zajamčiti zaštitu novčanih sredstava korisnika i zahtjevi o razdvajanju, svrsi, usklađenju i izračunu zahtjeva za mjere zaštite novčanih sredstava.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = godinu dana nakon stupanja na snagu ove Direktive].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 10.

Poslovi

1. Osim pružanja platnih usluga i usluga elektroničkog novca, institucije za platni promet imaju pravo obavljati i sljedeće poslove:
 - (a) pružanje operativnih i s njima blisko povezanih pomoćnih usluga, kao što su usluge izvršenja platnih transakcija, mjenjačke usluge, usluge zaštite, pohrane i obrade podataka;
 - (b) upravljanje platnim sustavima;
 - (c) poslove koji nisu pružanje platnih usluga ili usluga elektroničkog novca, u skladu s važećim propisima Unije i nacionalnim propisima.
2. Institucije za platni promet koje pružaju jednu ili više platnih usluga ili usluge elektroničkog novca smiju voditi samo račune za plaćanje koji se koriste isključivo za platne transakcije.
3. Novčana sredstva koja institucije za platni promet prime od korisnika platnih usluga radi pružanja platnih usluga ili usluga elektroničkog novca ne smatraju se depozitima niti drugim povratnim sredstvima u smislu članka 9. Direktive 2013/36/EU.
4. Institucije za platni promet mogu odobravati kredite povezane s platnim uslugama iz Priloga I. točke 2. samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) kredit je pomoćna mjera i odobrava se isključivo u vezi s izvršenjem platne transakcije;
 - (b) neovisno o nacionalnim pravilima o kreditima koje odobravaju izdavatelji kreditnih kartica, krediti koji se odobravaju u vezi s pojedinim plaćanjem i u skladu su s člankom 13. stavkom 6. i člankom 30. otplaćuju se u kratkom roku koji ni u kojem slučaju ne smije biti dulji od 12 mjeseci;
 - (c) krediti se ne odobravaju iz novčanih sredstava koja su primljena ili se drže za izvršenje platne transakcije niti iz sredstva korisnika platnih usluga koja su primljena u zamjenu za elektronički novac ili se drže u skladu s člankom 9. stavkom 1.;

- (d) regulatorni kapital institucije za platni promet mora u skladu sa zahtjevima nadležnih tijela biti dostatan u odnosu na ukupni iznos odobrenih kredita.
5. Institucije za platni promet ne smiju primati depozite ili druga povratna sredstva u smislu članka 9. Direktive 2013/36/EU.
 6. Institucije za platni promet koje pružaju usluge elektroničkog novca dužne su bez odgode novčana sredstva, koja uključuju i gotovi i knjižni novac, koja prime od korisnika platnih usluga zamijeniti za elektronički novac. Ta novčana sredstva ne smatraju se depozitima ni drugim povratnim sredstvima građana u smislu članka 9. Direktive 2013/36/EZ.
 7. Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje Direktiva 2008/48/EZ, drugi relevantni propisi Unije ni nacionalna pravila o uvjetima za odobravanje kredita potrošačima koji nisu usklađeni ovom Direktivom, a u skladu su s pravom Unije.

Članak 11.

Računovodstvo i zakonska revizija

1. Direktiva Vijeća 86/635/EEZ⁵⁶, Direktiva 2013/34/EU i Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁷ primjenjuju se *mutatis mutandis* na institucije za platni promet.
2. Reviziju godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja institucija za platni promet obavljaju ovlaštene revizori ili revizorska društva kako su definirani u članku 2. točkama 2. i 3. Direktive 2006/43/EZ, osim ako se primjenjuje izuzeće u skladu s Direktivom 2013/34/EU odnosno Direktivom 86/635/EEZ, ovisno o slučaju.
3. Države članice dužne su za potrebe nadzora propisati da su institucije za platni promet dužne dostavljati zasebne računovodstvene podatke za platne usluge ili usluge elektroničkog novca i za poslove iz članka 10. stavka 1., koji su predmet revizorskog izvješća. To izvješće sastavljaju ovlaštene revizor ili revizorsko društvo, ovisno o slučaju.
4. Obveze iz članka 63. Direktive 2013/36/EU primjenjuju se *mutatis mutandis* na ovlaštene revizore ili revizorska društva institucija za platni promet u vezi s pružanjem platnih usluga ili usluga elektroničkog novca.

Članak 12.

Čuvanje evidencije

Države članice dužne su propisati da su institucije za platni promet dužne čuvati odgovarajuću evidenciju za potrebe ove glave najmanje pet godina, ne dovodeći u pitanje Direktivu (EU) 2015/849 ili druge relevantne propise Unije. Ako ta evidencija sadržava osobne podatke, institucija za platni promet nije je dužna čuvati dulje negoli je to nužno za potrebe ove glave. U slučaju oduzimanja odobrenja za rad institucije za platni promet u skladu s člankom 16.,

⁵⁶ Direktiva Vijeća 86/635/EEZ od 8. prosinca 1986. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima banaka i drugih financijskih institucija (SL L 372, 31.12.1986., str. 1.).

⁵⁷ Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda (SL L 243, 11.9.2002., str. 1.).

evidencija koja sadržava osobne podatke ne smije se čuvati dulje od pet godina nakon oduzimanja odobrenja za rad.

Članak 13.

Izdavanje odobrenja za rad

1. Države članice izdaju odobrenje instituciji za platni promet za pružanje platnih usluga i usluga elektroničkog novca pod uvjetom da je institucija za platni promet koja podnosi zahtjev:

- (a) pravna osoba osnovana u državi članici;
- (b) dostavila svojim nadležnim tijelima informacije iz članka 3. stavka 3.;
- (c) uzela u obzir da treba zajamčiti dobro i razborito upravljanje, pouzdane upravljačke aranžmane za platne usluge i usluge elektroničkog novca koje namjerava pružati, uključujući:
 - i. jasnu organizacijsku strukturu s dobro definiranim, transparentnim i dosljednim linijama odgovornosti;
 - ii. učinkovite postupke za utvrđivanje, upravljanje, praćenje i izvještavanje o rizicima kojima je institucija za platni promet koja podnosi zahtjev izložena ili bi mogla biti izložena;
 - iii. odgovarajuće mehanizme unutarnje kontrole, uključujući pouzdane administrativne i računovodstvene postupke;
- (d) osigurala inicijalni kapital iz članka 5.;
- (e) ispunila uvjete iz članka 3. stavka 4.

Upravljački aranžmani i mehanizmi unutarnje kontrole iz točke (c) moraju biti detaljni i proporcionalni prirodi, opsegu i složenosti platnih usluga ili usluga elektroničkog novca koje institucija za platni promet koja podnosi zahtjev namjerava pružati.

EBA izdaje smjernice o aranžmanima, procesima i mehanizmima iz ovog stavka.

- 2. Nadležna tijela matične države članice dužna su izdati odobrenje za rad ako informacije i dokazi priloženi zahtjevu ispunjavaju sve uvjete iz članka 3. i ako ih nadležna tijela koja su pregledala zahtjev smatraju prihvatljivima. Prije izdavanja odobrenja nadležna tijela mogu se, ako je to potrebno, savjetovati s nacionalnom središnjom bankom ili drugim relevantnim tijelima javne vlasti.
- 3. Institucija za platni promet koja u skladu s nacionalnim pravom svoje matične države članice mora imati registrirano sjedište, dužna je imati mjesto upravljanja u istoj državi članici u kojoj ima i registrirano sjedište i tamo obavljati dio svojih poslova pružanja platnih usluga ili usluga elektroničkog novca. Nadležna tijela države članice u kojoj institucija za platni promet ima registrirano sjedište ne smiju, međutim, zahtijevati od nje da većinu svojih poslova obavlja u državi članici u kojoj ima registrirano sjedište.
- 4. Nadležna tijela mogu instituciji za platni promet koja podnosi zahtjev uvjetovati izdavanje odobrenja za rad osnivanjem zasebnog subjekta za pružanje platnih usluga iz Priloga I. točaka od 1. do 6. ako ta institucija za platni promet obavlja druge

poslove koji mogu ili bi mogli narušiti njezinu financijsku stabilnost ili sposobnost nadležnih tijela za praćenje njezine usklađenosti s ovom Direktivom.

5. Nadležna tijela dužna su odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za rad institucije za platni promet u sljedećim slučajevima:
 - (a) nadležna tijela smatraju da dioničari ili članovi koji imaju kvalificirane udjele ne mogu osigurati dobro i razborito upravljanje institucije za platni promet;
 - (b) postoji uska povezanost kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 38. Uredbe (EU) br. 575/2013 između institucije za platni promet i fizičkih ili pravnih osoba zbog koje nadležna tijela ne mogu učinkovito izvršavati svoje nadzorne funkcije;
 - (c) nadležna tijela ne mogu učinkovito izvršavati svoje nadzorne funkcije zbog zakona i drugih propisa treće zemlje koji se primjenjuju na fizičke ili pravne osobe s kojima je institucija za platni promet usko povezana, kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 38. Uredbe (EU) br. 575/2013, ili zbog poteškoća u provedbi tih zakona i drugih propisa.
6. Odobrenje za rad valjano je u svim državama članicama i dotičnoj instituciji za platni promet omogućuje pružanje platnih usluga ili usluga elektroničkog novca obuhvaćenih tim odobrenjem za rad u cijeloj Uniji, na temelju slobode pružanja usluga ili slobode poslovnog nastana.

Članak 14.

Obavijest o odluci o izdavanju ili odbijanju zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad

Nadležna tijela dužna su u roku od tri mjeseca od zaprimanja zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad iz članka 3. odnosno, ako je zahtjev nepotpun, od zaprimanja svih informacija iz članka 3. stavka 3., obavijestiti podnositelja zahtjeva je li odobrenje za rad izdano ili je zahtjev za njegovo izdavanje odbijen. Nadležno tijelo dužno je obrazložiti odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad.

Članak 15.

Zadržavanje odobrenja za rad institucije za platni promet

Države članice dužne su propisati da su institucije za platni promet dužne obavijestiti nadležno tijelo o svim promjenama informacija i dokaza dostavljenih u skladu s člankom 3. koje bi mogle utjecati na njihovu točnost.

Članak 16.

Oduzimanje odobrenja za rad institucije za platni promet

1. Nadležna tijela matične države članice mogu oduzeti odobrenje za rad izdano instituciji za platni promet samo ako institucija za platni promet:
 - (a) ne počne koristiti svoje odobrenje za rad u razdoblju od 12 mjeseci od njegova izdavanja ili dulje od šest uzastopnih mjeseci ne pruža usluge za koje je dobila odobrenje za rad;

- (b) izričito se odrekne tog odobrenja;
 - (c) prestane ispunjavati uvjete na temelju kojih joj je odobrenje izdano ili ne obavijesti nadležno tijelo o značajnim promjenama u tom pogledu;
 - (d) ishodi odobrenje za rad na temelju lažnih izjava ili uz druge nepravilnosti;
 - (e) prekrši svoje obveze sprečavanja pranja novca ili financiranja terorizma u skladu s Direktivom (EU) 2015/849;
 - (f) nastavkom pružanja platnih usluga ili usluga elektroničkog novca može ugroziti stabilnost platnog sustava i povjerenje u taj sustav;
 - (g) nađe se u drugim situacijama za koje je nacionalnim pravom propisano oduzimanje odobrenja za rad.
2. Nadležno tijelo dužno je obrazložiti oduzimanje odobrenja za rad i o tome obavijestiti osobe na koje se ono odnosi.
 3. Nadležno tijelo dužno je javno objaviti oduzimanje odobrenja za rad, među ostalim u registrima iz članka 17. i 18.

Članak 17.

Registar institucija za platni promet u matičnoj državi članici

1. Države članice dužne su voditi i održavati javni elektronički registar institucija za platni promet, što uključuje i subjekte registrirane u skladu s člancima 34., 36. i 38., i njihovih zastupnika i distributera. Države članice dužne su se pobrinuti da registar sadržava informacije:
 - (a) o institucijama za platni promet koje su dobile odobrenje za rad u skladu s člankom 13., njihovim zastupnicima i distributerima, ako ih ima;
 - (b) o fizičkim ili pravnim osobama registriranim u skladu s člankom 34. stavkom 2., člankom 36. stavkom 1. ili člankom 38. stavkom 1., njihovim zastupnicima i distributerima, ako ih ima;
 - (c) o institucijama iz članka 1. stavka 2. koje u skladu s nacionalnim pravom imaju pravo pružati platne usluge ili usluge elektroničkog novca.

Podružnice institucija za platni promet upisuju se u registar matične države članice ako pružaju usluge u državi članici koja nije njihova matična država članica.
2. Javni registar iz stavka 1.:
 - (a) služi za utvrđivanje platnih usluga i usluga elektroničkog novca i odnosnih brendova za koje je institucija za platni promet dobila odobrenje ili za koje je fizička ili pravna osoba registrirana;
 - (b) sadržava informacije o zastupnicima ili distributerima, ovisno o slučaju, preko kojih institucija za platni promet pruža platne usluge ili usluga elektroničkog novca, osim izdavanja elektroničkog novca, i uslugama koje ti zastupnici ili distributeri pružaju u ime i za račun institucije za platni promet;
 - (c) sadržava informacije o drugim državama članicama u kojima je institucija za platni promet aktivna, kao i datum početka prekograničnog poslovanja.
3. Države članice dužne su se pobrinuti da institucije za platni promet budu u registru iz stavka 1. navedene zasebno od fizičkih i pravnih osoba registriranih u skladu s

člankom 34., 36. ili 38., da registar bude javno dostupan, da mu se može pristupiti putem interneta i da se bez odgode ažurira.

4. Nadležna tijela dužna su u javni registar unijeti datume izdavanja odobrenja za rad ili registracije, oduzimanja ili suspenzije odobrenja za rad i oduzimanja registracije na temelju članka 34., 36. ili 38.
5. Nadležna tijela dužna su bez nepotrebne odgode obavijestiti EBA-u o razlozima za oduzimanje ili suspenziju odobrenja za rad ili registracije odnosno o svim izuzećima na temelju članka 34., 36. ili 38.

Članak 18.

EBA-in registar

1. EBA je dužna voditi i održavati elektronički središnji registar institucija za platni promet, što uključuje i subjekte registrirane u skladu s člancima 34., 36. i 38., njihovih zastupnika, distributera i podružnica, ovisno o slučaju. Elektronički središnji registar mora sadržavati informacije koje nadležna tijela dostave u skladu sa stavkom 3. EBA je odgovorna za točno navođenje tih informacija.
2. EBA-in registar mora biti javno dostupan na njezinim internetskim stranicama bez naknade, uz jednostavan pristup i pretraživanje informacija koje sadržava.
3. Nadležna tijela dužna su EBA-i dostaviti informacije unesene u njihove nacionalne javne registre u skladu s člankom 17. najkasnije sljedeći radni dan nakon njihova unosa.
4. Nadležna tijela odgovorna su za točnost informacija sadržanih u njihovim nacionalnim registrima i koje dostave EBA-i, kao i za njihovo ažuriranje. Poduzećima navedenima u registru mora se omogućiti ispravak netočnih navoda koji se na njih odnose.
5. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda o radu i održavanju elektroničkog središnjeg registra iz stavka 1. i o pristupu informacijama u registru kako bi se zajamčilo da informacije u registru mogu mijenjati samo nadležna tijela i EBA.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

6. EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda o detaljima i strukturi informacija koje se dostavljaju u skladu sa stavkom 1. te standarde i formate za te informacije, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/410⁵⁸.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive].

⁵⁸ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/410 od 29. studenoga 2018. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda o detaljima i strukturi informacija u području platnih usluga koje nadležna tijela dostavljaju Europskom nadzornom tijelu za bankarstvo u skladu s Direktivom (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 73, 15.3.2019., str. 20.).

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

7. EBA izrađuje, vodi i održava središnji, strojno čitljiv popis pružatelja platnih usluga koji nude usluge iz Priloga I. točaka 6. i 7., na temelju najnovijih informacija iz svojeg registra iz stavka 1. i registra kreditnih institucija otvorenog u skladu s člankom 8. stavkom 2. točkom (j) Uredbe (EU) br. 1093/2010. Taj popis mora sadržavati ime i identifikacijsku oznaku tih pružatelja platnih usluga i status njihova odobrenja za rad.

ODJELJAK 2.

ZASTUPNICI, DISTRIBUTERI, PODRUŽNICE I EKSTERNALIZACIJA

Članak 19.

Zastupnici

1. Institucije za platni promet koje platne usluge namjeravaju pružati preko zastupnika dužne su nadležnim tijelima u svojoj matičnoj državi članici dostaviti sljedeće informacije:
 - (a) ime i adresu zastupnika;
 - (b) ažuran opis mehanizama unutarnje kontrole koje će zastupnik primjenjivati radi usklađenosti s Direktivom (EU) 2015/849;
 - (c) identitet direktora i drugih osoba odgovornih za upravljanje zastupnika, a ako zastupnik nije pružatelj platnih usluga, dokaz da te osobe imaju dovoljno iskustva i stručnosti za obavljanje svojih poslova;
 - (d) platne usluge koje pruža institucija za platni promet za koje je zastupnik ovlašten;
 - (e) jedinstvenu identifikacijsku oznaku ili broj zastupnika, ako je primjenjivo.
2. Države članice dužne su se pobrinuti da nadležna tijela matične države članice u roku od dva mjeseca od primitka informacija iz stavka 1. obavijeste instituciju za platni promet je li zastupnik upisan u registar iz članka 17. Nakon upisa u registar zastupnik može početi s pružanjem platnih usluga.
3. Prije upisa zastupnika u registar iz članka 17., nadležna tijela dužna su dodatno provjeriti informacije iz stavka 1. ako sumnjaju u njihovu točnost.
4. Ako nakon provjere informacija iz stavka 1. nisu uvjereni u njihovu točnost, nadležna tijela dužna su odbiti upis zastupnika u registar iz članka 17. i o tome bez odgode obavijestiti instituciju za platni promet.
5. Države članice dužne su se pobrinuti da institucije za platni promet koje angažiranjem zastupnika namjeravaju platne usluge pružati u nekoj drugoj državi članici ili ih preko zastupnika u trećoj državi članici pružati u državi članici koja nije njihova matična država članica, primjenjuju postupak iz članka 30.

6. Države članice dužne su se pobrinuti da institucije za platni promet obavijeste korisnike svojih platnih usluga o činjenici da zastupnik posluje u njihovo ime i za njihov račun.
7. Države članice dužne su se pobrinuti da institucije za platni promet bez odgode obavijeste nadležna tijela u svojoj matičnoj državi članici o svakoj promjeni rada zastupnika i dodatnih zastupnika, u skladu s postupkom iz stavaka 2., 3. i 4.

Članak 20.

Distributeri usluga elektroničkog novca

1. Države članice dužne su institucijama za platni promet koje pružaju usluge elektroničkog novca omogućiti distribuciju i iskup elektroničkog novca preko njihovih distributera.
2. Države članice dužne su se pobrinuti da institucije za platni promet koje namjeravaju pružati usluge elektroničkog novca preko distributera primjenjuju zahtjeve iz članka 19. *mutatis mutandis*.
3. Članci od 30. do 33., osim članka 31. stavaka 4. i 5. ove Direktive, uključujući delegirane akte donesene u skladu s člankom 30. stavkom 5. ove Direktive, primjenjuju se *mutatis mutandis* na instituciju za platni promet koja za pružanje usluga elektroničkog novca u drugoj državi članici namjerava angažirati distributera.

Članak 21.

Podružnice

1. Države članice dužne su propisati da institucije za platni promet koje osnivanjem podružnice namjeravaju platne usluge pružati u nekoj drugoj državi članici ili ih preko podružnice u trećoj zemlji pružati u državi članici koja nije njihova matična država članica, primjenjuju postupak iz članka 30.
2. Države članice dužne su se pobrinuti da institucije za platni promet nalože podružnicama koje posluju u njihovo ime i za njihov račun da o tome obavijeste korisnike platnih usluga.

Članak 22.

Subjekti za eksternalizaciju poslova

1. Države članice dužne su se pobrinuti da institucije za platni promet koje namjeravaju eksternalizirati operativne funkcije platnih usluga ili usluga elektroničkog novca o tome obavijeste nadležna tijela svoje matične države članice.

Države članice dužne su se pobrinuti da institucije za platni promet svojim načinom eksternalizacije važnih operativnih funkcija, uključujući IKT sustave, bitno ne naruše kvalitetu svojih unutarnjih kontrola i sposobnost nadležnih tijela za praćenje ispunjavanja njezinih obveza utvrđenih ovom Direktivom.

Operativna funkcija smatra se važnom ako bi se pogreškom ili propustom u njezinu obavljanju instituciji za platni promet bitno otežalo kontinuirano ispunjavanje zahtjeva iz njezina odobrenja za rad ili njezinih drugih obveza iz ove Direktive odnosno narušili njezin financijski rezultat, pouzdanost ili kontinuitet njezinih platnih usluga ili usluga elektroničkog novca.

Države članice dužne su se pobrinuti da institucije za platni promet pri eksternalizaciji važnih operativnih funkcija ispunjavaju sljedeće uvjete:

- (a) eksternalizacija ne dovodi do delegiranja ovlasti višeg rukovodstva;
 - (b) ne mijenjaju se odnos i obveze institucije za platni promet prema korisnicima platnih usluga na temelju ove Direktive;
 - (c) ne narušavaju se uvjeti koje institucija za platni promet ispunjava kako bi dobila i zadržala odobrenje za rad;
 - (d) ne uklanja se niti mijenja ni jedan drugi uvjet koji je institucija za platni promet morala ispuniti kako bi dobila odobrenje za rad.
2. Države članice dužne su se pobrinuti da institucije za platni promet bez nepotrebne odgode obavijeste nadležna tijela svoje matične države članice o svakoj promjeni suradnje sa subjektima kojima su poslovi eksternalizirani.

Članak 23.

Odgovornost

1. Države članice dužne su se pobrinuti da institucije za platni promet koje se pri obavljanju operativnih funkcija oslanjaju na treće osobe poduzmu razumne mjere kako bi osigurale ispunjavanje zahtjeva iz ove Direktive.
2. Države članica dužne su propisati da institucije za platni promet snose punu odgovornost za sva postupanja svojih zaposlenika, zastupnika, podružnica ili subjekata kojima su poslovi eksternalizirani.

ODJELJAK 3.

NADLEŽNA TIJELA I NADZOR

Članak 24.

Imenovanje nadležnih tijela

1. Države članice dužne su imenovati nadležna tijela odgovorna za izdavanje odobrenja za rad i bonitetni nadzor institucija za platni promet, koja će biti zadužena za obavljanje poslova iz ove glave kao javna tijela ili tijela priznata nacionalnim pravom odnosno javna tijela koja su za tu svrhu izričito ovlaštena nacionalnim pravom, što uključuje nacionalne središnje banke. Države članice ne smiju nadležnim tijelima imenovati institucije za platni promet, kreditne institucije niti poštanske žiro-institucije.

Nadležna tijela moraju biti neovisna od gospodarskih subjekata i izbjegavati sukob interesa.

Države članice dužne su Komisiji dostaviti ime i podatke za kontakt nadležnog tijela imenovanog u skladu s prvim podstavkom.

2. Države članice dužne su se pobrinuti da nadležna tijela imenovana u skladu sa stavkom 1. imaju sve ovlasti potrebne za obavljanje svojih poslova.

Države članice dužne su se pobrinuti da nadležna tijela imaju potrebne resurse, osobito kadrovske, za obavljanje svojih poslova.

3. Države članice koje imenuju nekoliko nadležnih tijela za poslove iz ove glave ili nadležnim tijelima imenuju nadležna tijela odgovorna za nadzor kreditnih institucija, dužne su se pobrinuti da ta tijela blisko surađuju radi učinkovitosti poslova koje obavljaju.
4. Nadležna tijela matične države članice odgovorna su za poslove nadležnih tijela imenovanih u skladu sa stavkom 1.
5. Stavak 1. ne znači da su nadležna tijela dužna nadzirati poslove institucija za platni promet koji nisu pružanje platnih usluga i poslovi iz članka 10. stavka 1. točke (a).

Članak 25.

Nadzor

1. Države članice dužne su se pobrinuti da kontrole koje nadležna tijela provode radi provjere kontinuirane usklađenosti s ovom glavom budu proporcionalne, primjerene i osjetljive na rizike kojima su institucije za platni promet izložene.

Kako bi provjerila usklađenost s ovom glavom, nadležna tijela osobito imaju pravo:

- (a) zatražiti da institucija za platni promet dostavi informacije potrebne za praćenje usklađenosti i pritom naznačiti svrhu zahtjeva i rok za dostavu informacija;
 - (b) obaviti izravan nadzor u poslovnom prostoru institucije za platni promet, zastupnika, distributera ili podružnice koji pružaju platne usluge ili usluge elektroničkog novca za koje je odgovorna institucija za platni promet odnosno u poslovnom prostoru subjekata kojima su poslovi eksternalizirani;
 - (c) izdati preporuke, smjernice i prema potrebi obvezujuće administrativne odredbe;
 - (d) suspendirati ili oduzeti odobrenje na temelju članka 16.
2. Ne dovodeći u pitanje članak 16. i nacionalne odredbe kaznenog prava, države članice dužne su propisati da njihova nadležna tijela mogu izricati kazne ili mjere za povrede ili uklanjanje uzroka tih povreda institucijama za platni promet odnosno osobama koje imaju stvarnu kontrolu nad poslovanjem institucije za platni promet koja prekrši odredbe kojima se prenosi ova Direktiva.
 3. Neovisno o zahtjevima iz članka 5., članka 6. stavaka 1. i 2., članka 7. i članka 8., države članice dužne su se pobrinuti da nadležna tijela mogu poduzeti mjere iz stavka 1. ovog članka kako bi se osiguralo da institucije za platni promet imaju dostatan kapital, osobito kad njihovi poslovi koji nisu platne usluge ili usluge elektroničkog novca ugrožavaju ili bi mogli ugroziti njihovu financijsku stabilnost.

Članak 26.

Poslovna tajna

1. Ne dovodeći u pitanje slučajeve obuhvaćene nacionalnim kaznenim pravom, države članice dužne su se pobrinuti da sve osobe koje rade ili su radile za nadležna tijela te stručnjaci koji djeluju u ime nadležnih tijela podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne.
2. Tijelo koje šalje i tijelo koje prima informacije koje se razmjenjuju u skladu s člankom 28. podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne kako bi se zajamčila zaštita osobnih i poslovnih prava.
3. Države članice mogu ovaj članak primjenjivati uzimajući u obzir, *mutatis mutandis*, članke od 53. do 61. Direktive 2013/36/EU.

Članak 27.

Pravo na sudsku zaštitu

1. Države članice dužne su se pobrinuti da se odluke nadležnih tijela o instituciji za platni promet donesene u skladu sa zakonima i drugim propisima usvojenima u skladu s ovom Direktivom mogu osporiti pred sudom.
2. Stavak 1. primjenjuje se i na propuštanje radnje.

Članak 28.

Suradnja i razmjena informacija

1. Nadležna tijela država članica surađuju međusobno, a prema potrebi i s ESB-om i nacionalnim središnjim bankama država članica, EBA-om i drugim relevantnim nadležnim tijelima imenovanima u skladu s propisima Unije ili nacionalnim propisima koji se primjenjuju na pružatelje platnih usluga.
2. Države članice dužne su dopustiti razmjenu informacija između njihovih nadležnih tijela i:
 - (a) nadležnih tijela drugih država članica odgovornih za izdavanje odobrenja za rad i nadzor institucija za platni promet;
 - (b) ESB-a i nacionalnih središnjih banaka država članica, u njihovu svojstvu monetarnih i nadzornih tijela i prema potrebi drugih tijela javne vlasti odgovornih za nadzor platnog sustava i sustava za namiru;
 - (c) drugih relevantnih tijela imenovanih u skladu s ovom Direktivom i drugim propisima Unije koji se primjenjuju na pružatelje platnih usluga, uključujući Direktivu (EU) 2015/849;
 - (d) EBA-e, u njezinu svojstvu tijela odgovornog za djelotvorno i dosljedno funkcioniranje nadzornih mehanizama, kako je navedeno u članku 1. stavku 5. točki (a) Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 29.

Rješavanje sporova među nadležnim tijelima različitih država članica

1. Nadležno tijelo države članice koje smatra da se u određenoj stvari prekogranična suradnja s nadležnim tijelima druge države članice iz članka 28., 30., 31., 32. ili 33. ove Direktive ne odvija u skladu s uvjetima utvrđenima u tim odredbama može se obratiti EBA-i i zatražiti njezinu pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010.
2. Ako joj se uputi zahtjev za pružanje pomoći u skladu sa stavkom 1., EBA bez nepotrebne odgode donosi odluku u skladu s člankom 19. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1093/2010. EBA može i na vlastitu inicijativu pomoći nadležnim tijelima da postignu sporazum u skladu s člankom 19. stavkom 1. drugim podstavkom te uredbe. U svakom slučaju, uključena nadležna tijela dužna su odgoditi donošenje svojih odluka do rješenja u skladu s člankom 19. te uredbe.

Članak 30.

Zahtjev za ostvarivanje prava poslovnog nastana i slobode pružanja usluga

1. Države članice dužne su se pobrinuti da svaka institucija za platni promet koja po prvi put želi pružati platne usluge u državi članici koja nije njezina matična država članica, među ostalim preko poslovne jedinice u trećoj državi članici, na temelju prava poslovnog nastana ili slobode pružanja usluga, nadležnim tijelima u svojoj matičnoj državi članici dostavi sljedeće informacije:
 - (a) svoje ime, adresu i, prema potrebi, broj odobrenja za rad;
 - (b) države članice u kojima namjerava poslovati i planirani datum početka poslovanja u tim državama članicama;
 - (c) platne usluge ili usluge elektroničkog novca koje namjerava pružati;
 - (d) ako namjerava poslovati preko zastupnika ili distributera, informacije iz članka 19. stavka 1. i članka 20. stavka 2.;
 - (e) ako namjerava poslovati preko podružnice:
 - (i) informacije iz članka 3. stavka 3. točaka (b) i (e), za platne usluge ili usluge elektroničkog novca u državi članici domaćinu;
 - ii. opis organizacijske strukture podružnice;
 - iii. identitet osoba odgovornih za upravljanje podružnice.

Države članice dužne su se pobrinuti da institucije za platni promet koje namjeravaju eksternalizirati operativne funkcije platnih usluga ili usluga elektroničkog novca drugim subjektima u državi članici domaćinu o tome obavijeste nadležna tijela svoje matične države članice.

2. Nadležna tijela matične države članice dužna su u roku od mjesec dana od primitka svih informacija iz stavka 1. dostaviti te informacije nadležnim tijelima države članice domaćina. Ako će se usluge pružati preko treće države članice, o tome treba obavijestiti državu članicu u kojoj se usluge pružaju korisnicima platnih usluga.

Nadležna tijela države članice domaćina dužna su u roku od mjeseca dana od primitka informacija od nadležnih tijela matične države članice provjeriti te

informacije i nadležnim tijelima matične države članice dostaviti relevantne informacije o platnim uslugama koje relevantna institucija za platni promet namjerava pružati ostvarivanjem prava poslovnog nastana ili slobode pružanja usluga. Nadležna tijela države članice domaćina dužna su obavijestiti nadležna tijela matične države članice o razlozima za sumnju u pranje novca ili financiranje terorizma u smislu Direktive (EU) 2015/849 u vezi s namjeravanim angažiranjem zastupnika, distributera ili osnivanjem podružnice. Prije negoli to učine, nadležna tijela države članice domaćina dužna su se povezati s relevantnim nadležnim tijelima iz članka 7. stavka 2. Direktive (EU) 2015/849 kako bi se utvrdilo je li ta sumnja osnovana.

Nadležna tijela matične države članice koja se ne slože s procjenom nadležnih tijela države članice domaćina dužna su tim tijelima obrazložiti svoje neslaganje.

Ako po primitku informacija od nadležnih tijela države članice domaćina njegova procjena ne bude povoljna, nadležno tijelo matične države članice mora odbiti upis zastupnika, podružnice ili distributera u registar ili brisati iz registra one koji su već upisani.

3. Nadležna tijela matične države članice dužna su o svojoj odluci obavijestiti nadležna tijela države članice domaćina i instituciju za platni promet u roku od tri mjeseca od primitka informacija iz stavka 1.

Zastupnik, distributer ili podružnica mogu započeti s radom u relevantnoj državi članici domaćinu nakon upisa u registar iz članka 17.

Države članice dužne su se pobrinuti da institucije za platni promet obavijeste nadležna tijela matične države članice o datumu početka poslovanja zastupnika, distributera ili podružnice u ime i za račun institucije za platni promet u dotičnoj državi članici domaćinu. Nadležna tijela matične države članice dužna su o tome obavijestiti nadležna tijela države članice domaćina.

4. Države članice dužne su se pobrinuti da institucije za platni promet bez odgode obavijeste nadležna tijela matične države članice o svakoj relevantnoj promjeni informacija koje su im dostavile u skladu sa stavkom 1., među ostalim o dodatnim zastupnicima, distributerima, podružnicama ili subjektima kojima su eksternalizirani poslovi u državama članicama domaćinima u kojima institucija za platni promet posluje. Primjenjuje se postupak iz stavaka 2. i 3.

5. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda u kojima se utvrđuje okvir za suradnju i razmjenu informacija između nadležnih tijela matične države članice i države članice domaćina u skladu s ovim člankom. U tom nacrtu regulatornih tehničkih standarda utvrđuju se metoda, sredstva i pojedinosti suradnje pri obavještanju o institucijama za platni promet koje posluju prekogranično, a posebno opseg i tretman informacija koje se dostavljaju, uključujući zajedničku terminologiju i standardne obrasce obavijesti kako bi se osigurao dosljedan i učinkovit proces obavještanja.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 31.

Nadzor institucija za platni promet koje ostvaruju pravo poslovnog nastana i slobodu pružanja usluga

1. Kad provode kontrole i poduzimaju potrebne mjere propisane u ovoj glavi koje se odnose na zastupnika, distributera ili podružnicu institucije za platni promet koji se nalaze na državnom području druge države članice, nadležna tijela matične države članice dužna su surađivati s nadležnim tijelima države članice domaćina, među ostalim i tako što će ih informirati o tome gdje na državnom području te države članice domaćina namjeravaju provesti izravan nadzor.

Nadležna tijela matične države članice mogu izravni nadzor dotične institucije delegirati nadležnim tijelima države članice domaćina.

2. Nadležna tijela država članica domaćina mogu zatražiti da ih institucije za platni promet koje na njihovu državnom području imaju zastupnike, distributere ili podružnice periodično izvješćuju o njihovu poslovanju.

Ta se izvješća traže u informativne i statističke svrhe, a u dijelu koji se odnosi na zastupnike, distributere ili podružnice koji pružaju platne usluge ili usluge elektroničkog novca i u svrhu praćenja usklađenosti s glavama II. i III. Uredbe XXX [PSR]. Ti zastupnici, distributeri ili podružnice podliježu zahtjevima o čuvanju poslovne tajne koji su barem istovjetni zahtjevima iz članka 26.

Nadležna tijela države članice domaćina mogu od institucija za platni promet zatražiti *ad hoc* izvješća ako imaju dokaze o neusklađenosti s ovom glavom ili glavama II. i III. Uredbe XXX [PSR].

3. Nadležna tijela matične države članice i države članice domaćina dužna su jedna drugima dostavljati sve bitne ili relevantne informacije, osobito u slučaju povrede ili sumnje u povredu koju su počinili zastupnik, distributer ili podružnica i ako se takve povrede počine u kontekstu ostvarivanja slobode pružanja usluga. Nadležna tijela dužna su na zahtjev dostaviti sve relevantne informacije, a na vlastitu inicijativu sve bitne informacije, među ostalim o tome ispunjava li institucija za platni promet uvjete iz članka 13. stavka 3.

4. Države članice mogu propisati da institucije za platni promet koje na njihovu državnom području posluju preko zastupnika, a čije se mjesto upravljanja nalazi u drugoj državi članici, imenuju središnju kontaktnu točku na njihovu državnom području kako bi se osigurala odgovarajuća komunikacija i informiranje o usklađenosti s glavama II. i III. Uredbe XXX [PSR] kako bi se nadležnim tijelima matične države članice i države članice domaćina olakšao nadzor, među ostalim i tako što će im na njihov zahtjev dostavljati dokumente i informacije.

5. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda u kojima se utvrđuju kriteriji koji se u skladu s načelom proporcionalnosti primjenjuju pri utvrđivanju okolnosti u kojima je primjereno imenovati središnje kontaktne točke iz stavka 4. i njihove funkcije.

U tom nacrtu regulatornih tehničkih standarda osobito se uzima u obzir:

- (a) ukupna količina i vrijednost transakcija koje je institucija za platni promet izvršila u državama članicama domaćinima;
- (b) vrsta platnih usluga koje se pružaju;

(c) ukupan broj zastupnika s poslovnim nastanom u državi članici domaćinu.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 32.

Mjere u slučaju neusklađenosti i mjere opreza

1. Ako nadležno tijelo države članice domaćina smatra da institucija za platni promet koja na njezinu državnom području ima zastupnike, distributere ili podružnice nije usklađena s ovom glavom ili glavama II. i III. Uredbe XXX [PSR], dužno je o tome bez odgode obavijestiti nadležno tijelo matične države članice.

Nakon što ocijeni informacije primljene na temelju prvog podstavka, nadležno tijelo matične države članice dužno je bez odgode poduzeti sve odgovarajuće mjere kojima se postiže usklađenost dotične institucije za platni promet. Nadležno tijelo matične države članice dužno je bez odgode o tim mjerama obavijestiti nadležno tijelo države članice domaćina i nadležna tijela svih drugih država članica kojih se to tiče.

2. U izvanrednim situacijama, kad je zbog ozbiljne prijetnje zajedničkim interesima korisnika platnih usluga u državi članici domaćinu potrebno poduzeti hitne mjere, nadležna tijela države članice domaćina mogu poduzeti mjere opreza, usporedno s prekograničnom suradnjom s nadležnim tijelima i u očekivanju mjera nadležnih tijela matične države članice, kako je utvrđeno u članku 31.

3. Sve mjere opreza iz stavka 2. moraju biti odgovarajuće i proporcionalne svrsi zaštite od ozbiljne prijetnje zajedničkim interesima korisnika platnih usluga u državi članici domaćinu. Tim se mjerama korisnici platnih usluga institucije za platni promet u državi članici domaćinu ne smiju dovesti u povlašten položaj u odnosu na korisnike njezinih platnih usluga u drugim državama članicama.

Mjere opreza moraju biti privremene i ukidaju se kad se uklone ozbiljne prijetnje, među ostalim uz pomoć ili suradnju nadležnih tijela matične države članice ili EBA-e, kako je utvrđeno u članku 29. stavku 1.

4. Ako je to u izvanrednoj situaciji primjereno, nadležna tijela države članice domaćina dužna su unaprijed obavijestiti nadležna tijela matične države članice i nadležna tijela drugih država članica kojih se to tiče, Komisiju i EBA-u, a u svakom slučaju bez nepotrebne odgode, o mjerama opreza poduzetima na temelju stavka 2. i njihovoj opravdanosti.

Članak 33.

Obrazloženje i komunikacija

1. Svaka mjera koju nadležna tijela poduzmu na temelju članka 25., 30., 31. ili 32., a koja uključuje sankcije ili ograničenja slobode pružanja usluga ili prava poslovnog nastana mora se na odgovarajući način obrazložiti i dostaviti dotičnoj instituciji za platni promet.

2. Člancima 30., 29. i 32. ne dovodi se u pitanje obveza nadležnih tijela na temelju Direktive (EU) 2015/849 i Uredbe (EU) 2015/847, a osobito na temelju članka 47. stavka 1. Direktive (EU) 2015/849 te članka 22. stavka 1. Uredbe (EU) 2015/847 da nadziru ili prate usklađenost sa zahtjevima utvrđenima u tim aktima.

POGLAVLJE II.

Izuzeća i obavijesti

Članak 34.

Neobvezna izuzeća

1. Države članice mogu za fizičke ili pravne osobe koje pružaju platne usluge iz Priloga I. točaka od 1. do 5. propisati izuzeće ili dopustiti svojim nadležnim tijelima da ih u cijelosti ili djelomično izuzmu od primjene postupaka i uvjeta iz poglavlja I. odjeljaka 1., 2. i 3., uz iznimku članka 17., 18., 24., 26., 27. i 28., ako:
- (a) u slučaju platnih usluga, prosječna mjesečna ukupna vrijednost platnih transakcija koje je dotična osoba izvršila u prethodnih 12 mjeseci, uključujući sve zastupnike za koje je preuzela punu odgovornost, nije viša od iznosa ograničenja koje je utvrdila država članica, a ni u kojem slučaju ne iznosi više od 3 milijuna EUR; ili
 - (b) u slučaju usluga elektroničkog novca, ukupnim poslovanjem ostvaruje se prosječan iznos elektroničkog novca u optjecaju koji nije viši od iznosa ograničenja koje je utvrdila država članica, a ni u kojem slučaju ne iznosi više od 5 milijuna EUR; i
 - (c) u slučaju platnih usluga i usluga elektroničkog novca, ni jedna fizička osoba odgovorna za upravljanje ili poslovanje nije osuđivana za kaznena djela pranja novca ili financiranja terorizma ili druga financijska kaznena djela.

Za potrebe točke (a), ocjena prekoračenja temelji se na pretpostavljenom ukupnom iznosu platnih transakcija iz poslovnog plana, osim ako su nadležna tijela zatražila promjenu tog plana.

Ako institucija za platni promet koja pruža usluge elektroničkog novca nudi i platne usluge i obavlja druge poslove iz članka 10., a iznos elektroničkog novca u optjecaju ne može se unaprijed utvrditi, nadležna tijela dužna su joj dopustiti da primijeni točku (b) prvi podstavak na temelju reprezentativnog dijela za koji se pretpostavlja da se koristi za usluge elektroničkog novca, pod uvjetom da se taj reprezentativni dio može razumno procijeniti na temelju povijesnih podataka u skladu sa zahtjevima nadležnih tijela. Ako institucija za elektronički novac nije zaključila dovoljno dugo razdoblje poslovanja, taj se zahtjev ocjenjuje na temelju pretpostavljenog iznosa elektroničkog novca u optjecaju, u skladu s njezinim poslovnim planom koji se na zahtjev nadležnih tijela može mijenjati.

Države članice mogu propisati i da se na odobrenje neobveznih izuzeća primjenjuje dodatni zahtjev o maksimalnom iznosu pohrane na platnom instrumentu ili računu za plaćanje potrošača na kojem se elektronički novac pohranjuje.

Fizička ili pravna osoba na koju se primjenjuje izuzeće iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) može pružati platne usluge koje se ne odnose na usluge elektroničkog novca samo u skladu sa stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a).

2. Države članice dužne su propisati da svaka fizička ili pravna osoba na koju se primjenjuje izuzeće od primjene postupaka i uvjeta iz stavka 1. mora biti registrirana kod nadležnog tijela matične države članice. Države članice dužne su utvrditi koja se dokumentacija iz članka 3. stavka 3. točaka od (a) do (s) prilaže uz taj zahtjev za registraciju.
3. Države članice dužne su propisati da svaka fizička ili pravna osoba registrirana u skladu sa stavkom 2. mora imati mjesto upravljanja ili boravište u državi članici u kojoj stvarno posluje.
4. Osobe izuzete od primjene postupaka i uvjeta iz stavka 1. smatraju se institucijama za platni promet. Članak 13. stavak 6. i članci 30., 31. i 32. ne primjenjuju se na te osobe.
5. Države članice mogu propisati i da fizičke ili pravne osobe registrirane u skladu sa stavkom 2. mogu obavljati samo određene poslove iz članka 10.
6. Osobe izuzete od primjene postupaka i uvjeta iz stavka 1. dužne su obavijestiti nadležna tijela o svakoj promjeni svoje situacije relevantnoj za uvjete utvrđene u tom stavku, a najmanje jedanput godišnje, na datum koji utvrde nadležna tijela, izvijestiti o sljedećem:
 - (a) prosječnoj ukupnoj vrijednosti platnih transakcija u prethodnih 12 mjeseci ako pružaju platne usluge;
 - (b) prosječnom iznosu elektroničkog novca u optjecaju ako pružaju usluge elektroničkog novca.
7. Države članice dužne su poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da osobe koje prestanu ispunjavati uvjete iz ovog članka stavka 1., 3. ili 5. zatraže odobrenje za rad u roku od 30 kalendarskih dana u skladu s člankom 13. Države članice dužne su se pobrinuti da njihova nadležna tijela budu dostatno ovlaštena za provjeru kontinuirane usklađenosti s ovim člankom.
8. Ovim člankom stavcima od 1. do 6. ne dovodi se u pitanje Direktiva (EU) 2015/849 ili nacionalni propisi o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma.

Članak 35.

Obavijesti i informacije

Država članica koja odluči odobriti izuzeće iz članka 34. dužna je obavijestiti Komisiju o sljedećem:

- (a) svojoj odluci o odobrenju takvog izuzeća;
- (b) svakoj naknadnoj promjeni tog izuzeća;
- (c) broju fizičkih i pravnih osoba na koje se to odnosi;
- (d) jednom godišnje o ukupnoj vrijednosti izvršenih platnih transakcija na dan 31. prosinca svake kalendarske godine, kako je utvrđeno u članku 34. stavku 1. točki (a), i o ukupnom iznosu izdanog elektroničkog novca u optjecaju, kako je utvrđeno u članku 34. stavku 1. točki (b).

Članak 36.

Pružatelji usluga informiranja o računu

1. Fizičke ili pravne osobe koje pružaju samo platne usluge iz Priloga I. točke 7. nisu dužne ishoditi odobrenje za rad, ali su prije početka poslovanja dužne nadležnom tijelu matične države članice podnijeti zahtjev za registraciju.
2. Uz taj zahtjev za registraciju prilažu se informacije i dokumentacija iz članka 3. stavka 3. točaka (a), (b), od (e) do (h), (j), (l), (n), (p) i (q).

U svrhu dokumentacije iz članka 3. stavka 3. točaka (e), (f) i (l), fizičke ili pravne osobe koje podnose zahtjev za registraciju dužne su navesti opis svojih postupaka unutarnjeg nadzora i organizacijske strukture koji omogućuju zaštitu interesa njegovih korisnika te kontinuitet i pouzdanost pružanja platnih usluga iz Priloga I. točke 7.
3. Fizička ili pravna osoba koja podnosi zahtjev za registraciju dužna je u opisu kontrola sigurnosti i mjera za ovladavanje rizicima iz članka 3. stavka 3. točke (j) navesti kako će osigurati visoku razinu digitalne operativne otpornosti u skladu s poglavljem II. Uredbe (EU) 2022/2554, osobito u smislu tehničke sigurnosti i zaštite podataka, među ostalim za softver i IKT sustave koje koriste i ona i poduzeća kojima u cijelosti ili djelomično eksternalizira svoje operacije.
4. Države članice dužne su osobama iz stavka 1. uvjetovati registraciju ugovaranjem police osiguranja od profesionalne odgovornosti koja pokriva državna područja na kojima nude usluge ili drugom usporedivom garancijom za pokriće odgovornosti, i da zajamče:
 - (a) da su zaštićene od odgovornosti prema pružatelju platnih usluga koji vodi račun ili korisniku platnih usluga koja nastane zbog neovlaštenog ili prijevarom ostvarenog pristupa usluzi informiranja o računu odnosno njezina neovlaštenog ili prijevarnog korištenja;
 - (b) da mogu zaštititi vrijednost svakog viška, praga ili odbitne stavke osiguranja ili usporedive garancije;
 - (c) da mogu stalno pratiti pokriće osiguranja ili usporedive garancije.
5. Poglavlje I. odjeljci 1. i 2. ne primjenjuju se na osobe koje pružaju usluge iz ovog članka stavka 1. Poglavlje I. odjeljak 3. primjenjuje se na osobe koje pružaju usluge iz ovog članka stavka 1., uz iznimku članka 25. stavka 3.

Umjesto police osiguranja od profesionalne odgovornosti iz stavaka 3. i 4., osobe iz stavka 1. dužne su imati inicijalni kapital u iznosu od 50 000 EUR, koji se bez nepotrebne odgode može zamijeniti policom osiguranja od profesionalne odgovornosti nakon što te osobe počnu poslovati kao institucija za platni promet.
6. Osobe iz ovog članka stavka 1. smatraju se institucijama za platni promet.

Članak 37.

Usluge isplate gotova novca na maloprodajnim mjestima bez obveze kupnje

1. Države članice dužne su izuzeti od primjene ove Direktive fizičke ili pravne osobe koje isplaćuju gotovi novac na maloprodajnim mjestima neovisno o kupnji, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) usluga se nudi u poslovnom prostoru fizičke ili pravne osobe koja se prodajom robe ili usluga bavi kao redovnim zanimanjem;
 - (b) iznos pojedinačne isplate gotova novca nije veći od 50 EUR.
2. Ovim se člankom ne dovodi u pitanje Direktiva (EU) 2015/849 niti drugi relevantni propis Unije ili nacionalni propis o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma.

Članak 38.

Usluge isplate gotova novca koje nude pružatelji usluga bankomata koji ne vode račune za plaćanje

1. Fizičke ili pravne osobe koje pružaju usluge isplate gotova novca iz Priloga I. točke 1., a ne vode račune za plaćanje i ne pružaju druge platne usluge iz Priloga I., nisu dužne ishoditi odobrenje za rad, ali su prije početka poslovanja dužne nadležnom tijelu matične države članice podnijeti zahtjev za registraciju.
2. Uz zahtjev za registraciju iz stavka 1. prilažu se informacije i dokumentacija iz članka 3. stavka 3. točaka (a), (b), od (e) do (h), (j), (l), (n), (p) i (q).

U svrhu dokumentacije iz članka 3. stavka 3. točaka (e), (f) i (l), fizička ili pravna osoba koja podnosi zahtjev za registraciju dužna je navesti opis svojih postupaka unutarnjeg nadzora i organizacijske strukture koji omogućuju zaštitu interesa njegovih korisnika te kontinuitet i pouzdanost pružanja platnih usluga iz Priloga I. točke 1.

Fizička ili pravna osoba koja podnosi zahtjev za registraciju dužna je u opisu kontrola sigurnosti i mjera za ovladavanje rizicima iz članka 3. stavka 3. točke (j) navesti kako će osigurati visoku razinu digitalne operativne otpornosti u skladu s poglavljem II. Uredbe (EU) 2022/2554, osobito u smislu tehničke sigurnosti i zaštite podataka, među ostalim za softver i IKT sustave koje koriste i ona i poduzeća kojima u cijelosti ili djelomično eksternalizira svoje operacije.
3. Poglavlje I. odjeljci 1. i 2. ne primjenjuju se na osobe koje pružaju usluge iz ovog članka stavka 1. Poglavlje I. odjeljak 3. primjenjuje se na osobe koje pružaju usluge iz ovog članka stavka 1., uz iznimku članka 25. stavka 3.
4. Osobe koje pružaju usluge iz ovog članka stavka 1. smatraju se institucijama za platni promet.

Članak 39.

Obveza obavještanja

1. Države članice dužne su propisati da su pružatelji usluga koji obavljaju samo jedan ili oba posla iz članka 2. stavka 1. točke (j) podtočaka i. i ii. Uredbe XXX [PSR] i pritom je ukupna vrijednost platnih transakcija izvršenih u prethodnih 12 mjeseci viša od milijun EUR dužni obavijestiti nadležna tijela o uslugama koje nude i navesti koje se izuzeće iz članka 2. stavka 1. točke (j) podtočaka i. i ii. Uredbe XXX [PSR] primjenjuje na taj posao.

Nadležna tijela su na temelju te obavijesti dužna donijeti propisno obrazloženu odluku na temelju kriterija iz članka 2. stavka 1. točke (j) Uredbe XXX [PSR] ako taj posao ne ispunjava uvjete za ograničenu mrežu i o njoj obavijestiti pružatelja usluga.

2. Države članice dužne su propisati da su pružatelji usluga koji obavljaju posao iz članka 2. stavka 1. točke (j) Uredbe XXX [PSR] dužni poslati obavijest nadležnim tijelima i dostaviti im godišnje revizorsko mišljenje kojim se potvrđuje da se posao obavlja u skladu s ograničenjima iz članka 2. stavka 1. točke (j) Uredbe XXX [PSR].
3. Države članice dužne su se pobrinuti da nadležna tijela informiraju EBA-u o uslugama o kojima su dobila obavijest u skladu sa stavkom 1. i navedu izuzeće koje se na taj posao primjenjuje.
4. Opis posla iz obavijesti u skladu sa stavcima 2. i 3. javno se objavljuje u registrima iz članka 17. i 18.

GLAVA III.

DELEGIRANI AKTI I REGULATORNI TEHNIČKI STANDARDI

Članak 40.

Delegirani akti

Komisija ima ovlasti donositi delegirane akte u skladu s člankom 41. u kojima se zbog inflacije ažuriraju iznosi iz članka 5., članka 34. stavka 1. i članka 37.

Članak 41.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 40. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od datuma stupanja na snagu ove Direktive.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 40. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave te odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u toj odluci. Opoziv ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Delegirani akt donesen na temelju članka 40. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijeste Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

GLAVA IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 42.

Potpuno usklađenje

1. Ne dovodeći u pitanje članak 6. stavak 3. i članak 34., budući da ova Direktiva sadržava usklađene odredbe, države članice ne smiju zadržati ni uvoditi druge odredbe osim onih iz ove Direktive.
2. Država članica koja primjenjuje neku od opcija iz članka 6. stavka 3. ili članka 34. dužna je o tome i svim naknadnim izmjenama obavijestiti Komisiju. Komisija te informacije objavljuje na internetskim stranicama ili drugim lako dostupnim sredstvima.
3. Države članice dužne su se pobrinuti da pružatelji platnih usluga ne odstupaju, na štetu korisnika platnih usluga, od odredaba nacionalnog prava kojima se prenosi ova Direktiva, osim ako je to njome izričito propisano. Pružatelji platnih usluga mogu, međutim, odlučiti korisnicima platnih usluga odobriti povoljnije uvjete.

Članak 43.

Klauzula o preispitivanju

1. Komisija je dužna do [Ured za publikacije, unijeti datum = 5 godina od datuma stupanja na snagu ove Direktive] podnijeti Europskom parlamentu, Vijeću, ESB-u i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru izvješće o primjeni i učinku ove Direktive, a posebno o sljedećem:
 - (a) primjerenosti područja primjene ove Direktive, osobito u smislu mogućnosti njegova proširenja na određene usluge, među ostalim na upravljanje platnim sustavima i pružanje tehničkih usluga, uključujući obradu ili poslovanje s digitalnim lisnicama, koje nisu obuhvaćene područjem primjene;
 - (b) učinak revizije Direktive 2014/49/EU na mjere zaštite novčanih sredstava klijenata koje institucije za platni promet provode.

Prema potrebi, Komisija zajedno sa svojim izvješćem podnosi zakonodavni prijedlog.

2. Komisija je dužna do [Ured za publikacije umetnuti datum = tri godine nakon datum stupanja na snagu Uredbe o platnim uslugama] podnijeti Europskom parlamentu, Vijeću, ESB-u i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru izvješće o području

primjene ove Direktive, osobito u vezi s platnim sustavima, platnim shemama i pružateljima tehničkih usluga. Prema potrebi, Komisija zajedno sa svojim izvješćem podnosi zakonodavni prijedlog.

Članak 44.

Prijelazne odredbe

1. Države članice dužne su institucijama za platni promet koje su do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive] dobile odobrenje za rad u skladu s člankom 11. Direktive (EU) 2015/2366 dopustiti da nastave pružati platne usluge za koje su ga dobile i da do [Ured za publikacije umetnuti datum = 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive] ne moraju podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za rad u skladu s člankom 3. ove Direktive niti se uskladiti s drugim odredbama koje su utvrđene ili na koje se upućuje u glavi II. ove Direktive.

Države članice dužne su propisati da su institucije za platni promet iz prvog podstavka dužne nadležnim tijelima dostaviti sve informacije koje im omogućuju da do [Ured za publikacije umetnuti datum = 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive] utvrde sljedeće:

- (a) jesu li te institucije za platni promet usklađene s glavom II. i ako nisu, koje mjere trebaju poduzeti da bi bile usklađene;
- (b) treba li im oduzeti odobrenje za rad.

Institucijama za platni promet iz prvog podstavka za koje nadležna tijela provjerom utvrde da su usklađene s glavom II. izdaje se odobrenje za rad u skladu s člankom 13. ove Direktive i upisuju se u registre iz članka 17. i 18. Ako te institucije za platni promet do [Ured za publikacije umetnuti datum = 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive] ne ispune zahtjeve iz glave II., izriče im se zabrana pružanja platnih usluga.

2. Države članice mogu propisati da se institucijama za platni promet iz stavka 1. automatski izdaje odobrenje za rad i upisuju ih se u registar iz članka 17. ako nadležna tijela imaju dokaz da su već usklađene s člancima 3. i 13. Nadležna tijela dužna su o automatskom izdavanju odobrenja za rad obavijestiti dotične institucije za platni promet prije izdavanja odobrenja.
3. Države članice dužne su fizičkim ili pravnim osobama na koje se do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive] primjenjuje izuzeće na temelju članka 32. Direktive (EU) 2015/2366 i koje pružaju platne usluge iz Priloga I. toj direktivi dopustiti sljedeće:
 - (a) da te usluge nastave pružati u dotičnoj državi članici do [Ured za publikacije umetnuti datum = 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive];
 - (b) da ishode izuzeće u skladu s člankom 34. ove Direktive ili
 - (c) da se usklade s drugim odredbama koje su utvrđene ili na koje se upućuje u glavi II. ove Direktive.

Svakoj osobi iz prvog podstavka kojoj se do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive] ne izda odobrenje za rad ili odobri izuzeće u skladu s ovom Direktivom izriče se zabrana pružanja platnih usluga.

4. Države članice mogu fizičkim ili pravnim osobama na koje se primjenjuje izuzeće na temelju članka 32. Direktive (EU) 2015/2366 odobriti izuzeće na temelju članka 34. ove Direktive i upisati ih u registre iz članaka 17. i 18. ove Direktive ako nadležna tijela imaju dokaz da su ispunjeni zahtjevi iz članka 34. ove Direktive. Nadležna tijela dužna su o tome obavijestiti dotične institucije za platni promet.

Članak 45.

Prijelazna odredba – institucije za elektronički novac kojima je odobrenje za rad izdano u skladu s Direktivom 2009/110/EZ

1. Države članice dužne su institucijama za elektronički novac definiranim u članku 2. točki 1. Direktive 2009/110/EZ koje su prije [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive] počele u skladu s nacionalnim propisima kojima je prenesena Direktiva 2009/110/EZ poslovati kao institucije za elektronički novac u državi članici u kojoj se u skladu s nacionalnim propisima kojima je prenesena Direktiva 2009/110/EZ nalazi njihovo mjesto upravljanja dopustiti nastavak poslovanja u toj ili drugoj državi članici, a da ne moraju podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja u skladu s člankom 3. ove Direktive niti se uskladiti s drugim odredbama koje su utvrđene ili na koje se upućuje u glavi II. ove Direktive.
2. Države članice dužne su propisati da su institucije za elektronički novac iz stavka 1. dužne nadležnim tijelima dostaviti sve informacije koje su im potrebne da do [Ured za publikacije umetnuti datum = 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive] provjere ispunjavaju li te institucije za elektronički novac zahtjeve iz ove Direktive. Ako provjerom utvrde da te institucije za elektronički novac ne ispunjavaju te zahtjeve, nadležna tijela dužna su donijeti odluku o mjerama koje treba poduzeti kako bi one te zahtjeve ispunile ili im oduzeti odobrenje za rad.

Institucijama za elektronički novac iz prvog podstavka za koje nadležna tijela provjerom utvrde da su usklađene s glavom II. izdaje se odobrenje za rad u skladu s člankom 13. ove Direktive i upisuju se u registre iz članaka 17. i 18. Ako te institucije za elektronički novac do [Ured za publikacije umetnuti datum = 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive] ne ispune zahtjeve iz glave II., izriče im se zabrana pružanja usluga elektroničkog novca.

3. Države članice mogu dopustiti da se institucijama za elektronički novac iz stavka 1. automatski izdaje odobrenje za rad kao institucija za platni promet i upisuje ih se u registar iz članka 17. ako nadležna tijela imaju dokaz da već ispunjavaju zahtjeve iz ove Direktive. Nadležna tijela dužna su o tome obavijestiti dotične institucije za elektronički novac prije automatskog izdavanja odobrenja za rad.
4. Države članice dužne su pravnim osobama koje su prije [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive] počele poslovati u skladu s nacionalnim propisima kojima je prenesen članak 9. Direktiva 2009/110/EZ dopustiti da do [Ured za publikacije umetnuti datum = 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive] nastave poslovati u dotičnoj državi članici u skladu s tom direktivom, a da ne moraju podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja u skladu s člankom 3. ove Direktive niti se uskladiti s drugim odredbama koje su

utvrđene ili na koje se upućuje u glavi II. ove Direktive. Institucijama za elektronički novac iz stavka 1. kojima se u tom razdoblju ne izda odobrenje za rad niti odobri izuzeće u smislu članka 34. ove Direktive, izriče se zabrana pružanja usluga elektroničkog novca.

Članak 46.

Izmjene Direktive 98/26/EZ

Članak 2. Direktive 98/26/EZ mijenja se kako slijedi:

(1) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) „institucija” znači:

– kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća*,

– investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća**, isključujući institucije iz članka 2. stavka 1. te direktive,

– javna tijela i javna poduzeća,

– svako poduzeće čije je mjesto upravljanja izvan Unije, a čije funkcije odgovaraju funkcijama kreditnih institucija ili investicijskih društava u Uniji [kako su definirani u prvoj i drugoj alineji],

koje sudjeluje u sustavu i odgovorno je za podmirenje financijskih obveza koje proizlaze iz naloga za prijenos unutar tog sustava,

– institucija za platni promet kako je definirana u članku 2. točki 4. Direktive XXX [PSD3], uz iznimku institucija za platni promet na koje se primjenjuje izuzeće u skladu s člancima 34., 36. i 38. te direktive,

koja sudjeluje u sustavu čije se poslovanje sastoji od izvršenja naloga za prijenos kako su definirani u točki (i) prvoj alineji i koja je odgovorna za podmirenje financijskih obveza koje proizlaze iz tih naloga za prijenos unutar tog sustava.

Ako se sustav nadzire u skladu s nacionalnim propisima i ako se u njemu izvršavaju samo nalozi za prijenos kako su definirani u točki (i) drugoj alineji i plaćanja na temelju tih naloga, država članica može odlučiti da se poduzeća koja sudjeluju u tom sustavu i odgovorna su za podmirenje financijskih obveza koje proizlaze iz naloga za prijenos unutar sustava mogu smatrati institucijama, pod uvjetom da najmanje tri sudionika tog sustava pripadaju kategorijama iz prvog podstavka i da je ta odluka opravdana zbog sistemskog rizika;”;

(2) točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) „sudionik” znači institucija, središnja druga ugovorna strana, posrednik za namiru, klirinška kuća, upravitelj platnog sustava ili klirinški član središnje druge ugovorne strane kojima je odobrenje za rad izdano u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 648/2012.

U skladu s pravilima sustava, isti sudionik može poslovati kao središnja druga ugovorna strana, posrednik za namiru ili klirinška kuća ili može obavljati sve te poslove ili samo neke od njih.

Država članica može za potrebe ove Direktive posrednog sudionika smatrati sudionikom ako je to opravdano zbog sistemskog rizika, no to ne smije ograničiti odgovornost sudionika preko kojeg posredni sudionik prenosi naloge za prijenos u sustav;”.

Članak 47.

Izmjena Direktive (EU) 2020/1828

U Prilogu I. Direktivi (EU) 2020/1828 dodaje se sljedeća točka:

„68. Uredba (EU) 20../.... Europskog parlamenta i Vijeća o okviru za pristup financijskim podacima i o izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010, (EU) br. 1095/2010 i (EU) 2022/2554 (SL L[...], [...], [str. ..]).”

Članak 48.

Stavljanje izvan snage

Direktiva (EU) 2015/2366 stavlja se izvan snage od ... [Ured za publikacije, unijeti datum = 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive].

Direktiva 2009/110/EZ stavlja se izvan snage od ... [Ured za publikacije, unijeti datum = 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive].

Sva upućivanja na Direktivu (EU) 2015/2366 i Direktivu 2009/110/EZ u pravnim aktima koji su na snazi u vrijeme stupanja na snagu ove Direktive smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu ili Uredbu XXX [PSR] i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga III. ovoj Direktivi.

Članak 49.

Prenošenje

1. Države članice najkasnije do [Ured za publikacije, unijeti datum = 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive], a za članak 46. do [Ured za publikacije, unijeti datum = šest mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive] donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.
2. One te mjere primjenjuju od [Ured za publikacije, unijeti datum = 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive], a za članak 46. od [Ured za publikacije, unijeti datum = šest mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive].
Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.
3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 50.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 51.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.6.2023.
COM(2023) 366 final

ANNEXES 1 to 3

PRILOZI

Prijedlogu DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o platnim uslugama i uslugama elektroničkog novca na unutarnjem tržištu, izmjenama
Direktive 98/26/EZ i stavljanju izvan snage direktiva (EU) 2015/2366 i 2009/110/EZ**

{SEC(2023) 256 final} - {SWD(2023) 231 final} - {SWD(2023) 232 final}

PRILOG I.

PLATNE USLUGE

(članak 2. točka 3.)

1. Usluge koje omogućuju polaganje gotova novca na račun i/ili podizanje gotova novca s računa za plaćanje.
2. Izvršenje platnih transakcija, uključujući prijenose novčanih sredstava na račun i s računa za plaćanje, među ostalim i kad su novčana sredstva pokrivena kreditnom linijom korisnikova ili nekog drugog pružatelja platnih usluga.
3. Izdavanje platnih instrumenata.
4. Prihvatanje platnih transakcija.
5. Novčane pošiljke.
6. Usluge iniciranja plaćanja.
7. Usluge informiranja o računu.

PRILOG II.
USLUGE ELEKTRONIČKOG NOVCA
(članak 2. točka 37.)

Izdavanje elektroničkog novca, vođenje računa za plaćanje na koji se pohranjuju jedinice elektroničkog novca i prijenos jedinica elektroničkog novca.

PRILOG III.**KORELACIJSKA TABLICA**

DIREKTIVA (EU) <u>2015/2366</u>	DIREKTIVA <u>2009/110/EZ</u>	DIREKTIVA XXX (PSD3)	UREDBA XXX (PSR)
Članak 1 stavak 1.	Članak 1 stavak 1.		Članak 2. stavak 1.
Točka (a)	Točka (a)		Točka (a)
Točka (b)	Točka (b)		-
Točka (c)	Točka (c)		Točka (b)
Točka (d)			Točka (c)
Točka (e)	Točka (d)		Točka (d)
Točka (f)	Točka (e)		Točka (e)
	Članak 1. stavak 2.	Članak 1 stavak 1.	
	Članak 1. stavak 3.	Članak 1. stavak 2.	
Članak 1. stavak 2.			Članak 1 stavak 1.
			Članak 1. stavak 2.
Članak 2. stavak 1.			Članak 2. stavak 1.
Članak 3.			Članak 2. stavak 2.
Točka (a)			Točka (a)
Točka (b)			Točka (b)

Točka (c)			-
Točka (d)			Točka (c)
Točka (e)			Točka (d)
			Točka (e)
Točka (f)			-
Točka (g)			Točka (f)
Točka (h)			Točka (g)
Točka (i)			Točka (h)
Točka (j)			Točka (i)
Točka (k)	Članak 1. stavak 4.		Točka (j)
Točka (l)	Članak 1. stavak 5		Točka (k)
Točka (m)			Točka (l)
Točka (n)			Točka (m)
Točka (o)			-
Članak 2. stavak 2.			Članak 2. stavak 3.
Članak 2. stavak 3.			Članak 2. stavak 4.
Članak 2. stavak 4.			Članak 2. stavak 5.
Članak 2. stavak 5.			Članak 2. stavak 6.
			Članak 2. stavak 7.
			Članak 2. stavak 8.
Članak 4.:	Članak 2.:	Članak 2.:	Članak 3.:

Točke od 1. do 3.		Točke od 1. do 3.	Točke od 1. do 3.
Točka 4.		Točka 4.	Točka 4.
Točka 5.		Točka 5.	Točka 5.
Točka 6.		-	-
-		-	Točke 6. i 7.
		Točka 6.	Točka 8.
Točka 7.		Točka 7.	Točka 9.
		Točka 8.	Točka 10.
Točke od 8. do 13.		Točke od 9. do 14.	Točke od 11. do 16.
-		-	Točka 17.
Točka 14.		Točka 15.	Točka 18.
Točke 15. i 16.		Točke 17. i 18.	Točke 20. i 21.
Točka 17.		Točka 16.	Točka 19.
Točke 18. i 19.		Točke 19. i 20.	Točke 22. i 23.
Točka 20.		Točka 21.	Točka 24.
Točka 21.		-	Točka 25.
Točka 22.		Točka 22.	Točka 26.
Točke 23. i 24.		-	Točke 27. i 28.
-		-	Točka 29.

Točka 25.		Točka 23.	Točka 30.
Točke od 26. do 30.		-	Točke od 31. do 35.
		Točka 24.	Točka 36.
Točka 31.		-	Točka 37.
Točka 32.		Točka 25.	Točka 38.
Točke od 33. do 36.		-	Točke od 39. do 42.
Točka 37.		Točka 26.	Točka 43.
		Točka 27.	
Točke od 38. do 40.		Točke od 28. do 30.	Točke od 44. do 46.
Točke 41. i 42.		-	-
Točka 43.		-	Točka 47.
Točke 44. i 45.		Točke 31. i 32.	Točke 48. i 49.
Točka 46.		Točka 33.	-
Točka 47.		-	
Točka 48.			-
	Točka 1.	Točka 39.	Točka 55.
	Točka 2.	Točka 34.	Točka 50.
	Točka 3.	-	-
	Točka 4.	Točka 35.	-
		Točke od 36. do	Točke od 52. do 54.

		38.	
			Točka 55.
		Članak 3. stavci 1. i 2.	
Članak 5. stavak 1.	Članak 3. stavak 1.	Članak 3. stavak 3.	
	Članak 3. stavak 2.	Članak 9. stavak 5	
Članak 5. stavak 2.		Članak 3. stavak 4.	
Članak 5. stavak 3.		Članak 36. stavak 4.	
Članak 5. stavci 4. i 5.		-	
Članak 5. stavak 6.		Članak 3. stavci 5. i 6.	
Članak 5. stavak 7.		-	
Članak 6. stavak 1.	Članak 3. stavak 3.	Članak 4. stavak 1.	
	Članak 3. stavak 4.	Članak 20. stavci 1., 2. i 3.	
Članak 6. stavak 2.		Članak 4. stavak 2.	
Članak 6. stavak 3.		Članak 4. stavak 3.	
Članak 6. stavak 4.		Članak 4.	

		stavak 4.	
Članak 7.	Članak 4.	Članak 5.	
Članak 8. stavak 1.	Članak 5. stavak 1.	Članak 6. stavak 1.	
Članak 8. stavak 2.	Članak 5. stavak 6.	Članak 6. stavak 2.	
Članak 8. stavak 3.	Članak 5. stavak 7.	Članak 6. stavak 3.	
Članak 9. stavak 1.		Članak 7. stavci 1. i 2.	
Članak 9. stavak 2.		Članak 7. stavak 3.	
-		Članak 7. stavak 4.	
Članak 9. stavak 3.		Članak 7. stavak 5	
		Članak 8. stavak 1.	
	Članak 5. stavak 2.	Članak 8. stavci 2. i 4.	
	Članak 5. stavak 3.	Članak 8. stavak 3.	
	Članak 5. stavak 4.	Članak 8. stavak 5	
	Članak 5. stavak 5	Članak 8.	

		stavak 6.	
Članak 10. stavak 1.		Članak 9. stavak 1.	
Članak 10. stavak 2.		Članak 9. stavak 2.	
	Članak 7. stavak 1.	Članak 9. stavak 3.	
	Članak 7. stavak 2.	Članak 9. stavak 4.	
	Članak 7. stavak 3.		
	Članak 7. stavak 4.		
Članak 11. stavak 1.		Članak 13. stavak 1.	
Članak 11. stavak 2.		Članak 13. stavak 2.	
Članak 11. stavak 3.		Članak 13. stavak 3.	
Članak 11. stavak 4.		Članak 13. stavak 4.	
Članak 11. stavak 5		Članak 13. stavak 5	
Članak 11. stavak 6.		Članak 13. stavak 6.	
Članak 11. stavak 7.		Članak 13. stavak 7.	

Članak 11. stavak 8.		Članak 13. stavak 8.	
Članak 11. stavak 9.		Članak 13. stavak 9.	
Članak 12.		Članak 14.	
Članak 13. stavak 1.		Članak 16. stavak 1.	
Članak 13. stavak 2.		Članak 16. stavak 2.	
Članak 13. stavak 3.		Članak 16. stavak 3.	
Članak 14. stavak 1.		Članak 17. stavak 1.	
Članak 14. stavak 2.		Članak 17. stavak 2.	
Članak 14. stavak 3.		Članak 17. stavak 3.	
Članak 14. stavak 4.		Članak 17. stavak 4.	
Članak 15. stavak 1.		Članak 18. stavak 1.	
Članak 15. stavak 2.		Članak 18. stavak 2.	
Članak 15. stavak 3.		Članak 18. stavak 3.	

Članak 15. stavak 4.		Članak 18. stavak 4.	
Članak 15. stavak 5.		Članak 18. stavak 5.	
		Članak 18. stavak 6.	
Članak 16.		Članak 15.	
Članak 17. stavak 1.		Članak 11. stavak 1.	
Članak 17. stavak 2.		Članak 11. stavak 2.	
Članak 17. stavak 3.		Članak 11. stavak 3.	
Članak 17. stavak 4.		Članak 11. stavak 4.	
Članak 18. stavak 1.	Članak 6. stavak 1. točka (a)	Članak 10. stavak 1.	
Točka (a)	Točka (c)	Točka (a)	
Točka (b)		Točka (b)	
Točka (c)		Točka (c)	
Članak 18. stavak 2.	Članak 6. stavak 4.	Članak 10. stavak 2.	
Članak 18. stavak 3.	Članak 6. stavak 4.	Članak 10. stavak 3.	

Članak 18. stavak 4.	Članak 6. stavak 1. točka (b)	Članak 10. stavak 4.	
Članak 18. stavak 5.	Članak 6. stavak 2.; Članak 6. stavak 4.	Članak 10. stavak 5.	
	Članak 6. stavak 3.	Članak 10. stavak 6.	
Članak 18. stavak 6.		Članak 10. stavak 7.	
Članak 19 stavak 1.		Članak 19 stavak 1.	
Članak 19 stavak 2.		Članak 19 stavak 2.	
Članak 19 stavak 3.		Članak 19 stavak 3.	
Članak 19 stavak 4.		Članak 19 stavak 4.	
Članak 19. stavak 5		Članak 19. stavak 5	
Članak 19. stavak 6		Članak 22 stavak 1.	
Članak 19. stavak 7		Članak 19. stavak 6., članak 21. stavak 2.	
Članak 19. stavak 8		Članak 19. stavak 7., članak 22.	

		stavak 2.	
Članak 20 stavak 1.		Članak 23 stavak 1.	
Članak 20. stavak 2.		Članak 23. stavak 2.	
Članak 21.		Članak 12.	
Članak 22 stavak 1.		Članak 24 stavak 1.	
Članak 22. stavak 2.		Članak 24. stavak 2.	
Članak 22. stavak 3.		Članak 24. stavak 3.	
Članak 22 stavak 4.		Članak 24. stavak 4	
Članak 22. stavak 5		Članak 24. stavak 5	
Članak 23 stavak 1.		Članak 25 stavak 1.	
Točka (a)		Točka (a)	
Točka (b)		Točka (b)	
Točka (c)		Točka (c)	
Točka (d)		-	
		Članak 25. stavak 2.	

Članak 23. stavak 2.		Članak 25. stavak 3.	
Članak 23. stavak 3.		Članak 25 stavak 4.	
Članak 24 stavak 1.		Članak 26 stavak 1.	
Članak 24. stavak 2.		Članak 26. stavak 2.	
Članak 24. stavak 3.		Članak 26. stavak 3.	
Članak 25 stavak 1.		Članak 27 stavak 1.	
Članak 25. stavak 2.		Članak 27. stavak 2.	
Članak 26 stavak 1.		Članak 28 stavak 1.	
Članak 26. stavak 2.		Članak 28. stavak 2.	
Članak 27 stavak 1.		Članak 29 stavak 1.	
Članak 27. stavak 2.		Članak 29. stavak 2.	
Članak 28 stavak 1.		Članak 30 stavak 1.	
Članak 28. stavak 2.		Članak 30. stavak 2.	

Članak 28. stavak 3.		Članak 30. stavak 3.	
Članak 28 stavak 4.		Članak 30. stavak 4	
Članak 28. stavak 5		Članak 30. stavak 5	
Članak 29. stavak 1.		Članak 31. stavak 1.	
Članak 29. stavak 2.		Članak 31. stavak 2.	
Članak 29. stavak 3.		Članak 31. stavak 3.	
Članak 29. stavak 4.		Članak 31. stavak 4.	
Članak 29. stavak 5.		Članak 31. stavak 5	
Članak 29. stavak 6.		-	
		Članak 31. stavak 6.	
Članak 30 stavak 1.		Članak 32. stavak 1.	
Članak 30. stavak 2.		Članak 32. stavak 2.	
Članak 30. stavak 3.		Članak 32. stavak 3.	

Članak 30. stavak 4		Članak 32. stavak 4.	
Članak 31. stavak 1.		Članak 33. stavak 1.	
Članak 31. stavak 2.		Članak 33. stavak 2.	
	Članak 8. stavci 1., 2. i 3.		
Članak 32. stavak 1.	Članak 9. stavak 1.	Članak 34. stavak 1.	
Točka (a)		Točka (a)	
	Točka (a)	Točka (b)	
Točka (b)	Točka (b)	Točka (c)	
Članak 32. stavak 2.	Članak 9. stavak 2.	Članak 34. stavak 2.	
Članak 32. stavak 3.	Članak 9. stavak 3.	Članak 34. stavak 3.	
Članak 32. stavak 4.	Članak 9. stavak 4.	Članak 34. stavak 4.	
Članak 32. stavak 5	Članak 9. stavci 5., 6. i 7.	Članak 34. stavak 5	
Članak 32. stavak 6.	Članak 9. stavak 8.	Članak 34. stavak 6.	
Članak 33. stavak 1.		Članak 36. stavak 1.	

Članak 33. stavak 2.		Članak 36. stavak 2.	Članak 47. stavak 2.
Članak 34.	Članak 9. stavak 9.	Članak 35.	
		Članak 37. stavci 1., 2. i 3.	
		Članak 38. stavci 1. i 2.	
	Članak 10.	Članak 45. stavci 2. i 4.	
	Članak 11. stavak 1.		Članak 30 stavak 1.
	Članak 11. stavak 2.		Članak 30. stavak 2.
	Članak 11. stavak 3.		Članak 30. stavak 3.
	Članak 11. stavak 4.		Članak 30. stavak 4
	Članak 11. stavak 5		Članak 30. stavak 5
	Članak 11. stavak 6.		Članak 30. stavak 6.
	Članak 11. stavak 7.		Članak 30. stavak 7.
	Članak 12.		Članak 30. stavak 8.
	Članak 13.		Glava IV. poglavlje 8.
Članak 35. stavak 1.			Članak 31. stavci 1. i 5.
			Članak 31. stavak 2.
Članak 35. stavak 2.			Članak 31. stavci 3.,

			4. i 6.
			Članak 31. stavak 7.
Članak 36.			Članak 32. stavci 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7.
Članak 37. stavak 1.		-	
Članak 37. stavak 2.		Članak 39. stavak 1.	
Članak 37. stavak 3.		Članak 39. stavak 2.	
Članak 37. stavak 4.		Članak 39. stavak 3.	
Članak 37. stavak 5		Članak 39. stavak 4.	
Članak 38. stavak 1.			Članak 4. stavak 1.
Članak 38. stavak 2.			Članak 4. stavak 2.
Članak 38. stavak 3.			-
Članak 39.			-
			Članak 7.
Članak 40. stavak 1.			Članak 8. stavak 1.
Članak 40. stavak 2.			Članak 8. stavak 2.
Članak 40. stavak 3.			Članak 8. stavak 3.
Članak 41.			Članak 9.
Članak 42. stavak 1.			Članak 10.

Članak 42. stavak 2.			-
Članak 43. stavak 1.			Članak 11. stavak 1.
Članak 43. stavak 2.			Članak 11. stavak 2.
Članak 44. stavak 1.			Članak 12. stavak 1.
Članak 44. stavak 2.			Članak 12. stavak 2.
Članak 44. stavak 3.			Članak 12. stavak 3.
Članak 45.			Članak 13.
Točka 1.			Točka 1.
Točka (a)			Točka (a)
Točka (b)			Točka (b)
			Točka (c)
Točka (c)			Točka (d)
Točka (d)			Točka (e)
			Točke (f) i (g)
Točka 2.			Točka 2.
Točka (a)			Točka (a)
Točka (b)			Točka (b)
Članak 45. stavak 3.			Članak 13. stavak 3.
Članak 46.			Članak 14.
Članak 47.			Članak 15.
Članak 48.			Članak 16.

Članak 49.			Članak 17.
Članak 50.			Članak 18.
Članak 51 stavak 1.			Članak 19 stavak 1.
Članak 51. stavak 2.			Članak 19 stavak 2.
Članak 51 stavak 3.			Članak 19 stavak 3.
Članak 52.			Članak 20.
Točka 1.			Točka (a)
Točka (a)			Podtočka i.
Točka (b)			Podtočka ii.
Točka 2.			Točka (b)
Točka (a)			Podtočka i.
Točka (b)			Podtočka ii.
Točka (c)			Podtočka iii.
Točka (d)			Podtočka iv.
Točka (e)			Podtočka v.
			Podtočka vi.
Točka (f)			Podtočka vii.
Točka (g)			Podtočka viii.
točka 3.			Točka (c)
Točka (a)			Podtočka i.
			Podtočka ii.

			podpodtočke (1), (2), (3) i (4)
Točka (b)			Podtočka iii.
Točka (c)			Podtočka iv.
			Podtočka v.
Točka 4.			Točka (d)
Točka (a)			Podtočka i.
Točka (b)			Podtočka ii.
Točka (c)			Podtočka iii.
Točka (d)			Podtočka iv.
Točka 5.			Točka (e)
Točka (a)			Podtočka i.
Točka (b)			Podtočka ii.
Točka (c)			Podtočka iii.
Točka (d)			Podtočka iv.
Točka (e)			Podtočke v. i vi.
Točka (f)			Podtočka vii.
Točka (g)			Podtočka viii.
Točka 6.			Točka (f)
Točka (a)			Podtočka i.
Točka (b)			Podtočka ii.

Točka (c)			Podtočka iii.
Točka 7.			Točka (g)
Točka (a)			Podtočka i.
Točka (b)			Podtočka ii.
Članak 53.			Članak 21.
Članak 54 stavak 1.			Članak 22 stavak 1.
			Članak 22. stavak 2.
Članak 54. stavak 2.			Članak 22. stavak 3.
Članak 54. stavak 3.			Članak 22 stavak 4.
Članak 55 stavak 1.			Članak 23 stavak 1.
Članak 55. stavak 2.			Članak 23. stavak 2.
Članak 55. stavak 3.			Članak 23. stavak 3.
Članak 55. stavak 4.			Članak 23. stavak 4.
Članak 55. stavak 5			Članak 23. stavak 5
Članak 55. stavak 6.			Članak 23. stavak 6.
Članak 56.			Članak 24.
Članak 57 stavak 1.			Članak 25 stavak 1.
Članak 57. stavak 2.			Članak 25. stavak 2.
Članak 57. stavak 3.			Članak 25. stavak 3.
Članak 58. stavak 1.			Članak 26 stavak 1.
Članak 58. stavak 2.			Članak 26. stavak 2.

Članak 58. stavak 3.			Članak 26. stavak 3.
Članak 59. stavak 1.			Članak 5. stavak 1.
Članak 59. stavak 2.			Članak 5. stavak 2.
Članak 60. stavak 1.			Članak 6. stavak 1.
Članak 60. stavak 2.			Članak 6. stavak 2.
Članak 60. stavak 3.			Članak 6. stavak 3.
Članak 61. stavak 1.			Članak 27 stavak 1.
Članak 61. stavak 2.			Članak 27. stavak 2.
Članak 61. stavak 3.			Članak 27. stavak 3.
Članak 61. stavak 4.			-
Članak 62. stavak 1.			Članak 28 stavak 1.
Članak 62. stavak 2.			Članak 28. stavak 2.
Članak 62. stavak 3.			Članak 28. stavak 5
Članak 62. stavak 4.			Članak 28. stavak 3.
Članak 62. stavak 5			Članak 28 stavak 4.
Članak 63 stavak 1.			Članak 29. stavak 1.
Članak 63. stavak 2.			-
Članak 63. stavak 3.			Članak 29. stavak 2.
			Članak 29. stavak 3.
Članak 64. stavak 1.			Članak 49. stavak 1.
			Članak 49. stavak 2.

Članak 64. stavak 2.			Članak 49. stavci 3. i 5.
			Članak 49. stavak 4
Članak 64. stavak 3.			Članak 49. stavak 7.
Članak 64. stavak 4.			Članak 49. stavak 6.
Članak 65. stavak 1.			-
Članak 65. stavak 2.			-
Članak 65. stavak 3.			-
Članak 65. stavak 4.			-
Članak 65. stavak 5			-
Članak 65. stavak 6.			-
Članak 66. stavak 1.			Članak 33. stavak 1.
Članak 66. stavci 2. i 4.			Članak 40.
Članak 66. stavak 3.			Članak 46. stavak 2.
Članak 66. stavak 5			Članak 34. stavci 1. i 2.
Članak 67 stavak 1.			Članak 33. stavak 2.
Članak 67. stavak 2.			Članak 47. stavak 1.
Članak 67. stavak 3.			Članak 41. stavak 1.
Članak 67. stavak 4.			Članak 34. stavci 1. i 2.
			Članci od 35. do 39.

Članak 68 stavak 1.			Članak 51 stavak 1.
Članak 68. stavak 2.			Članak 51. stavak 2.
Članak 68. stavak 3.			Članak 51 stavak 3.
Članak 68 stavak 4.			Članak 51 stavak 4.
Članak 68. stavak 5			Članak 42. stavak 1.
Članak 68. stavak 6.			Članak 42. stavak 2.
			Članak 43. stavci 1., 2., 3., 4.
			Članak 44. stavci 1. i 2.
			Članak 45. stavci 1. i 2.
			Članak 46. stavak 1.
			Članak 47. stavak 2.
			Članak 48. stavci 1., 2., 3., 4. i 5.
			Članak 50. stavci 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. i 9.
Članak 69. stavci 1. i 2.			Članak 52.
Članak 70 stavak 1.			Članak 53 stavak 1.
Članak 70. stavak 2.			Članak 53. stavak 2.
Članak 71. stavak 1.			Članak 54 stavak 1.

Članak 71. stavak 2.			Članak 54. stavak 2.
Članak 72. stavak 1.			Članak 55 stavak 1.
Članak 72. stavak 2.			Članak 55. stavak 2.
Članak 73. stavak 1.			Članak 56. stavci 1. i 3.
			Članak 56. stavak 2.
Članak 73. stavak 2.			Članak 56. stavak 4.
Članak 73. stavak 3.			Članak 56. stavak 5
			Članak 57. stavci 1., 2., 3., 4., 5. i 6.
			Članak 58.
			Članak 59. stavci 1., 2., 3., 4. i 5.
Članak 74 stavak 1.			Članak 60. stavak 1.
Članak 74. stavak 2.			Članak 60. stavak 2.
			Članak 60. stavak 3.
Članak 74. stavak 3.			Članak 60. stavak 4.
Članak 75. stavak 1.			Članak 61. stavak 1.
			Članak 61. stavak 2.
Članak 75. stavak 2.			Članak 61. stavak 3.
			Članak 61. stavak 4.
Članak 76. stavak 1.			Članak 62. stavak 1.

Članak 76. stavak 2.			Članak 62. stavak 2.
Članak 76. stavak 3.			Članak 62. stavak 3.
Članak 76. stavak 4.			Članak 62. stavak 4.
Članak 77. stavak 1.			Članak 63 stavak 1.
Članak 77. stavak 2.			Članak 63. stavak 2.
Članak 78. stavak 1.			Članak 64. stavak 1.
Članak 78. stavak 2.			Članak 64. stavak 2.
			Članak 66. stavak 3.
Članak 79. stavak 1.			Članak 65. stavak 1.
Članak 79. stavak 2.			Članak 65. stavak 2.
Članak 79. stavak 3.			Članak 65. stavak 3.
Članak 80. stavak 1.			Članak 66. stavak 1.
Članak 80. stavak 2.			Članak 66. stavak 2.
Članak 80. stavak 3.			Članak 66. stavak 3.
Članak 80. stavak 4.			Članak 66. stavak 4.
Članak 80. stavak 5			Članak 66. stavak 5
Članak 81. stavak 1.			Članak 67 stavak 1.
Članak 81. stavak 2.			Članak 67. stavak 2.
Članak 81. stavak 3.			Članak 67. stavak 3.
Članak 82. stavak 1.			Članak 68 stavak 1.
Članak 82. stavak 2.			Članak 68. stavak 2.

Članak 83. stavak 1.			Članak 69. stavak 1.
Članak 83. stavak 2.			Članak 69. stavak 2.
Članak 83. stavak 3.			Članak 69. stavak 3.
Članak 84.			Članak 70.
Članak 85.			Članak 71.
Članak 86.			Članak 72.
Članak 87 stavak 1.			Članak 73. stavak 1.
Članak 87. stavak 2.			Članak 73. stavak 2.
Članak 87. stavak 3.			Članak 73. stavak 3.
Članak 88. stavak 1.			Članak 74 stavak 1.
Članak 88. stavak 2.			Članak 74. stavak 2.
Članak 88. stavak 3.			Članak 74. stavak 3.
Članak 88. stavak 4.			Članak 74. stavak 4.
Članak 88. stavak 5			Članak 74. stavak 5
			Članak 74. stavak 6.
Članak 89. stavak 1.			Članak 75. stavak 1.
Članak 89. stavak 2.			Članak 75. stavak 2.
Članak 89. stavak 3.			Članak 75. stavak 3.
Članak 90. stavak 1.			Članak 76. stavak 1.
Članak 90. stavak 2.			Članak 76. stavak 2.
Članak 91.			Članak 77.

Članak 92 stavak 1.			Članak 78. stavak 1.
Članak 92. stavak 2.			Članak 78. stavak 2.
Članak 93.			Članak 79.
Članak 94.			Članak 80.
Članak 95 stavak 1.			Članak 81. stavak 1.
Članak 95. stavak 2.			-
Članak 95. stavak 3.			-
Članak 95. stavak 4.			-
Članak 95. stavak 5			Članak 81. stavak 2.
Članak 96. stavak 1.			-
Članak 96. stavak 2.			-
Članak 96. stavak 3.			-
Članak 96. stavak 4.			-
Članak 96. stavak 5			-
Članak 96. stavak 6.			Članak 82.
			Članak 83. stavci 1., 2., 3., 4., 5. i 6.
			Članak 84. stavci 1., 2. i 3.
Članak 97 stavak 1.			Članak 85 stavak 1.
			članak 85. stavci od 2. do 7.

Članak 97. stavak 2.			Članak 85. stavci 8. i 9.
Članak 97. stavak 3.			Članak 85. stavak 10.
Članak 97. stavak 4.			Članak 86. stavak 1.
Članak 97. stavak 5			Članak 86. stavak 2.
			Članak 86. stavci 3. i 4.
			Članak 87.
			Članak 88. stavci 1., 2. i 3.
Članak 98 stavak 1.			Članak 89. stavak 1.
Točka (a)			Točka (a)
Točka (b)			Točka (b)
Točka (c)			Točka (c)
			Točka (d)
Točka (d)			Točka (e)
			Točka (f)
			Točka (g)
Članak 98. stavci 2. i 4.			Članak 89. stavak 2.
Članak 98. stavak 3.			Članak 85. stavak 11.
Članak 98. stavak 5			Članak 89. stavak 3.

Članak 99. stavak 1.			Članak 90. stavak 1.
Članak 99. stavak 2.			Članak 90. stavak 2.
Članak 100. stavak 1.			Članak 91. stavak 2.
Članak 100. stavak 2.			Članak 91. stavak 3.
Članak 100. stavak 3.			Članak 91. stavak 1.
Članak 100. stavci 4. i 5.			
			Članak 91. stavci 4. i 5.
Članak 100. stavak 6.			Članak 91. stavak 6.
			Članak 92.
			Članak 93. stavci 1., 2., 3. i 4.
Članak 101. stavak 1.			Članak 94. stavak 1.
Članak 101. stavak 2.			Članak 94. stavak 2.
Članak 101. stavak 3.			Članak 94. stavak 3.
Članak 101. stavak 4.			Članak 94. stavak 4.
Članak 102. stavak 1.			Članak 95. stavak 1.
Članak 102. stavak 2.			Članak 95. stavak 2.
Članak 103. stavak 1.			Članak 96. stavak 1.
			Članak 96. stavci 2., 3. i 4.
Članak 103. stavak 2.			Članak 101. stavci

			1., 2., 3. i 4.
			Članak 97. stavci 1., 2., 3. i 4.
			Članak 98. stavci 1. i 2.
			Članak 99. stavci 1. i 2.
			Članak 100. stavci 1. i 2.
			Članci od 102. do 104.
Članak 104.		Članak 40.	Članak 105.
Članak 105 stavak 1.		Članak 41. stavak 1.	Članak 106. stavak 1.
Članak 105. stavak 2.		Članak 41. stavak 2.	Članak 106. stavak 2.
Članak 105. stavak 3.		Članak 41. stavak 3.	Članak 106. stavak 3.
			Članak 106. stavak 4.
Članak 105. stavak 4.		Članak 41. stavak 4.	Članak 106. stavak 5
Članak 105. stavak 5		Članak 41. stavak 5	Članak 106. stavak 6.
Članak 106.			-

	Članak 14. stavci 1. i 2.		
	članak 15. stavci 1. i 2.		
Članak 107 stavak 1.	Članak 16. stavak 1.	Članak 42. stavak 1.	
Članak 107. stavak 2.		Članak 42. stavak 2.	
Članak 107. stavak 3.	Članak 16. stavak 2.	Članak 42. stavak 3.	
			Članak 107.
Članak 108.	Članak 17.	Članak 43.	Članak 108.
Članak 109 stavak 1.		Članak 44. stavak 1.	
Članak 109. stavak 2.		Članak 44. stavak 2.	
Članak 109. stavak 3.		Članak 44. stavak 3.	
Članak 109. stavak 4.		Članak 44. stavak 4.	
Članak 109. stavak 5		-	
	Članak 18. stavak 1.	Članak 45. stavci 1. i 2.	
	Članak 18. stavak 2.	Članak 45. stavak 3.	
	Članak 18. stavak 3.	Članak 45.	

		stavak 4.	
	Članak 18. stavak 4.	-	
Članak 114.	Članak 21.	Članak 48.	
Članak 115 stavak 1.	Članak 22 stavak 1.	Članak 49. stavak 1.	
Članak 115. stavak 2.		Članak 49. stavak 2.	
Članak 115. stavak 3.	Članak 22. stavak 2.	Članak 49. stavak 3.	
Članak 115. stavak 4.		-	
Članak 115. stavak 5		-	
Članak 115. stavak 6.		-	
Članak 116.	Članak 23.	Članak 50.	Članak 112.
Članak 117.	Članak 24.	Članak 51.	-
Prilog I.		Prilog I.	Prilog I.
		Prilog II.	Prilog II.
Prilog II.		Prilog III.	Prilog III.